

Justitieutskottets betänkande 2020/21:JuU23

Polisfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen, med anledning av motionsyrkanden, gör två tillkännagivanden till regeringen. Tillkännagivandena rör i korthet följande frågor:

- Inrättande av en beredskapspolis (s. 34 f.). I denna del finns en reservation (S, C, L, MP) och två särskilda yttranden (S, C, L, MP).
- Hantering av spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar (s. 46).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om polisfrågor, bl.a. med hänvisning till pågående utrednings- och beredningsarbete.

I betänkandet finns totalt 59 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). Betänkandet innehåller också totalt åtta särskilda yttranden (S, M, SD, C, V, KD, L, MP).

Behandlade förslag

Ett yrkande från allmänna motionstiden 2019/20.

Cirka 400 yrkanden från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Redogörelse för ärendet.....	16
Utskottets överväganden.....	17
En mer effektiv polis.....	17
Antalet poliser och deras placering.....	23
Polisens inre organisation.....	30
Tillsyn och utvärdering.....	35
Polisutbildningen, rekrytering och anställningsvillkor.....	37
Polisens befogenheter och arbetsmetoder.....	43
Polisens utrustning.....	47
Polisens arbetsmiljö.....	49
Prioritering av olika typer av brott.....	53
Trafikpolisen.....	62
Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer.....	66
Utsatta områden och gängkriminalitet.....	76
Allmän ordning.....	84
Ordningsvakter.....	89
Pass och identitetshandlingar.....	93
Gränskontroll och internationellt polissamarbete.....	97
Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.....	106
Övriga frågor som rör polisens verksamhet.....	112
Motioner som bereds förenklad.....	115
Reservationer.....	116
1. Mål för polisens verksamhet, punkt 1 (M, SD, KD).....	116
2. Mål för polisens verksamhet, punkt 1 (C).....	117
3. Polisens trygghetsskapande uppdrag, punkt 2 (V).....	118
4. Medborgarlöften, punkt 3 (V).....	118
5. Antalet poliser, punkt 4 (M, SD, KD).....	119
6. Poliser i yttre tjänst, punkt 5 (M, SD, KD).....	119
7. Polisernas placering, punkt 6 (SD).....	120
8. Polisernas placering, punkt 6 (KD, L).....	121
9. Beredskapspolis, punkt 7 (S, C, L, MP).....	121
10. En polis knuten till varje skola, punkt 9 (C, KD).....	122
11. Tillsynsmyndighet, punkt 11 (L).....	122
12. Plikt- och prövningsverkets tester, punkt 12 (V).....	123
13. Antalet utbildningsplatser, punkt 13 (SD).....	123
14. Lön under polisutbildningen, punkt 14 (SD).....	124
15. Polisutbildningens utformning, punkt 15 (C).....	124
16. Polisutbildningens utformning, punkt 15 (L).....	125
17. Funktionsinriktad polisutbildning, punkt 16 (L).....	126
18. Rekrytering, punkt 17 (C, KD).....	126
19. Villkor för poliser i yttre tjänst, punkt 18 (SD).....	127
20. Villkor för poliser i yttre tjänst, punkt 18 (L).....	127
21. Diskriminering vid polisiära ingripanden, punkt 19 (V).....	128
22. Övervakningsutrustning, punkt 21 (M, KD).....	128
23. Polisens yttre arbetsmiljö, punkt 22 (V).....	129
24. Kränkingsersättning till poliser, punkt 23 (M, SD, KD).....	129
25. Brott av s.k. djurrättsaktivister, punkt 24 (M, C, KD, L).....	130

26. Hatbrott, punkt 25 (V).....	131
27. Ekonomisk brottslighet, punkt 26 (SD).....	132
28. Brott i butiker, punkt 27 (SD).....	132
29. Brott på internet, punkt 28 (SD).....	133
30. Omhändertagande av fordon, punkt 30 (SD).....	133
31. Fordonsmålvakter, punkt 31 (C).....	134
32. Ljud från fordon, punkt 32 (C, KD).....	134
33. Generell bestämmelse om brottsbekämpning i OSL, punkt 34 (M, KD, L).....	135
34. Uppgiftsskyldighet vid samverkan mot brott, punkt 35 (L).....	136
35. Informationsdelning mellan polis och socialtjänst, punkt 36 (M, SD, KD).....	137
36. Direktåtkomst till Skatteverkets beskattningsdatabas, punkt 37 (L).....	138
37. Skydd för papperslösa barn, punkt 38 (V).....	138
38. Polisens samarbete med Försvarmakten, punkt 40 (M, SD, KD).....	139
39. Överenskommelse med pilotkommuner, punkt 41 (C).....	140
40. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (V).....	140
41. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (KD).....	141
42. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (L).....	142
43. Riktade insatser mot områden med hög narkotikakonsumtion, punkt 43 (V).....	143
44. Avhopparverksamhet, punkt 44 (V).....	143
45. Ohörsamhet mot ordningsmakten, punkt 45 (L).....	144
46. Säkerheten på sjukhus, punkt 48 (KD, L).....	145
47. Tillståndsplikt för skyddsvästar, punkt 49 (L).....	145
48. Förbud mot ljudlarm, punkt 50 (V).....	146
49. Vinster i bevakningsbranschen, punkt 51 (V).....	147
50. Ordningstvakter, punkt 52 (M, C, KD, L).....	148
51. Förstärkning av gränskontrollen, punkt 54 (SD).....	148
52. Antalet gränskontroller m.m., punkt 55 (M, KD).....	149
53. Inre utlänningskontroll, punkt 56 (M, SD, KD).....	150
54. EU:s yttre gräns, punkt 57 (M).....	151
55. Europol och internationellt polissamarbete, punkt 58 (M).....	151
56. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, punkt 59 (KD).....	152
57. Danstillstånd, punkt 60 (SD, C, V).....	152
58. Registrering av kontantkort, punkt 61 (M, SD, KD).....	153
59. Företagsöverlåtelser till kriminella, punkt 62 (KD).....	154
Särskilda yttranden.....	155
1. Beredskapspolis, punkt 7 (S, MP).....	155
2. Beredskapspolis, punkt 7 (C, L).....	155
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (M).....	155
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (SD).....	155
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (C).....	156
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (V).....	156
7. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (KD).....	156
8. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (L).....	156
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	157
Motion från allmänna motionstiden 2019/20.....	157
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21.....	157

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet 195

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

En mer effektiv polis

1. Mål för polisens verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 11 och 19,

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 och

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26.

Reservation 1 (M, SD, KD)

Reservation 2 (C)

2. Polisens trygghetsskapande uppdrag

Riksdagen avslår motion

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4.

Reservation 3 (V)

3. Medborgarlöften

Riksdagen avslår motion

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 5.

Reservation 4 (V)

Antalet poliser och deras placering

4. Antalet poliser

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1,

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 5 (M, SD, KD)

5. Poliser i yttre tjänst

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:1149 av Jan Ericson m.fl. (M),

2020/21:1528 av Roger Haddad (L),

2020/21:1715 av Lars Jilmstad (M),

2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkande 2,

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 22.

Reservation 6 (M, SD, KD)

6. Polisernas placering

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 14,

2020/21:1810 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S),

2020/21:2780 av Marléne Lund Kopparklint (M) och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1.

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (KD, L)

Polisens inre organisation

7. Beredskapspolis

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att inrätta en beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 27,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 19 och

2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 12 och

bifaller delvis motionerna

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 18 och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 12.

Reservation 9 (S, C, L, MP)

8. Specialisering inom klotter

Riksdagen avslår motion

2020/21:1966 av Ida Drougge (M) yrkande 2.

9. En polis knuten till varje skola

Riksdagen avslår motion

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 33.

Reservation 10 (C, KD)

10. Polisens fjällräddning

Riksdagen avslår motion

2020/21:1819 av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2.

Tillsyn och utvärdering

11. Tillsynsmyndighet

Riksdagen avslår motion

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 5.

Reservation 11 (L)

*Polisutbildningen, rekrytering och anställningsvillkor***12. Plikt- och prövningsverkets tester**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:178 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3 och

2020/21:558 av Clara Aranda (SD) yrkandena 1–3.

Reservation 12 (V)

13. Antalet utbildningsplatser

Riksdagen avslår motion

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 7.

Reservation 13 (SD)

14. Lön under polisutbildningen

Riksdagen avslår motion

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 14 (SD)

15. Polisutbildningens utformning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2011 av Anders Österberg (S),

2020/21:2682 av Maria Nilsson (L),

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 20 och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13.

Reservation 15 (C)

Reservation 16 (L)

16. Funktionsinriktad polisutbildning

Riksdagen avslår motion

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14.

Reservation 17 (L)

17. Rekrytering

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1861 av Johan Hultberg (M) och

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 3–5.

Reservation 18 (C, KD)

18. Villkor för poliser i yttre tjänst

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 8 och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 19 (SD)

Reservation 20 (L)

*Polisens befogenheter och arbetsmetoder***19. Diskriminering vid polisiära ingripanden**

Riksdagen avslår motion

2020/21:387 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5 och 6.

Reservation 21 (V)

20. Spårsäkring vid sexualbrott

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om hantering av spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2958 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 7.

*Polisens utrustning***21. Övervakningsutrustning**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1966 av Ida Drougge (M) yrkande 3 och

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15.1.

Reservation 22 (M, KD)

*Polisens arbetsmiljö***22. Polisens yttre arbetsmiljö**

Riksdagen avslår motion

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 23 (V)

23. Kränkingsersättning till poliser

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 36 och

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12.

Reservation 24 (M, SD, KD)

*Prioritering av olika typer av brott***24. Brotts av s.k. djurrättsaktivister**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:188 av Fredrik Lindahl (SD),

2020/21:268 av Per Söderlund (SD) yrkande 3,

2020/21:953 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M) yrkande 2,

2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:2804 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 2,

2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena 1, 2 och 5 samt

2020/21:3575 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Reservation 25 (M, C, KD, L)

25. Hatbrott

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:166 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:387 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 2 och

2020/21:2113 av Isak From (S).

Reservation 26 (V)

26. Ekonomisk brottslighet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1495 av Hans Hoff m.fl. (S) och

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 28.

Reservation 27 (SD)

27. Brott i butiker

Riksdagen avslår motion

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6.

Reservation 28 (SD)

28. Brott på internet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:263 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 2,

2020/21:750 av Jörgen Hellman m.fl. (S),

2020/21:1525 av Roger Haddad (L) och

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 10.

Reservation 29 (SD)

29. Jaktbrott

Riksdagen avslår motion

2020/21:2905 av Lars Beckman (M).

Trafikpolisen

30. Omhändertagande av fordon

Riksdagen avslår motion

2020/21:1616 av Angelica Lundberg m.fl. (SD) yrkande 10.

Reservation 30 (SD)

31. Fordonsmålvakter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:409 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1 och

2020/21:2536 av Johan Hedin och Anders Åkesson (båda C) yrkande 6.
Reservation 31 (C)

32. Ljud från fordon

Riksdagen avslår motionerna
2020/21:533 av Ingemar Kihlström (KD),
2020/21:772 av Peter Helander och Daniel Bäckström (båda C),
2020/21:1175 av Fredrik Olovsson m.fl. (S),
2020/21:1264 av Malin Höglund och Ann-Britt Åsebol (båda M)
yrkandena 1 och 2,
2020/21:2139 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),
2020/21:2464 av Marta Obminska (M),
2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 38 och
2020/21:3555 av Pål Jonson (M).

Reservation 32 (C, KD)

Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer

33. Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer

Riksdagen avslår motionerna
2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 11,
2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP)
yrkande 3 och
2020/21:3069 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2.

34. Generell bestämmelse om brottsbekämpning i OSL

Riksdagen avslår motionerna
2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5,
2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 6 och
2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6.

Reservation 33 (M, KD, L)

35. Uppgiftsskyldighet vid samverkan mot brott

Riksdagen avslår motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 22.

Reservation 34 (L)

36. Informationsdelning mellan polis och socialtjänst

Riksdagen avslår motionerna
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 12,
2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30 och
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 48.

Reservation 35 (M, SD, KD)

37. Direktåtkomst till Skatteverkets beskattningsdatabas

Riksdagen avslår motion

2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23.

Reservation 36 (L)

38. Skydd för papperslösa barn

Riksdagen avslår motion

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 18.

Reservation 37 (V)

39. Orosanmälan vid köp av sexuell tjänst

Riksdagen avslår motion

2020/21:2078 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S).

40. Polisens samarbete med Försvarsmakten

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:639 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 26,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 6 och

2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 11.

Reservation 38 (M, SD, KD)

Utsatta områden och gängkriminalitet

41. Överenskommelse med pilotkommuner

Riksdagen avslår motion

2020/21:2529 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 15.

Reservation 39 (C)

42. Åtgärder i särskilt utsatta områden

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:258 av Robert Halef (KD),

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7,

2020/21:939 av Lars Hjälmered m.fl. (M),

2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkandena 1 och 5,

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10,

2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2,

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 48 och 49.

Reservation 40 (V)

Reservation 41 (KD)

Reservation 42 (L)

43. Riktade insatser mot områden med hög narkotikakonsumtion

Riksdagen avslår motion

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 12.

Reservation 43 (V)

44. Avhopparverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4 och

2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP) yrkande 1.

Reservation 44 (V)

45. Ohörsamhet mot ordningsmakten

Riksdagen avslår motion

2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 41.

Reservation 45 (L)

*Allmän ordning***46. Tiggeriförbud**

Riksdagen avslår motion

2020/21:2406 av Thomas Hammarberg m.fl. (S).

47. Allmän ordning och yttrandefrihet

Riksdagen avslår motion

2020/21:223 av Staffan Eklöf (SD).

48. Säkerheten på sjukhus

Riksdagen avslår motion

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 41.

Reservation 46 (KD, L)

49. Tillståndsplikt för skyddsvästar

Riksdagen avslår motion

2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 37.

Reservation 47 (L)

50. Förbud mot ljudlarm

Riksdagen avslår motion

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 11.

Reservation 48 (V)

*Ordningsvakter***51. Vinster i bevakningsbranschen**

Riksdagen avslår motion

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7.

Reservation 49 (V)

52. Ordningsvakter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:766 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 2,

2020/21:778 av Daniel Bäckström (C) och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 9 och 10.

Reservation 50 (M, C, KD, L)

*Pass och identitetshandlingar***53. Pass och identitetshandlingar**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:12 av Robert Stenkvis (SD) yrkande 1,

2020/21:53 av Mikael Strandman och Thomas Morell (båda SD),

2020/21:494 av Désirée Pethrus (KD),

2020/21:1943 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:2873 av Boriana Åberg (M).

*Gränskontroll och internationellt polissamarbete***54. Förstärkning av gränskontrollen**

Riksdagen avslår motion

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 13.

Reservation 51 (SD)

55. Antalet gränskontroller m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 2 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8.

Reservation 52 (M, KD)

56. Inre utlänningskontroll

Riksdagen avslår motion

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 17 och

29.

Reservation 53 (M, SD, KD)

57. EU:s yttre gräns

Riksdagen avslår motion

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 9 och

32.

*Reservation 54 (M)***58. Europol och internationellt polissamarbete**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14.

*Reservation 55 (M)**Tullverkets brottsbekämpande verksamhet***59. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 45 och 46 samt

2020/21:3609 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2.

*Reservation 56 (KD)**Övriga frågor som rör polisens verksamhet***60. Danstillstånd**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:572 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 4,

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:2949 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 6 och

2020/21:3023 av Lars Püss m.fl. (M).

*Reservation 57 (SD, C, V)***61. Registrering av kontantkort**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:5 av Robert Stenkvis (SD) och

2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 35.

*Reservation 58 (M, SD, KD)***62. Företagsöverlåtelse till kriminella**

Riksdagen avslår motion

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 51.

*Reservation 59 (KD)**Motioner som bereds förenklat***63. Motioner som bereds förenklat**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 3 juni 2021

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Petter Löberg (S), Louise Meijer (M), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Joakim Sandell (S), Carina Ödebrink (S), Johan Pehrson (L), Bo Broman (SD), Rasmus Ling (MP), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 400 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 och ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2019/20. Yrkandena rör bl.a. frågor om en mer effektiv polis, polisens inre organisation, polisutbildningen, prioritering av olika typer av brott, polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer samt gränskontroll och internationellt polissamarbete. Yrkandena återfinns i bilaga 1. Av yrkandena behandlas ca 240 förenklat eftersom riksdagen har behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

En mer effektiv polis

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om mål för polisens verksamhet, om polisens trygghetsskapande uppdrag och om att utveckla och förankra arbetet med medborgarlöften.

Jämför reservation 1 (M, SD, KD), 2 (C), 3 (V) och 4 (V).

Motionerna

Mål för polisens verksamhet

I kommittémotion 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 11 efterfrågar motionärerna att samordningen i det polisiära utredningsarbetet utökas. I samma motion yrkande 19 föreslår motionärerna att ett resultatrapporteringsystem ska införas för Polismyndigheten.

I partimotion 2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26 efterfrågas ett tydligt ansvar för resultatredovisning och resultatuppföljning. I kommittémotion 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om effektivisering av Polismyndigheten. Motionärerna vill ge Polismyndigheten i uppdrag att identifiera s.k. flaskhalsar inom myndigheten och prioritera processerna med att arbeta bort dem.

Polisens trygghetsskapande uppdrag

I kommittémotion 2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4 anförs att regeringen bör ta initiativ till att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande uppdrag i polislagen.

Medborgarlöften

I kommittémotion 2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 5 anförs att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla och förankra polisens arbete med medborgarlöften.

Bakgrund

Polisens uppdrag och mål

Polisens uppdrag och mål framgår bl.a. av förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten, polislagen (1984:387), polisförordningen (2014:1104), budgetpropositionen och myndighetens regleringsbrev. En del av denna reglering kommer att redogöras för översiktligt nedan.

Som ett led i samhällets verksamhet för att främja rättvisa och trygghet ska polisens arbete syfta till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att i övrigt tillförsäkra allmänheten skydd och annan hjälp (1 § första stycket polislagen). 2 § polislagen innehåller följande uppräknade uppgifter:

1. förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten
2. övervaka den allmänna ordningen och säkerheten och ingripa när störningar har inträffat
3. utreda och beivra brott som hör under allmänt åtal
4. lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp, när sådant bistånd lämpligen kan ges av polisen
5. fullgöra den verksamhet som ankommer på Polismyndigheten enligt särskilda bestämmelser.

När det gäller den brottsutredande verksamheten anges i regleringsbrevet för 2021 att Polismyndigheten ska redovisa vilket arbete som bedrivs för att förstärka den brottsutredande förmågan och öka uppleringen av brott. Statistik över utredningsverksamheten och skjutningar ska lämnas månatligen. Regleringsbrevet innehåller också särskilda återrapporteringskrav bl.a. vad gäller arbete mot sexualbrott, brott i parrelation, brott mot barn samt brott med hedersmotiv.

I budgetpropositionen för 2021 konstaterar regeringen att Polismyndigheten sedan 2017 redovisar något fler ärenden till åklagare, och antalet personupplarade brott och domslut har ökat något. Regeringen anser det vara av stor vikt att antalet redovisade ärenden från polis till åklagare och antalet personupplarade brott fortsätter att öka, såväl sammantaget som sett till olika brottstyper. I detta sammanhang är det också angeläget att Polismyndigheten, efter övergången till en enhetlig nationell polismyndighet 2015, fortsätter att kontinuerligt anpassa sin verksamhet för att öka effektiviteten i det brottsutredande arbetet (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 s. 31).

I juli 2018 beslutade Polismyndigheten om en långsiktig och strategisk inriktning för verksamheten fram t.o.m. 2024, Strategi 2024 (PM 2018:23). I Strategi 2024 fastställs polisens vision, verksamhetsidé, långsiktiga mål och strategiska initiativ med sikte på 2024. Polisens långsiktiga mål syftar till att tydliggöra de huvudsakliga områden som myndigheten behöver sträva mot under de kommande åren för att på lång sikt nå visionen Din polis – gör hela Sverige tryggt och säkert.

För 2024 har polisen enligt Strategi 2024 tre långsiktiga mål:

1. Framgångsrik brottsbekämpning och upplering.
2. Stark lokal närvaro.
3. Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

I strategin har också fem strategiska initiativ identifierats. Initiativen handlar om att attrahera och behålla medarbetare, digitalisera, renodla och samverka, förbättra och framtidssäkra samt utveckla medborgarmötet.

Strategi 2024 har konkretiserats ytterligare genom Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024 (PM 2019:41) som antogs i december 2019. Planen reviderades i januari 2021 och kommer att ses över årligen under planeringsperioden.

Polismyndigheten understryker i verksamhetsplanen att tillgången till rätt kompetens är avgörande för med vilken takt och kvalitet Polismyndigheten kan nå de långsiktiga målen och öka antalet anställda till drygt 38 000 vid årsskiftet 2024/2025.

Polismyndigheten understryker också i planen att myndigheten har en viktig roll när det gäller både det brottsförebyggande och det brottsbekämpande arbetet. Myndigheten pekar samtidigt på att en samhällsutveckling med minskad brottslighet och ökad trygghet också förutsätter en väl fungerande samverkan med andra statliga myndigheter, kommuner, skolor, socialtjänst och näringslivet. Liksom att renodlingen av polisens uppdrag behöver fortsätta.

Utöver Strategi 2024 och den strategiska verksamhetsplanen finns ett antal styrdokument, bl.a. Polismyndighetens it-plan, Polismyndighetens kompetensförsörjningsplan, Polismyndighetens plan för utveckling av polisiära metoder och utrustning 2021–2023, Polismyndighetens kommunikationsplan 2020–2024, Polismyndighetens arbetsmiljöstrategi och Polismyndighetens miljöplan 2021–2024.

Utifrån den strategiska verksamhetsplanen ska polisregioner och avdelningar utforma egna strategiska inriktningar för samma planeringsperiod. Delmål och nyckelaktiviteter i den strategiska verksamhetsplanen omhändertas i de strategiska inriktningarna utifrån lokal lägesbild, verksamhetsanalys, behovsanalys samt polisregionens och avdelningens specifika utvecklingsbehov. De strategiska inriktningarna kan även innehålla ytterligare målsättningar och aktiviteter som identifierats av polisregionen och avdelningen.

I mars 2017 presenterade regeringen det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott (skr. 2016/17:126). Syftet med programmet är att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället. Programmet ska också bidra till att stimulera och entusiasmera fler berörda aktörer att vidta brottsförebyggande åtgärder och att utveckla samverkan, såväl på nationell som på regional och lokal nivå. I en uppföljande skrivelse från december 2020, Redovisning av åtgärder i enlighet med målsättningarna i det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott (skr. 2020/21:63), redogör regeringen för åtgärder som har vidtagits och beslutats i förhållande till de målsättningar för den brottsförebyggande arbetsprocessen och arbetets inriktning som beskrivs i programmet. I skrivelsen redovisas regeringens bedömning av arbetet hittills och den fortsatta inriktningen av det långsiktiga brottsförebyggande arbetet.

Medborgarlöften

I regleringsbrevet för 2021 anges att Polismyndigheten ska redogöra för sitt pågående arbete för att skapa förtroende i syfte att komma närmare medborgarna, med fokus på likvärdigt bemötande. Av redovisningen ska även framgå vad som görs för att skapa gynnsamma förutsättningar för ett långsiktigt förtroendeskapande arbete.

Medborgarlöften är ett sätt att kommunicera till medborgarna om valda delar i det brottsförebyggande arbetet. Medarbetardialog, medborgardialog och kommunikation är centrala delar i framtagandet av löfterna. Tanken är att medarbetare och medborgare får möjlighet till insyn i och inflytande på det lokala brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Genom dialog mellan polisen, kommunen och dem som bor och verkar i kommunen kan förtroendet mellan parterna öka.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2019 (s. 19 f.) anges att samtliga kommuner, med några få undantag, har en överenskommelse med lokalpolisområdet om att samverka. En sådan överenskommelse beskriver hur det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ska samordnas och prioriteras, och vilka resurser som ska användas i det arbetet. Den vanligaste orsaken till att kommuner inte valt att ta fram någon samverkansöverenskommelse är ett missnöje med att den lokala polisstationen lagts ned och personalen flyttats till andra tjänsteställen, men samverkan sker ändå i olika former och olika omfattning.

Vid utgången av 2018 fanns medborgarlöften i 287 av landets 290 kommuner (prop. 2019/20:1 utg.omr. 4 s. 55). I Polismyndighetens årsredovisning för 2019 (s. 19 f.) anges följande om medborgarlöften:

Arbetet med löften har utvecklats på olika sätt. En negativ utveckling är att allt fler medborgarlöften gäller för en längre period, upp till två år. Med en så lång tidsperiod blir löftet i regel allmänt håallet, mer strategiskt än operativt och svårt att kommunicera. Det finns dock en mer positiv utveckling, där löftet bygger på ett identifierat eller uppkommet problem och medborgardialogen är en av grunderna till lägesbilden. Dessa medborgarlöften är mer konkreta och innehåller operativa åtgärder där resultatet återkopplas fortlöpande på polisens sociala media.

Aktiviteter som utlovas i medborgarlöften är till största delen trygghetsskapande och trafikrelaterade och det är ytterst få löften som har en tydligt brottsförebyggande ansats. Generellt kvarstår problem med att medborgarlöften är allmänt hållna, svåra att följa upp och att kommunikationen från polisen till medborgarna är bristfällig.

Den nationella uppföljningen av det brottsförebyggande arbetet i lokalpolisområdena visar att knappt hälften av de högst prioriterade brottsförebyggande insatserna under 2020 var del av genomförandet av ett medborgarlöfte. Uppföljningen omfattar ett urval av de mest prioriterade brottsförebyggande insatserna. Det är därför inte säkert att aktiviteterna som ingår i medborgarlöftet har varit bland de högst prioriterade i lokalpolisområdet under året (Polismyndighetens årsredovisning för 2020, s. 33 f.).

I december 2018 publicerade Brottsförebyggande rådet (Brå) rapporten Polisens arbete med medborgarlöften (2018:14). I en fallstudie över fyra områden har Brå studerat hur arbetet fungerat i praktiken och undersökt om arbetet har lett till några förändringar i riktning mot de uppsatta målen med medborgarlöftena. I rapporten, som i första hand vänder sig till Polismyndigheten, presenteras även förslag på hur arbetet kan utvecklas och förbättras.

I september 2020 publicerade Brå en reviderad utgåva av boken Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete, i samarbete med Polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Boken har arbetats om för att på ett bättre sätt beskriva hur arbetet med samverkansöverenskommelser och arbetet med medborgarlöften hänger ihop.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat frågan om polisens effektivitet och också föreslagit flera tillkännagivanden i denna och närliggande frågor till regeringen.

I samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2018 föreslog utskottet ett tillkännagivande om tydliga och mätbara mål. Utskottet anförde då följande (bet. 2017/18:JuU1 s. 86):

Utskottet anser i likhet med regeringen att resultatet i den brottsutredande verksamheten inte lever upp till förväntningarna, och att det är oroande att kvaliteten och produktiviteten i utredningsarbetet har försämrats. En större effektivitet i polisorganisationen är enligt utskottet av största angelägenhet. Polismyndigheten har, som regeringen framhåller, här ett särskilt ansvar för att öka effektiviteten i utredningsarbetet. För att öka effektiviteten och uppnå en större likvärdighet över landet när det gäller arbetssätt, brottsutredningars kvalitet och utredningsresultat måste uppföljningen av polisens resultat förbättras. För detta krävs enligt utskottet att Polismyndigheten har tydliga och mätbara mål för verksamheten. Dessa mål måste också följas upp såväl internt inom myndigheten som av en extern aktör.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:92).

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2020 vidhöll utskottet sin tidigare redovisade uppfattning att resultaten i den brottsutredande verksamheten inte lever upp till förväntningarna och att en större effektivitet i polisorganisationen är av största angelägenhet. Utskottet ansåg att det var viktigt att hela rättskedjan stärks för att säkerställa en högre andel lagförda brott. Utskottet noterade dock att tidigare tillkännagivanden om en effektivare polis (bet. 2015/16:JuU1, rskr. 2015/16:106) och om tydligare och mätbara mål (bet. 2017/18:JuU1, rskr. 2017/18:92) inte var slutbehandlade samt att Statskontorets slutrapport om polisens ombildning för närvarande bereddes i Regeringskansliet. Utskottet konstaterade vidare att det numera fanns en bred samsyn om en satsning på resursförstärkningar till Polismyndigheten, som innebär att myndigheten till 2024 ska ha ökat antalet anställda med sammanlagt 10 000 personer jämfört med 2016. Utskottet noterade också den återrapportering som gjorts till regeringen i fråga om resultat och långsiktiga

mål. Utskottet utgick därför från att regeringen följer frågan noga. Därför ansåg utskottet att det inte fanns skäl att föreslå ett tillkännagivande om att stärka polisens kapacitet, om en mer effektiv polis eller om lokal brottsstatistik (bet. 2019/20:JuU1 s. 60). Utskottet avstyrkte motionsyrkandena. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:103).

Liknande yrkanden om Polismyndighetens mål behandlades av utskottet även våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 16 f.). Utskottet vidhöll sin tidigare uppfattning att en större effektivitet i polisorganisationen är av största angelägenhet men fann bl.a. mot bakgrund av det tidigare tillkännagivandet om tydliga och mätbara mål inte anledning att göra ett nytt tillkännagivande. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Tillkännagivandet om tydliga och mätbara mål redovisades som slutbehandlat i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 s. 37 f.). I samband med behandlingen av budgetpropositionen avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om att åtgärderna inte var tillräckliga och att yrkandet därför borde redovisas som öppet och inte som slutbehandlat (bet. 2020/21:JuU1 s. 37 f.). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:124).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning att en större effektivitet i polisorganisationen är av största angelägenhet. Som framgår har utskottet också efterfrågat tydliga och mätbara mål för verksamheten för att kunna öka effektiviteten och uppnå en större likvärdighet över landet när det gäller arbetssätt, brottsutredningars kvalitet och utredningsresultat. Detta kan även förväntas leda till bättre möjligheter att kunna följa resultaten på lokalnivå. Mot bakgrund av tidigare tillkännagivanden och vad som redovisats ovan om det arbete som pågår inom Polismyndigheten finns det enligt utskottet inte anledning att göra sådana tillkännagivanden som motionärerna efterfrågar i fråga om redovisning och uppföljning av resultat, effektivisering och samordning. Motionerna 2020/21:2957 (C) yrkandena 11 och 19, 2020/21:3300 (M) yrkande 14 och 2020/21:3365 (M) yrkande 26 avstyrks därför.

Utskottet finner inte heller skäl att ställa sig bakom förslaget i motion 2020/21:91 (V) yrkande 4 om att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande uppdrag i polislagen. Motionen avstyrks.

När det gäller medborgarlöften konstaterar utskottet att Polismyndigheten bedriver förbättringsarbete i denna fråga, bl.a. i samråd med Brå som gjorde en utvärdering av polisens arbete med medborgarlöften 2018. Mot denna bakgrund anser utskottet att frågan är uppmärksamrad och att det saknas anledning att göra ett sådant tillkännagivande som begärs i motion 2020/21:91 (V) yrkande 5. Motionsyrkandet avstyrks.

Antalet poliser och deras placering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om antalet poliser och deras placering.

Jämför reservation 5 (M, SD, KD), 6 (M, SD, KD), 7 (SD) och 8 (KD, L).

Motionerna

Antalet poliser

I kommittémotion 2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om fler poliser. Enligt motionärerna bör ett rikttal om minst 250 poliser per 100 000 invånare fastställas och löpande utvärderas. Förslag om fler poliser finns också i kommittémotionerna 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Poliser i yttre tjänst

I partimotion 2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 22 och i kommittémotion 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 begärs fler poliser i yttre tjänst. Ett liknande yrkande finns i motion 2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkande 2. I kommittémotion 2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås att det bör anges i regleringsbrevet för Polismyndigheten att tillväxten av poliser i yttre tjänst och utredningsverksamhet ska prioriteras av myndigheten. Jan Ericson (M) föreslår i motion 2020/21:1149 att en kriskommission ska tillsättas när det gäller det minskande antalet poliser i yttre tjänst. Roger Haddad (L) anför i motion 2020/21:1528 att en myndighetsanalys av Polismyndigheten behöver göras i syfte att avbyråkratisera myndigheten, för att frigöra resurser till lokalpolisområdena. I motion 2020/21:1715 av Lars Jilmstad (M) efterfrågas en utredning om hur antalet poliser i yttre tjänst och utbildade ordningsvakter snabbt ska kunna öka tryggheten på gator och torg.

Polisernas placering

I kommittémotion 2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 14 begärs en förbättring av polisens förmåga att göra snabba uttryckningar på landsbygden. Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S) framhåller i motion 2020/21:1810 vikten av att säkerställa en rimlig polisär närvaro i hela landet. I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 efterfrågas att polisens synlighet i lokalsamhället ökar.

Enligt motion 2020/21:2780 av Marléne Lund Kopparklint (M) bör antalet poliser i Polisregion Bergslagen utökas för att bekämpa gängkriminalitetens utveckling i Värmland.

Bakgrund

Antalet poliser

Regeringen har satt upp ett mål om att Polismyndigheten ska växa med 10 000 fler anställda fr.o.m. 2016 t.o.m. 2024. Polismyndigheten har i en rad budgetar tillförts medel i syfte att möjliggöra denna expansion och i regleringsbrev fått återrapporteringskrav om hur arbetet med att uppnå målet går.

I regleringsbrevet för 2021 anges att Polismyndigheten månatligen ska redovisa särskilda nyckeltal som visar personaltillväxten mot 2024. I detta ingår att tydliggöra prognoser över förväntat antal anställda, poliser respektive civila, för respektive år t.o.m. 2024.

I budgetpropositionen för 2021 anger regeringen att antalet anställda hade ökat med mer än hälften av de totalt 10 000 vid halvårsskiftet 2020 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 s. 38). I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 116) anges att tillväxten i början av planeringsperioden fokuserat på civil kompetens i enlighet med myndighetens intentioner, medan tillväxten av poliser ligger i den senare delen av perioden. Vid utgången av 2020 uppgick antalet civilanställda till en högre nivå än vad som har prognostiserats till utgången av 2024. Antalet poliser låg något under plan vid utgången av 2020. Färre studenter än beräknat antogs till polisutbildningen under 2020, men fler återrekryteringar och färre avgångar bland poliser kompenserade delvis.

Under 2020 har Polismyndigheten antagit en tillväxtstrategi (PM 2020:9) och reviderat sin kompetensförsörjningsplan. Vid Polismyndigheten finns också ett tillväxtråd som består av ledamöter från den nationella strategiska ledningsgruppen. Rådets syfte är att identifiera möjligheter och hinder för tillväxten, och att vara ett stöd till rikspolischefen och den nationella strategiska ledningsgruppen i tillväxtarbetet.

Polisernas placering

År 2016 fattade rikspolischefen ett beslut om att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden, särskilt utsatta områden och riskområden. Områdespoliserna ska arbeta fredat med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete till 70 procent av sin arbetstid.

Under våren 2020 gjorde Riksrevisionen en enkätundersökning till samtliga 32 lokalpolisområden för att följa upp beslutet, inom ramen för en granskningsrapport om polisens arbete i utsatta områden. Riksrevisionens granskning visar att beslutet att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden inte var genomfört i 10 av 32 lokalpolisområden (31 procent). Den högsta observationen var 7,1 fredade områdespoliser per 5 000 invånare

och den lägsta var 0. Sammantaget motsvarar resultatet 1,9 områdespoliser, relaterat till den totala befolkningen i de utsatta områdena. Slutsatserna i Riksrevisionens granskning är att beslutet var genomfört sett till totalsumman områdespoliser som är fördelade över befolkningen i samtliga utsatta områden, men att det finns stora variationer mellan lokalpolisområdena (Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden, RiR 2020:20 s. 51 f.).

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2021 (s. 2) anges följande återrapporteringskrav:

Polismyndigheten ska fortsatt redovisa vilka åtgärder som vidtas för att säkerställa en långsiktig och tydlig polisiär närvaro i hela landet. Särskild vikt ska läggas vid att redovisa hur resurser fördelas så att det finns en stark lokal närvaro i utsatta områden. Myndigheten ska härutöver redovisa i vilken omfattning det finns områdespoliser på lokalpolisområdesnivå och vad som görs för att dessa ska få större möjligheter att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utan att tas i anspråk för annan verksamhet. Fördelningen av områdespoliser i utsatta områden ska särskilt redovisas. En redovisning över antalet kommunpoliser och fördelningen av dessa i hela landet ska också lämnas.

Stark lokal närvaro är ett av Polismyndighetens tre långsiktiga mål för 2024 enligt den strategiska verksamhetsplanen. Enligt planen ska aktiviteter genomföras för att öka den polisiära närvaron i lokalsamhället, i hela landet. Delmålet om stark lokal närvaro ska bl.a. följas upp utifrån följande indikatorer: andelen anställda respektive antalet anställda i ingripandeverksamheten på lokalpolisområdesnivå, antalet områdespoliser per 10 000 invånare samt tider för påbörjat uppdrag och beordrad patrull enligt prio 1-larm.

Under hösten 2018 började Polismyndigheten en pilotverksamhet med att använda en ny modell för schemaläggning för ingripandeverksamheten, den s.k. 8+2-modellen. Syftet är att göra polisen mer tillgänglig för medborgarna genom att få ut fler poliser i tjänst framför allt på kvällar när behovet av polisen är som störst. Pilotverksamheten utvärderades av Brå under våren 2020, som i huvudsak ansåg att schemamodellen var positiv både ur ett verksamhets- och arbetsmiljöperspektiv (8+2 – En utvärdering av polisens nya modell för schemaläggning, rapport 2020:5). Mot bakgrund av detta permanentades det tillfälliga lokala kollektivavtalet samtidigt som tillämpningsområdet breddades, och under våren 2021 kommer dialoger om fortsatt förändringsarbete att ske genom regionernas kanslichefer (Polismyndighetens årsredovisning för 2020, s. 126).

Tidigare riksdagsbehandling

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2016 (bet. 2015/16:JuU1) föreslog utskottet bl.a. tillkännagivanden om redovisning av åtgärder för en effektivare polis och om fler poliser. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:106). I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2017 (skr. 2017/18:75) anförde regeringen att tillkännagivandet om fler poliser var slutbehandlat (s. 25).

Utskottet anförde i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2021 bl.a. följande (bet. 2020/21:JuU1 s. 34 f.):

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. För att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället krävs både ett effektivt brottsbekämpande arbete och ett brottsförebyggande arbete som involverar många aktörer i samhället. Det är centralt att fler brott förhindras och att fler brott klaras upp. För att den målsättningen ska bli verklighet krävs det enligt utskottet satsningar på breda och långsiktiga åtgärder.

I årets budgetproposition har regeringen föreslagit en fortsatt satsning på Polismyndigheten, vilket utskottet är positivt till. Enligt regeringen innebär satsningen att Polismyndigheten till 2024 ska ha ökat antalet anställda med sammantaget 10 000 personer jämfört med hur många anställda som fanns vid ingången av 2016. Ambitionen är att upprätthålla fördelningen mellan civilanställda och poliser. Även om Polismyndigheten har stärkt sin rekryteringskapacitet under de senaste åren delar utskottet regeringens uppfattning att det även i fortsättningen behövs åtgärder för att bygga ut kapaciteten och göra polisyrket attraktivare. Utöver att anställa ny personal är det som regeringen framhåller viktigt att behålla de redan anställda samt att återrekrytera poliser som tidigare har slutat. Utskottet ser positivt på att detta arbete hittills har varit framgångsrikt, eftersom den tidigare utvecklingen mot att allt fler poliser slutar nu har brutits, och mer än var fjärde polis som slutat sedan 2015 har återanställts.

Åtgärder för såväl bättre arbetsvillkor och karriärvägar som bättre arbetsmiljö och säkerhet är viktiga delar i arbetet med att öka attraktiviteten i polisyrket. Utskottet instämmer även i att det parallellt med utbyggnaden behövs ett kontinuerligt arbete för att öka polisväsendets effektivitet sett till resursanvändning och resultat samt för att stärka den lokala polisiära närvaron.

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare föreslagit tillkännagivanden till regeringen om betydelsen av en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet, senast hösten 2017 (bet. 2017/18:JuU1). Utskottet anförde då följande (s. 89 f.):

Utskottet vidhåller sin uppfattning om den lokala polisens betydelse. Den lokala polisen närvaron brister dock på många håll i landet och många poliser upplever att de egna resurserna inte räcker till. Lokalt arbetande poliser flyttas inte sällan till andra arbetsuppgifter som gränskontroller eller hantering av gängskjutningar och annan grov kriminalitet i andra delar av landet. Enligt utskottet ska man kunna känna trygghet i att polisen är närvarande oavsett var i Sverige man bor. Poliser ska vidare vara lokalt förankrade och de som bor i området ska veta vilka poliserna är. Med kontinuitet och erfarna poliser som stannar länge i samma tjänst kan långsiktiga kontakter mellan polisen och medborgarna skapas. Därmed underlättas det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Medborgarnas förtroende för polisen bygger på att man inte bara hinner med att bekämpa grov kriminalitet utan även s.k. vardagsbrottslighet som skadegörelse, stöld och buskörningar. [...] Även om riksdagens tidigare tillkännagivanden åter står som öppna anser utskottet att frågan är så angelägen att det finns anledning att åter uppmärksamma regeringen på vikten av en lokalt närvarande polis. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en lokalt förankrad,

närvarande och synlig polis i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:92).

I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020 (skr. 2020/21:75) anförs följande när det gäller tillkännagivandena om en lokalt förankrad polis (s. 28 f. och 51 f.).

Ett av syftena med ombildningen av polisen har varit att säkerställa en lokalt förankrad och synlig polis i hela landet. Regeringen delar utskottets uppfattning att det är viktigt att på olika sätt säkerställa polisreformens intentioner rörande lokalt polisarbete och har därför under flera år begärt in återrapportering av olika slag. Den 1 april 2014 fick Statskontoret i uppdrag att utvärdera ombildningen av polisen. Den 28 september 2018 lämnade Statskontoret sin slutrapport. Med utgångspunkt i slutrapporten fortsätter Polismyndigheten sitt utvecklingsarbete för att uppnå reformens intentioner, ett arbete som regeringen följer noga och får löpande information om.

I regleringsbrev för 2015 och 2016 ställde regeringen krav på Polismyndigheten att löpande hålla regeringen informerad om det fortsatta arbetet med ombildningen. Den löpande avrapporteringen skedde bl.a. på de månatliga mötena mellan rikspolischefen och statssekreteraren. I regleringsbrevet för 2016 fick Polismyndigheten också i uppdrag att i årsredovisningen för 2016 lägga särskild vikt vid redovisningen av genomförandet avseende en lokalt förankrad polisverksamhet. Av redovisningen framgick att Polismyndigheten under 2016 fortsatte arbetet med att stärka det lokala polisarbetet utifrån inriktningen att mer än hälften av resurserna i en polisregion ska finnas i lokalpolisområdena. Genom att öka resurserna vid lokalpolisområdena har det skapats bättre förutsättningar för att bedriva polisverksamheten nära medborgarna. Numera finns även kommunpoliser i samtliga kommuner. I november 2017 redovisades att 49,4 procent av regionernas resurser finns på lokalpolisområdesnivå. Av myndighetens årsredovisning för 2018 framgår att andelen vid årets slut hade ökat till 50 procent. I regleringsbrevet för 2017 fick Polismyndigheten i uppdrag att analysera och bedöma hur långt myndigheten hade kommit i målsättningen med en mer närvarande och tillgänglig myndighet i lokalsamhället. Polismyndigheten skulle också bedöma hur väl myndigheten svarar upp mot behoven av polisiär närvaro i särskilt utsatta områden. Uppdragen redovisades i myndighetens årsredovisning för 2017. Genom den verksamhetsuppföljning som Polismyndigheten sedan ett par år tillbaka månatligen redovisar till Regeringskansliet har utvecklingen avseende bl.a. kompetensförsörjningen kunnat följas upp. I regleringsbrevet för 2018 ålade regeringen också Polismyndigheten att redovisa i vilken utsträckning det finns områdespoliser på lokalpolisområdesnivå och i vilken utsträckning dessa arbetar fredat med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Vidare skulle Polismyndigheten analysera i vilken utsträckning det finns likvärdiga möjligheter att få akut hjälp från polisen över hela landet samt bedöma i vilken utsträckning ingripandepersonalen kan arbeta brottsförebyggande och vidta långtgående förstahandsåtgärder. Återrapporteringen gjordes i årsredovisningen för 2018. För att säkerställa fortsatt återrapportering från Polismyndigheten avseende myndighetens arbete med att åstadkomma en långsiktig och tydlig polisiär närvaro i hela landet har regeringen gett Polismyndigheten fortsatta uppdrag i regleringsbrev för 2019, 2020 och 2021. I Polismyndighetens regleringsbrev för 2021 har myndigheten fått ett nytt återrapporteringskrav om ett ökat antal

områdespoliser och kommunpoliser. Av regleringsbrevet framgår att Polismyndigheten fortsatt ska redovisa vilka åtgärder som vidtas för att säkerställa en långsiktig och tydlig polisiär närvaro i hela landet. Särskild vikt ska läggas vid att redovisa hur resurser fördelas så att det finns en stark lokal närvaro i utsatta områden. Myndigheten ska härutöver redovisa i vilken omfattning det finns områdespoliser på lokalpolisområdesnivå och vad som görs för att dessa ska få större möjligheter att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utan att tas i anspråk för annan verksamhet. Fördelningen av områdespoliser i utsatta områden ska särskilt redovisas. En redovisning över antalet kommunpoliser och fördelningen av dessa i hela landet ska också lämnas.

Polismyndighetens behov av fler anställda, både poliser och civilanställda, har medfört att regeringen i en rad budgetar tillfört myndigheten mer resurser. Regeringens satsning på Polismyndigheten ska ge myndigheten förutsättningar att till 2024 ha ökat antalet anställda med sammantaget 10 000 jämfört med hur många anställda som fanns vid ingången av 2016. Polismyndigheten har haft regeringens uppdrag att redovisa hur resursförstärkningarna ska användas för att på bästa sätt stärka och utveckla polisverksamheten. Polismyndigheten har genom uppdraget tagit fram en plan för hur myndigheten ska kunna öka antalet anställda med 10 000 till 2024.

Regeringen har även skapat förutsättningar för att utbilda fler poliser, bl.a. genom att utöka antalet lärosäten som kan tillhandahålla polisutbildning. Från och med 2019 finns det fem sådana lärosäten. Antagningen till polisutbildningen har mer än fördubblats jämfört med nivåerna för 2015. Vidtagna åtgärder redovisades för riksdagen i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.6) samt i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 avsnitt 2.7). Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottet behandlade under våren 2019 motionsyrkanden liknande de som nu behandlas (bet. 2018/19:JuU10 s. 35 f.). Utskottet ansåg då att det inte fanns tillräckliga skäl att föreslå något nytt tillkännagivande om fler poliser eller om ett rikttal för antalet poliser. Vidare vidhöll utskottet sin tidigare uppfattning att Polismyndigheten själv bör förfoga över vilken kompetens som ska rekryteras och bestämma hur personalstyrkan ska fördelas mellan olika delar av landet. Utskottet noterade att aktivt arbete pågick för att åstadkomma en större lokal polisen närvaro och att en ökning hade skett sedan föregående år vad gäller resurser på lokalpolisområdesnivå. Enligt utskottet fanns det inte heller tillräckliga skäl för ett nytt tillkännagivande om polisens lokala närvaro. Mot denna bakgrund avstyrkte utskottet samtliga motionsyrkanden i avsnittet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

Vid behandlingen av liknande yrkanden hösten 2020 vidhöll utskottet sin tidigare uppfattning att det är Polismyndigheten som bör förfoga över vilken kompetens som ska rekryteras och uttalade också att det är en fråga för myndigheten att bestämma hur personalstyrkan ska fördelas mellan inre och yttre tjänst (bet. 2019/20:JuU1 s. 65 f.). Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:103).

Utskottets ställningstagande

Det är alltjämt utskottets uppfattning att Polismyndigheten måste öka antalet anställda väsentligt för att klara sina uppgifter. Riksdagen har i linje med detta också, på utskottets förslag, beslutat att Polismyndigheten i budgeten för tidigare och innevarande år ska få ökade resurser. Satsningen innebär enligt regeringen att Polismyndigheten vid utgången av 2024 ska ha ökat antalet anställda med 10 000 personer jämfört med antalet anställda vid ingången av 2016. Utskottet välkomnar den fortsatta satsningen på Polismyndigheten och anser att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl att föreslå något nytt tillkännagivande om fler poliser eller att antalet poliser ska bestämmas i enlighet med ett rikttal. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 1, 2020/21:3300 (M) yrkande 1 och 2020/21:3307 (KD) yrkande 1.

Vidare vidhåller utskottet sin tidigare redovisade inställning att det är Polismyndigheten som bör förfoga över vilken kompetens som ska rekryteras inom ramen för det anslag som myndigheten tilldelas och bestämma över fördelningen av poliser mellan yttre och inre tjänst. Utskottet ser därför inte något skäl att ställa sig bakom motionsyrkandena om att antalet poliser i yttre tjänst ska öka samt att myndigheten ska utreda och prioritera arbetet med att genomföra detta. Motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 2, 2020/21:1149 (M), 2020/21:1528 (L), 2020/21:1715 (M), 2020/21:2064 (S) yrkande 2, 2020/21:3300 (M) yrkande 2 och 2020/21:3365 (M) yrkande 22 avstyrks därmed.

Utskottet riktade under hösten 2017 ett tillkännagivande till regeringen om vikten av en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet. Mot bakgrund av vad som redovisats ovan om de åtgärder som har vidtagits och pågående arbete finner utskottet inte skäl att åter rikta tillkännagivanden till regeringen om detta. Utskottet gör ingen annan bedömning än tidigare i fråga om att det bör vara upp till Polismyndigheten att bestämma hur poliserna ska placeras geografiskt i landet. Mot denna bakgrund avstyrks motionerna 2020/21:700 (SD) yrkande 14, 2020/21:1810 (S), 2020/21:2780 (M) och 2020/21:3272 (L) yrkande 1.

Polisens inre organisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att inrätta en beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om att införa poliser och åklagare med specialisering inom klotter, om att knyta en polis till varje skola och om avtal för helikoptertjänster för polisens fjällräddning.

Jämför reservation 9 (S, C, L, MP) och 10 (C, KD) samt särskilt yttrande 1 (S, MP) och 2 (C, L).

Motionerna

Beredskapspolis

I kommittémotion 2020/21:639 av Adam Marttinen (SD) yrkande 27 begärs att beredskapspolisen återinförs. Liknande yrkanden framställs även i kommittémotionerna 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 18, 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 12, 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 19 och 2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 12.

Specialisering inom klotter

Ida Drougge (M) efterfrågar i motion 2020/21:1966 yrkande 2 en översyn av möjligheten att införa poliser och åklagare som är specialiserade på klotter.

En polis knuten till varje skola

Enligt kommittémotion 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 33 bör förutsättningarna för att knyta en polis till varje skola utredas.

Polisens fjällräddning

I motion 2020/21:1819 (S) av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2 efterfrågar motionärerna att Polismyndigheten bör ges möjlighet att ingå mer lokala avtal om helikoptertjänster för fjällräddning i syfte att uppnå större flexibilitet.

Bakgrund

Beredskapspolis

År 1986 skapades en beredskapspolisorganisation som förstärkning till polisen vid höjd beredskap och krig, vilken bemannades av civilpliktiga som lämnat krigsplaceringen vid Försvarsmakten. År 1996 utökades beredskapspolisen

och delades in i två delar: den allmänna och den särskilda beredskapspolisens. Den allmänna beredskapspolisens huvudsakliga uppgift var bevakning och skydd av viktiga totalförvarsobjekt. De särskilda beredskapspoliserna hade genomgått en särskild utbildning och hade tillgång till tyngre utrustning, i syfte att kunna vara en kvalificerad resurs till polisen vid insatser mot sabotageförband.

Den 1 januari 2009 trädde förordningen (2008:1097) om beredskapspolisens i kraft, vilket i praktiken innebar att den allmänna beredskapspolisens avskaffades. Från och med denna tidpunkt bestod beredskapspolisens alltså endast av den del som tidigare benämns den särskilda beredskapspolisens. Enligt förordningen skulle beredskapspolisens kallas in till polismyndigheterna under höjd beredskap eller när regeringen hade beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförvarsplikt. Beredskapspolisens som hade ingått avtal med Rikspolisstyrelsen om tjänstgöring fick också kallas in till en polismyndighet vid allvarliga eller omfattande störningar på samhället från ordnings- eller säkerhetssynpunkt eller vid risk för sådana störningar.

Efter att Rikspolisstyrelsen framfört att beredskapspolisens inte längre behövdes gjorde regeringen i budgetpropositionen för 2012 bedömningen att organisationen borde avvecklas under budgetåret. I budgetpropositionen anges att detta inte hindrar att regeringen, vid höjd beredskap eller när regeringen beslutat om beredskapstjänstgöring enligt lagen om totalförvarsplikt, vid behov återinför organisationen. Beredskapspolisens avvecklades genom att förordningen om beredskapspolisens upphävdes den 1 oktober 2012.

Frågan om beredskapspolisens berörs i regeringens proposition Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30 s. 136). Regeringen konstaterar att kraven på polisiär verksamhet kommer att öka inför och under ett krig. Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge, höjd beredskap och krig kommer också att kräva resurser för bevakning av skyddsobjekt och annan samhällsviktig verksamhet. Regeringen noterar att det är mot denna bakgrund Försvarsberedningen har föreslagit att en förstärkningsresurs till polisen ska upprättas (Ds 2017:66 s. 156 f.). Regeringen bedömer att det skulle krävas ytterligare överväganden för att identifiera de eventuella behov av skydd och förstärkningsresurser som kan finnas i en situation av höjd beredskap och ytterst krig utifrån ett helhetsperspektiv samt hur de på ett kostnadseffektivt sätt kan bidra till bästa möjliga försvarsförmåga utifrån ett totalförvarsperspektiv. Enligt regeringen är det angeläget att göra en översyn av personalförsörjningen inom det civila försvaret som helhet, vilket inkluderar det eventuella behovet av förstärkningsresurser, även innefattat en beredskapspolisorganisation. I det sammanhanget bör även övervägas om en förstärkningsresurs kan bygga på plikt för t.ex. nyligen pensionerade poliser eller sådana som övergått till annan karriär.

I sitt svar på två skriftliga frågor den 3 februari 2021 om att återinföra beredskapspolisens anförde inrikesministern bl.a. följande (fr. 2020/21:1484 och 2020/21:1485):

Pål Jonson har frågat mig om jag avser att agera för att återinrätta den särskilda beredskapspolisens som en förstärkningsresurs vid extraordinära

händelser och på så sätt öka robustheten i den svenska krisberedskapen. Daniel Bäckström har frågat mig om jag anser att beredskapspoliserna kan spela en viktig roll för gränsövervakning och inresekontroll vid fredstida extraordinära händelser såsom en pandemi och under höjd beredskap och ytterst krig och om så är fallet, avser statsrådet att verka för att beredskapspoliserna återinförs.

Inledningsvis vill jag understryka att det aldrig tidigare har funnits så många poliser i Sverige som det gör idag. Under 2020 har antalet poliser ökat i samtliga polisregioner. Även det totala antalet anställda poliser och civilanställda är uppe i rekordnivåer och arbetet med att nå regeringens mål med 10 000 fler polisanställda fortsätter med full kraft, vi är nu mer än halvvägs. Myndigheten har idag en sammanhållen nationell organisation och en väl fungerande intern förstärkningsorganisation vilket gör det möjligt att flexibelt leda, förflytta och kraftsamla resurser över hela landet.

Regeringen konstaterar i totalförsvarspropositionen att det är angeläget att göra en översyn av personalförsörjningen inom det civila försvaret som helhet, vilket inkluderar det eventuella behovet av förstärkningsresurser, såsom en beredskapspolisorganisation. Det bör samtidigt övervägas om en sådan översyn av personalförsörjningen även bör omfatta en bredare hotbild, de hybrida hoten och allvarliga fredstida kriser. Ambitionsnivån för detta område behöver samtidigt anpassas efter de finansiella förstärkningar som regeringen har aviserat att fördela inom det civila försvaret.

Polisens inre organisation

Den 1 januari 2015 ombildades polisen till en sammanhållen myndighet, Polismyndigheten. Polismyndigheten består i dag av sju polisregioner, fem gemensamma avdelningar, Nationella operativa avdelningen (Noa), Nationellt forensiskt centrum (NFC) och särskilda utredningar. De sju polisregionerna har ett helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Ansvar omfattar bl.a. utredningsverksamhet, brottsförebyggande verksamhet och service.

Förundersökningar om skadegörelse, t.ex. i form av klotter, utreds vanligtvis av Polismyndigheten i den polisregion där brottet begicks. Om åtal ska väckas handläggs ärendet av den av landets 32 allmänna åklagarkammare som hör till området.

Polismyndighetens arbete är inte organiserat på så sätt att en viss polisman är knuten till en viss skola. I Polismyndighetens regleringsbrev för 2021 anges att samverkan med andra berörda aktörer, som skola och socialtjänst, är av stor vikt. I regeringens skrivelse Redovisning av åtgärder i enlighet med målsättningarna i det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott anges bl.a. följande om pågående arbete hos Socialstyrelsen när det gäller samverkan mellan polis och skola (skr. 2020/21:63 s. 25):

Socialstyrelsen har fått flera regeringsuppdrag som syftar till att utveckla socialtjänstens insatser till barn och unga som riskerar att utveckla ett kriminellt beteende. Under 2018–2019 hade myndigheten i uppdrag att främja kompetens- och kvalitetsutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården. Som en del av uppdraget färdigställde Socialstyrelsen våren 2020 ett omfattande stödpaket för socialtjänstens arbete med barn och unga som begår brott eller uppvisar annat normbrytande beteende.

Stödpaketet omfattar en handbok, ett kunskapsstöd samt uppdaterade föreskrifter och allmänna råd. Uppdraget har förnyats för perioden 2020–2022 och kompletterats med ett uttalat brottsförebyggande fokus genom att utvidgas till att omfatta åtgärder för stärkt samverkan mellan socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Uppdraget ska slutredovisas senast i mars 2023. Med anledning av uppdraget har Socialstyrelsen tagit initiativ till arbetsgrupper för strategisk och operativ samverkan med Polismyndigheten och Skolverket kring lokalt brottsförebyggande arbete. Med utgångspunkt i uppdraget arbetar Socialstyrelsen vidare med ett kunskapsstöd om insatser i öppen- och slutenvård för barn och unga med hög risk för fortsatt brottsligt eller annat normbrytande beteende samt en kartläggning av bästa tillgängliga kunskap om metoder inom socialt arbete, polis och skola för att motverka att barn och unga begår brott. Kartläggningen beräknas vara klar i början av 2021 och ska sedan spridas till berörda verksamheter.

Från den 1 januari 2018 är polisens fjällräddning en nationell resurs och ianspråkats efter begäran till polisregion Nords regionledningscentral. Polisens fjällräddning omfattar 400 uppdragsanställda fjällräddare placerade på ett 30-tal orter i fjällänen. I polisens fjällräddning finns även specialräddningsgrupper med kompetens för höghöjdsräddningar i samverkan med helikopter samt grottträddningsgruppen. I en nyhet på Polismyndighetens webbplats den 12 februari 2021 anges att 336 fjällräddningar genomfördes under 2020. Polismyndigheten har totalt nio helikoptrar. För att förflytta polisens medarbetare och fjällräddare anlitas även privata aktörer enligt ramavtal för civila helikoptertjänster som upphandlas av Polismyndigheten.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat förslag om att återinföra beredskapspolisen (se bl.a. bet. 2014/15:JuU1 s. 32 f.). Utskottet anförde i betänkandet att det inte gjorde någon annan bedömning än vad försvarsutskottet gjort när det behandlade ett motionsyrkande med samma lydelse under det föregående riksmötet. Försvarsutskottet anförde då att det i avvägningen mellan behov, nyttjandegrad och kostnader inte gjorde någon annan bedömning än regeringen gjorde när den beslutade att det med dagens situation inte fanns tillräckliga skäl att upprätthålla beredskapspolisen (bet. 2013/14:FöU9 s. 22). Försvarsutskottet påminde vidare om att det finns en möjlighet att återinföra organisationen vid höjd beredskap. Justitieutskottet avstyrkte motionsyrkandet och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Justitieutskottet har vidhållit sin uppfattning vid behandlingen av liknande motionsyrkanden senare år (se bl.a. bet. 2019/20:JuU1 s. 82 f., rskr. 2019/20:103). Det kan noteras att försvarsutskottet i ett yttrande (bet. 2017/18:FöU6y) föreslog att justitieutskottet skulle tillstyrka ett motionsyrkande om att inrätta en förstärkningsresurs till Polismyndigheten. Justitieutskottet ansåg emellertid att det inte framkommit något som gav anledning att ta ett utskottsinitiativ, bl.a. mot bakgrund av att frågan redan hade uppmärksamats av Försvarsberedningen (bet. 2017/18:JuU13 s. 98 f.).

Justitieukskottet avstyrkte motionsyrkandet och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:254).

Ett motionsyrkande om att återinföra den särskilda beredskapspolisen behandlades av försvarsutskottet hösten 2020 i samband med behandlingen av regeringens proposition Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30). Justitieukskottet bereddes tillfälle att yttra sig och anförde följande (bet. 2020/21:JuU3y s. 5 f.):

Utskottet konstaterar att den styrka som tidigare kallades den särskilda beredskapspolisen avvecklades för åtta år sedan, efter att endast ha använts i mycket begränsad utsträckning. Även med beaktande av att det säkerhetspolitiska läget har förändrats sedan dess anser utskottet att en avvägning mellan behov, nyttjandegrad och kostnader resulterar i att det inte finns tillräckliga skäl att nu återinföra den särskilda beredskapspolisen.

Som framgår ovan har frågan om en förstärkningsresurs till polisen uppmärksamats av Försvarsberedningen och kan förutses bli föremål för vidare överväganden. Utskottet konstaterar i detta sammanhang att motionärernas förslag – att den särskilda beredskapspolisen ska kunna användas även i fredstid – är mer långtgående än Försvarsberedningens förslag, som utgår från situationer då beslut om beredskapshöjningar eller höjd beredskap har fattats.

Försvarsutskottet uttalade att utskottet inte var av någon annan uppfattning än regeringen och justitieukskottet samt avstyrkte motionsyrkandet med hänvisning till att utskottet inte ville föregripa en kommande översyn (bet. 2020/21:FöU4 s. 42). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:135).

Utskottet behandlade våren 2019 ett motionsyrkande om att återinföra tunnelbanepolisen och poliser med specialkompetens när det gäller klotter för att säkra tryggheten i kollektivtrafiken (bet. 2018/19:JuU10 s. 44 f.). Utskottet var inte berett att ställa sig bakom yrkandet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

Utskottets ställningstagande

Beredskapspolisen avvecklades 2012 efter att endast ha använts i begränsad omfattning. Utskottet konstaterar att det säkerhetspolitiska läget i Sverige har försämrats sedan dess, den organiserade brottsligheten har ökat och landet har ställts inför flera samhällskriser. Mot denna bakgrund anser utskottet att det är motiverat att på nytt inrätta en beredskapspolis. Utskottet noterar att Försvarsberedningen redan 2017 föreslog att en sådan förstärkningsresurs till polisen skulle utformas för situationer då beslut om beredskapshöjningar eller höjd beredskap har fattats. Utskottet anser att det är angeläget att detta arbete inte längre fördröjs utan skyndsamt påbörjas. Vidare anser utskottet att det finns goda skäl för att beredskapspolisen även ska kunna användas i fredstid och det bör därför utredas hur beredskapspolisen kan fungera som en förstärkningsresurs till polisen i fler situationer, t.ex. vid olyckor, störningar av allmän ordning och säkerhet, gränskontroller och trafikkontroller. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen. Utskottet tillstyrker därför motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 27, 2020/21:3307 (KD) yrkande 19 och

2020/21:3447 (M) yrkande 12 samt tillstyrker delvis motionerna 2020/21:2957 (C) yrkande 18 och 2020/21:3272 (L) yrkande 12.

Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning att det är en fråga för Polismyndigheten att inrätta eventuella specialenheter och fördela arbetet inom myndigheten utifrån verksamhetens behov. Detsamma gäller givetvis Åklagarmyndighetens verksamhet. Mot den bakgrunden är utskottet, som tidigare har avstyrkt ett liknande yrkande, inte berett att ställa sig bakom förslaget i motion 2020/21:1966 (M) yrkande 2 om att återinföra poliser och åklagare som är specialiserade på klotter.

Utskottet delar uppfattningen i motion 2020/21:3405 (KD) yrkande 33 att det är viktigt att det finns ett nära samarbete mellan polisen och skolan. Utskottet konstaterar att förutsättningarna för att knyta en polis till varje skola är en fråga som rör polisens inre organisation. Införandet av ett sådant samarbete skulle ha påverkan på såväl fördelning av arbetsuppgifter som personella resurser inom myndigheten. Mot den bakgrunden är utskottet inte berett att ta något initiativ i frågan och avstyrker motionsyrkandet.

Vidare anser utskottet att de krav som uppställs i Polismyndighetens upphandlingar bör styras av myndigheten utifrån verksamhetens behov. Utskottet finner därför ingen anledning att ta något initiativ i frågan om den geografiska omfattningen av avtal om helikoptertjänster för polisens fjällräddning. Motion 2020/21:1819 (S) yrkande 2 avstyrks därför.

Tillsyn och utvärdering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en utredning om att inrätta en tillsynsmyndighet för Polismyndigheten och Kriminalvården.

Jämför reservation 11 (L).

Motionen

Tillsynsmyndighet

I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 5 efterfrågas en utredning om inrättandet av en tillsynsmyndighet för Polismyndigheten och Kriminalvården.

Bakgrund

Tillsynsmyndighet

Polisorganisationskommittén hade bl.a. till uppgift att utreda behovet av ett fristående organ som ska granska såväl polisens verksamhet, inklusive den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver, som Kriminalvårdens verksamhet. Kommittén redovisade uppdraget om granskning av polisen i betänkandet

Tillsyn över polisen (SOU 2013:42). I betänkandet föreslogs att en fristående tillsynsmyndighet skulle kontrollera att polisens verksamhet uppfyller de krav som följer av lagar och andra bindande föreskrifter. Kommittén föreslog sedan i sitt slutbetänkande Tillsyn över polisen och Kriminalvården (SOU 2015:57), som överlämnades till regeringen 2015, att den nya myndigheten även skulle ha tillsyn över Kriminalvården. Betänkandet bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

I budgetpropositionen för 2017 anförde regeringen bl.a. följande om tillsynen över Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kriminalvården (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4 s. 49):

Polisens och Kriminalvårdens långtgående befogenheter att ingripa i enskildas liv förutsätter en effektiv och kontinuerlig tillsyn av myndigheternas verksamhet, såväl intern som extern. Delar av den statliga tillsynen behandlas för närvarande av Tillitsdelegationen (dir. 2016:51) och i ett uppdrag till Statskontoret (Fi2015/00132/SFÖ). Regeringen kommer därutöver att i särskild ordning, i samband med en bred översyn, att analysera hur tillsynen inom rättsväsendet bäst kan bedrivas. Regeringen avsätter, i avvaktan på en samlad bedömning av tillsynens utformning, medel för att förstärka såväl den interna som den externa tillsynen. Vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kriminalvården inrättas tillsynsorgan direkt under myndighetsledningen. Vidare ges Justitiekanslern (JK) möjlighet att utöka sin extraordinära tillsyn, vilket kommer att kunna innebära att tillsynen över bl.a. polisen och Kriminalvården ökar. Regeringen föreslår därför att JK tillförs medel för att myndigheten ska kunna öka sina personella resurser.

Tidigare riksdagsbehandling

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2017 (bet. 2016/17:JuU1 s. 75 f.) avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om att inrätta en tillsynsmyndighet för Polismyndigheten och Kriminalvården. Utskottet noterade att regeringen hade för avsikt att i särskild ordning, i samband med en bred översyn, analysera hur tillsynen över rättsväsendet bäst kan bedrivas. Enligt utskottet borde beredningen och arbetet som sker på detta område inte föregripas. Utskottet noterade också att regeringen i avvaktan på en samlad bedömning av tillsynens utformning avsatt medel för att förstärka den interna och den externa tillsynen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2016/17:90).

Utskottets ställningstagande

Frågan om tillsyn över rättsväsendet är omfattande och arbetet i Regeringskansliet pågår alltjämt. Trots att ytterligare tid har förflutit sedan slutbetänkandet Tillsyn över polisen och Kriminalvården överlämnades till regeringen 2015 vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att det inte finns anledning att föregripa detta arbete. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslaget i motion 2020/21:3272 (L) yrkande 5 om att tillsätta en ny utredning om en tillsynsmyndighet för Polismyndigheten och Kriminalvården.

Polisutbildningen, rekrytering och anställningsvillkor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisutbildningen, rekrytering till Polismyndigheten och anställningsvillkor.

Jämför reservation 12 (V), 13 (SD), 14 (SD), 15 (C), 16 (L), 17 (L), 18 (C, KD), 19 (SD) och 20 (L).

Motionerna

Polisutbildningen

I kommittémotion 2020/21:178 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3 anføres att regeringen bör ge Plikt- och prövningsverket i uppdrag att utvärdera psykologintervjuerna och antalet orter för prövningarna. Clara Aranda (SD) begär i motion 2020/21:558 en översyn av Polishögskolans antagningskrav för personer med neuropsykiatrisk diagnos (yrkande 1). Vidare anför motionären att antagningskraven ska baseras på vetenskapliga grunder (yrkande 2) och att möjligheten till individuella bedömningar av sökanden bör utredas (yrkande 3).

I kommittémotion 2020/21:639 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 7 begärs att antalet utbildningsplatser ska utökas och löpande revideras i enlighet med riktalet för antalet poliser, i syfte att svara mot Polismyndighetens framtida rekryteringsbehov. I samma motion föreslås även att studenter vid Polishögskolan ska erhålla månadslön under utbildningstiden (yrkande 3).

I kommittémotion 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 20 anføres att det akademiska inslaget i polisutbildningen ska öka. I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13 anføres att det är positivt att de studerande vid flera utbildningsplatser kan tillgodoräkna sig akademiska poäng för de teoretiska utbildningsmomenten och därmed ta ut högskoleexamen, men att ytterligare akademisera polisyrket genom att göra om utbildningen till en ren högskoleutbildning skulle riskera att driva på en utveckling där alltför många poliser hamnar bakom skrivbord i stället för att synas ute i människors vardag. Både det inre och det yttre polisarbetet behöver värdesättas vid utformningen av en ny polisutbildning.

Maria Nilsson (L) föreslår i motion 2020/21:2682 att en försöksverksamhet med en kortare polisutbildning, liknande väktarutbildningen, ska inrättas. Anders Österberg (S) föreslår i motion 2020/21:2011 att delar av polisutbildningen ska förläggas i Järvaområdet.

I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14 framhålls att ytterligare åtgärder behövs för att den funktionsinriktade utbildningen ska få större genomslag.

Rekrytering

I kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlsson m.fl. (KD) framställs ett yrkande om att rekrytera fler polisstödsassistenter (yrkande 4) och kvalificerade civila utredare (yrkande 5). I samma motion yrkande 3 föreslås att norska poliser ska anställas, antingen inom ramen för ett utvidgat nordiskt polissamarbete eller genom ett särskilt snabbspår till svenskt medborgarskap. Ett liknande yrkande finns i motion 2020/21:1861 av Johan Hultberg (M).

Anställningsvillkor

I kommittémotion 2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 8 begärs en riktad lönesatsning mot anställda i yttre tjänst. I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 anförs att arbetet i yttre tjänst måste uppvärderas av arbetsgivaren.

Bakgrund

Polisutbildningen

Polisutbildningen omfattar i dag fyra terminers heltidsstudier och sex månaders aspiranttjänstgöring i en polisregion. Sedan januari 2019 finns utbildningen på fem platser i Sverige: Umeå universitet, Södertörns högskola i Huddinge utanför Stockholm, Högskolan i Borås, Linnéuniversitetet i Växjö och Malmö universitet.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges bl.a. följande (s. 117 f.). Under 2020 antogs 1 400 studenter till polisutbildningen. Antalet erbjudna platser var 2 040, varav 391 var distansplatser.

Under året inrättades den funktionsinriktade polisutbildningen, som är en komprimerad grundutbildning till polis för prioriterade funktioner i verksamheten. Utbildningen omfattar ett års studier och sex månaders aspiranttjänstgöring. Den första utbildningsomgången startade i april 2020 och omfattade anställda som är verksamma inom det brottsutredande området, exempelvis utredare, förundersökningsledare samt it-forensiker. I årsredovisningen anges att den funktionsriktade utbildningen är ett viktigt komplement för att öka antalet medarbetare med polisiär kompetens. Arbete pågår med fortsatt vidareutveckling av den funktionsinriktade polisutbildningen både när det gäller potentiella målgrupper och ett utökat antal utbildningsplatser. Utbildningen utgår från de behov av specialistkompetens som identifieras i verksamheten utifrån strategisk kompetensförsörjning och en tillväxt som motsvarar Polismyndighetens mål.

Ansökan till polisutbildningen kan sedan januari 2020 göras när som helst under året, till skillnad från tidigare då ansökningsprocessen endast var öppen under vissa perioder. Ansökan till polisutbildningen görs elektroniskt på webbplatsen för Plikt- och prövningsverket, som tidigare hette Rekryteringsmyndigheten. Plikt- och prövningsverket, som är en myndighet som lyder under Forsvarsdepartementet, genomför testerna och

undersökningarna under den medicinska och psykologiska prövningen. Prövningarna görs i Stockholm och Malmö. Sökanden som är folkbokförda utanför Stockholms län och Malmö kommun har möjlighet att ansöka om ersättning för resa och boende under prövningen. I regleringsbrevet för 2021 anges att myndigheten ska kunna göra 8 500 prövningar i syfte att kunna fylla 1 020 utbildningsplatser till polisutbildningen varje termin, och att ett tredje prövningskontor ska etableras.

På Polismyndighetens webbplats anges följande om antagningskraven till polisutbildningen och neuropsykiatriska diagnoser:

Om du har eller har haft ADHD eller annan neuropsykiatrisk diagnos kan du inte bli polis. Polisarbetet innebär många speciella och oförutsägbara situationer, i många olika miljöer, där det ställs höga krav på vilka beslut som ska fattas och hur man agerar. Poliser får därför inte ha medicinska hälsotillstånd eller sjukdomar som kan utlösas eller förvärras av arbetet, till exempel på grund av att man behöver ta mediciner regelbundet. Poliser får inte heller ha någon sjukdom eller något medicinskt tillstånd som kan utgöra en fara för personen själv, för kollegor eller allmänheten.

Regeringen tillsatte i mars 2015 en utredning som skulle föreslå hur polisutbildningen kan utformas till en högskoleutbildning. Utredningen överlämnade betänkandet Polis i framtiden – polisutbildningen som högskoleutbildning (SOU 2016:39) i maj 2016. Enligt utredningens förslag ska grundutbildningen till polis omformas till en högskoleutbildning som leder till en yrkesexamen med namnet polisexamen. Omfattningen ska vara 180 högskolepoäng, motsvarande tre års heltidsstudier. Studenterna ska genomföra en verksamhetsförlagd del av utbildningen som ska vara lika lång som den nuvarande aspiranttjänstgöringen och omfatta 37,5 högskolepoäng, vilket motsvarar 25 veckors studier. Betänkandet bereds i Regeringskansliet.

Rekrytering

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges följande sammanfattande bedömning av myndighetens arbete med kompetensförsörjning (s. 15):

Den samlade bedömningen av Polismyndighetens arbete med kompetensförsörjningen under 2020 är att myndigheten har en fortsatt stark ställning som attraktiv arbetsgivare på arbetsmarknaden vilket bland annat syns på förmågan att attrahera och rekrytera personal, förmågan att behålla personal och förmågan att återanställa tidigare anställda.

Antalet anställda poliser har aldrig varit fler. Sökande till civila anställningar har ökat och antalet sökande till grundutbildningen till polisman ligger fortsatt på höga nivåer. Dessutom har personalavgångarna minskat, och återanställningar av poliser ökade jämfört med året innan. Samtidigt har antalet studenter som antagits till grundutbildningen under 2020 varit färre än antalet utbildningsplatser. Polismyndighetens bedömning är att vårens prövningsstopp till grundutbildning till polisman och konsekvenserna av coronapandemin under hösten påverkade antagningsomgångarna med utbildningsstart hösten 2020 och vårterminen 2021.

Coronapandemins påverkan på sjuktalen var förhållandevis liten och i kombination med minskat semesteruttag medförde detta att de tillgängliga

personella resurserna inte påverkades i särskilt stor utsträckning. Fort- och vidareutbildningsverksamheten för 2020 begränsades på grund av pandemin, vilket till viss del påverkade myndighetens förmåga att kompetensutveckla medarbetarna.

Som tidigare har framgått beslutade Polismyndigheten om en tillväxtstrategi i februari 2020. Strategin beskriver på en övergripande nivå de områden som är prioriterade för att myndigheten ska kunna möjliggöra tillväxten och nå målet om drygt 38 000 polisanställda vid årsskiftet 2024/25. I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 116) görs följande bedömning av tillväxten:

Vid utgången av 2020 var Polismyndigheten fortsatt i en stark tillväxtfas. Antalet polisanställda uppgick till 33 726. Under året hade antalet poliser ökat med 519 och antalet civila med 1 479. Under året genomfördes ett stort antal aktiviteter inom de prioriterade områdena för att möjliggöra tillväxten. Aktiviteterna pågår även i fortsättningen.

I enlighet med Polismyndighetens intentioner har tillväxten i början av planeringsperioden fokuserat på civil kompetens, medan tillväxten av poliser ligger i den senare delen av perioden. Vid utgången av 2020 uppgick antalet civilanställda till en högre nivå än vad som har prognostiserats till utgången av 2024. Antalet poliser låg något under plan vid utgången av 2020. Färre studenter än beräknat antogs till polisutbildningen under 2020, men fler återrekryteringar och färre avgångar bland poliser komparerade delvis.

Endast svenska medborgare får ha anställning som polisman (5 § lagen [1994:260] om offentlig anställning). Nordiska medborgare måste ha varit bosatta minst två år i Sverige för att kunna ansöka om svenskt medborgarskap (11 § första stycket 4 a) lagen [2001:42] om svenskt medborgarskap). Det finns inga särskilda bestämmelser om medborgarskap för personer som har för avsikt att arbeta som poliser i Sverige.

När det gäller frågan om att anställa norska poliser i Sverige anförde inrikesministern den 15 augusti 2019 följande i ett svar på en skriftlig fråga om ministern var beredd att ta initiativ till att utreda möjligheten (fr. 2018/19:855):

Jag välkomnar alla konstruktiva förslag som hjälper oss att få fler poliser. I dag finns det dock hinder i lagstiftningen för att låta norska poliser utföra myndighetsutövning i Sverige och ett grundkrav för en anställning i Polismyndigheten är svenskt medborgarskap.

Regeringens mål är att det ska bli 10 000 fler anställda år 2024 och Polismyndigheten arbetar intensivt för att nå målet. Just nu är det rekordmånga som både söker och antas till polisutbildningen. Polismyndigheten räknar med att om två år kunna anställa nära 2 000 poliser per år, vilket skulle vara den högsta nivån någonsin. För att klara av denna ökning har regeringen beslutat att starta två nya polisutbildningar, i Malmö och Borås.

Det finns också ett långtgående samarbete mellan svensk och norsk polis. I juni förra året undertecknade ansvariga ministrar från alla nordiska länder en gemensam avsiktsförklaring om att fördjupa polissamarbetet ytterligare. Dansk och finsk polis har möjlighet att tillfälligt bistå svensk polis operativt i Sverige enligt EU:s Prüm-rådsbeslut, exempelvis vid fotbollsmatcher eller demonstrationer. Norge kommer att ansluta sig till det samarbetet och kommer då att få samma möjlighet. I september förra

året undertecknades också ett bilateralt avtal med Norge som ska göra det möjligt för samarbete mellan svenska och norska särskilda insatsgrupper för att bekämpa terrorism. Det avtalet håller nu på att genomföras.

Någon begäran att låta utreda möjligheten att anställa norska poliser i Sverige har dock inte inkommit från Polismyndigheten. Med hänvisning till den pågående kraftiga expansionen av Polismyndigheten och det redan nu djupa samarbetet med norsk polis har jag därför i nuläget inte någon avsikt att låta utreda möjligheten att anställa norska poliser i Sverige.

Anställningsvillkor

Regeringen anförde följande i Polismyndighetens regleringsbrev för 2020 och 2021:

Polismyndigheten ska fortsatt redovisa de åtgärder som i samråd med berörda parter har vidtagits för att öka attraktiviteten i polisyrket genom bättre villkor. Av redovisningen ska också framgå hur de budgetförstärkande medlen använts till åtgärder för att göra Polismyndigheten än mer attraktiv som arbetsgivare i syfte att nå målet om 10 000 fler anställda till 2024.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges följande om detta återrapporteringskrav (s. 125 f.):

De senaste åren har en uppvärdering av polisyrket varit ett särskilt fokus för lönesatsningar. Med hänvisning till detta har de extra medel till polislöner som beslutades i 2019 års statsbudget i princip oavkortat skjutits till lönerrevisionen per den 1 oktober 2019, vilken genomfördes under början av 2020. Lönerrevisionen möjliggjorde lönestrukturella förändringar utifrån polisregionernas och avdelningarnas kompetensförsörjningsbehov för i första hand poliser med polisiära funktioner. Dessutom höjdes begynnelselönenivån för nyblivna poliser med i genomsnitt ytterligare drygt 500 kronor per månad. Det innebär att genomsnittslönen för nya poliser nu ligger på drygt 27 000 kronor/månad. Under slutet av 2020 tillskötts motsvarande extra budgetmedel till uppvärdering av polisyrket. Dessa medel fördelades mellan poliser som uppehåller särskilt kompetensförsörjningskritiska polisiära funktioner i polisregionerna. Här avses polisiära funktioner i basen av kärnverksamheten där personalomsättningen över tid legat högre än vad som ger bra förutsättningar för en hållbar verksamhet. Syftet med fördelningen är alltså att förändra lönestrukturen för att minska den oönskade personalomsättningen i dessa funktioner.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om polisutbildningens utformning, rekrytering och anställningsvillkor, senast hösten 2019 (bet. 2019/20:JuU1 s. 72 f.). Utskottet noterade då att polisutbildningens framtida utformning har utretts av Polisutbildningsutredningen. Utskottet ville inte föregripa beredningen av utredningens betänkande, varvid ett antal motioner avstyrktes. I samma betänkande behandlade utskottet ett antal yrkanden om rekrytering av vissa yrkeskategorier, bl.a. administrativt stöd och civila utredare. Utskottet vidhöll sin tidigare uppfattning att det är Polismyndigheten

själv som bör förfoga över vilka kompetenser som ska rekryteras inom ramen för de anslag som myndigheten tilldelats.

I samma betänkande konstaterade utskottet vidare att polislönerna behöver höjas för att behålla erfarna poliser och locka fler nya poliser till yrket. Utskottet konstaterade att det höjda anslag som Polismyndigheten föreslås tilldelas också skapar utrymme för särskilda lönesatsningar. Själva lönebildningsprocessen bör dock i vederbörlig ordning skötas av arbetsmarknadens parter. Mot denna bakgrund avstyrktes yrkanden om höjda polislöner och riktade lönesatsningar. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:103).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på det arbete som Polismyndigheten och Plikt- och provningsverket har gjort vad gäller att förenkla ansökningsprocessen och göra den mer flexibel samt öka provningskapaciteten. Utskottet vill samtidigt understryka att det är ett problem att platser till polisutbildningen inte fylls och att vissa studenter väljer att inte fullfölja utbildningen. Utskottet utgår från att regeringen följer frågan noga och vidtar de åtgärder som behövs.

Mot bakgrund av vad som framgår ovan om att ett nytt provningskontor ska etableras och att möjlighet till reseersättning finns ser utskottet ingen anledning att utvärdera antalet orter för provningarna. Vidare är utskottet inte berett att ställa sig bakom motionsyrkanden om att utvärdera psykologintervjuerna och om att göra en översyn av antagningskraven för personer med neuropsykiatriska diagnoser. Motionerna 2020/21:178 (V) yrkande 3 och 2020/21:558 (SD) yrkandena 1–3 avstyrks därför.

Utskottet finner inte skäl att ta initiativ i fråga om att antalet utbildningsplatser ska fastställas i förhållande till ett riktal för antalet poliser. Motion 2020/21:639 (SD) yrkande 7 avstyrks därför. Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom motionärernas förslag om att införa månadslön under polisutbildningen. Även motion 2020/21:639 (SD) yrkande 3 avstyrks således.

När det gäller polisutbildningens utformning konstaterar utskottet att frågan har varit föremål för översyn i Polisutbildningsutredningen och att frågan alltjämt bereds inom Regeringskansliet. Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning att detta arbete inte bör föregripas. Utskottet avstyrker därför motion 2020/21:2011 (S), 2020/21:2682 (L), 2020/21:2957 (C) yrkande 20 och 2020/21:3272 (L) yrkande 13.

Utskottet ser positivt på att den funktionsinriktade polisutbildningen har inrättats och anser att den utgör ett viktigt komplement till polisutbildningen för att kunna säkerställa att myndigheten har tillgång till rätt kompetens. Mot bakgrund av att endast ett drygt år har förflutit sedan utbildningen inrättades anser utskottet att det inte finns skäl att i nuläget ta initiativ till ett sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar i motion 2020/21:3272 (L) yrkande 14. Motionsyrkandet avstyrks därför.

När det gäller frågan om rekrytering av vissa yrkeskategorier vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att Polismyndigheten själv bör förfoga över vilka kompetenser som ska rekryteras inom ramen för de anslag som myndigheten tilldelas. Vidare noterar utskottet att Polismyndigheten inte har gjort någon begäran till regeringen om lagändringar i syfte att kunna rekrytera norska poliser. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1861 (M) och 2020/21:3307 (KD) yrkandena 3–5.

När det gäller frågan om anställningsvillkor är utskottets uppfattning att polislönerna behöver höjas för att behålla erfarna poliser och locka fler nya poliser till yrket. Utskottet konstaterar att det höjda anslag som Polismyndigheten har tilldelats för tidigare och innevarande år skapar utrymme för särskilda lönesatsningar. Själva lönebildningsprocessen bör dock i vederbörlig ordning skötas av arbetsmarknadens parter. Vidare noterar utskottet att det finns återrapporteringskrav i Polismyndighetens regleringsbrev när det gäller vilka åtgärder som har vidtagits för att öka attraktiviteten i polisyrket genom bättre villkor och hur medel har använts. Mot den bakgrunden finner utskottet inte skäl att ställa sig bakom förslag om riktade satsningar mot poliser i yttre tjänst. Motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 8 och 2020/21:3272 (L) yrkande 2 avstyrks därför.

Polisens befogenheter och arbetsmetoder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om hantering av spårskringssatser vid sexualbrottsutredningar och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om diskriminering vid polisiära ingripanden.

Jämför reservation 21 (V).

Motionerna

Diskriminering vid polisiära ingripanden

I kommittémotion 2020/21:387 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 5 begärs att regeringen ska tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering. I samma motion yrkande 6 begärs en översyn av diskrimineringslagen i syfte att se över möjligheten att polisiära ingripanden ska omfattas av lagens tillämpningsområde.

Spårskring vid sexualbrott

I kommittémotion 2020/21:2958 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 7 framhåller motionärerna vikten av att polisen följer riktlinjerna för hanteringen

av spårsäkringssatser i utredningar om sexualbrott. Enligt motionärerna har det framkommit i media att polisens hantering är bristfällig, dels på grund av att spårsäkringssatser används i för få fall och dels på grund av att det förekommer att spårsäkring som genomförts på målsäganden inte analyseras.

Bakgrund

Diskrimineringslagens tillämpningsområde

Diskrimineringslagen (2008:567) innehåller förbud mot diskriminering på sju olika grunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Diskrimineringsförbud gäller endast inom samhällsområden som anges i lagen, bl.a. arbetslivet, utbildning och hälso- och sjukvården. Det finns ingen särskild bestämmelse som rör polisiär verksamhet. I 2 kap. 17 § diskrimineringslagen finns en generell bestämmelse som förbjuder diskriminering när offentligt anställda bistår allmänheten med upplysningar, vägledning, råd eller annan sådan hjälp, eller på annat sätt i anställningen har kontakter med allmänheten. Denna bestämmelse är alltså tillämplig på anställda hos Polismyndigheten, men endast i de angivna situationerna.

Spårsäkring vid sexualbrott

I april 2018 införde Polismyndigheten nationella riktlinjer för spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar (PM 2018:14). Riktlinjerna ska tillämpas av samtliga anställda som kommer i kontakt med spårsäkringssatser och omfattar transport, överlämning, förvaring och destruktion av spår. Syftet med riktlinjerna är att fastställa en rättssäker hantering av spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar inom Polismyndigheten.

Enligt riktlinjerna bör en målsägande vid färsk gärning (upp till tio dygn) föras till sjukhus för spårsäkring. Frivillighet gäller från målsägandens sida och det är polis som ska tillhandahålla spårsäkringssats. En polisiär förundersökningsledare eller handläggare ska registrera spårsäkringssatsen i polisens it-stöd för brottsutredning och tvångsmedelshantering, Durtvå. Vid en icke-färsk gärning ska målsäganden omgående tillfrågas om hon eller han blivit undersökt av sjukvården och i så fall var och när. Är målsäganden vuxen ska spårsäkringssats inhämtas vid brott med lägst ett års fängelse i straffskalan, försök till brott med lägst två år i straffskalan och vid andra brott där målsäganden gett sitt samtycke. Har målsäganden inte fyllt 18 år ska spårsäkringssats inhämtas oavsett straffskala. Spårsäkringssatsen kan förvaras i polisens jourmiljö innan överlämning sker till forensisk sektion eller NFC:s regionala driftställen. Polisens jourmiljö ska vara utrustad med låsbara kylskåp alternativt låsbart utrymme med kylskåp för förvaring av spårsäkringssatsen till dess att den överlämnas till forensisk sektion eller NFC:s regionala

driftställen. I Polismyndighetens riktlinjer framgår också hur spårsäkringssatsen ska förvaras. Spårsäkringssatserna ska hanteras så att prover inte förväxlas, kontamineras eller förstörs. Blod- och urinprover ska förvaras i kylskåp och övriga prover ska förvaras torrt och mörkt i rumstemperatur. Vid korttidsförvaring, upp till tio dygn, kan spårsäkringssatsen i sin helhet förvaras i kylskåp. Längre tids förvaring i kylskåp ökar risken för att säkrade spår bryts ner. Den forensiska sektionen eller NFC:s regionala driftställen ska förvara spår och prover till dess att det aktuella brottet har preskriberats.

Enligt en nyhet på NFC:s webbplats den 20 juli 2020 bedrevs utvecklingsarbete i frågan om användningen av spårsäkringssatser inom ramen för projektet Sexualbrottsutredningar 2.0 – Förstå, förändra, förbättra.

Regeringen beslutade den 30 januari 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågor om ett ytterligare förstärkt straffrättsligt skydd mot sexuella kränkningar (dir. 2020:5). I uppdraget ingår bl.a. att utreda vissa frågor om spårsäkring efter sexualbrott. I direktiven konstateras att läkare inom den offentliga hälso- och sjukvården har en skyldighet att utföra spårsäkring vid sexualbrott när det sker på begäran av Polismyndigheten, men att sådan skyldighet inte finns i andra fall. Enligt direktiven ska utredaren:

- utreda hälso- och sjukvårdens ansvar för att utföra spårsäkring efter sexualbrott, bl.a. om det är hälso- och sjukvården eller någon annan aktör som bör åläggas att spara spårsäkringssatser viss tid, samt klargöra kostnadsansvaret för spårsäkringssatserna
- ta ställning till hur tillsynen över spårsäkringen bör gå till
- analysera om det bör regleras att spårsäkring endast får ske efter ett informerat samtycke från brottsoffret samt klargöra vad som gäller om brottsoffret inte längre vill att spårsäkringssatsen sparas
- i det sammanhanget klargöra om det finns behov av att se över frågan om vårdnadshavares samtycke till spårsäkring när det gäller barn, med utgångspunkten att en spårsäkring ska kunna utföras när det bedöms vara till barnets bästa och även i de fall vårdnadshavares samtycke saknas
- överväga och ta ställning till hur uppgifter från en spårsäkring bör dokumenteras samt analysera om den personuppgiftsbehandling som görs vid hälso- och sjukvårdens spårsäkring behöver regleras ytterligare
- lämna nödvändiga författningsförslag
- om det föreslås att ansvarsfördelningen mellan olika aktörer ska ändras, vid behov lämna förslag på ändringar i sekretessregleringen som möjliggör överföring av uppgifter mellan olika aktörer.

Utredningen, som antog namnet 2020 års sexualbrottsutredning (Ju 2020:02), presenterade sina förslag den 1 juni 2021 i utredningsbetänkandet Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43).

Utredningen bedömer att den nuvarande regleringen i 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659) – att läkare inom den offentliga hälso- och sjukvården är skyldiga att utföra spårsäkring efter sexualbrott på Polismyndighetens begäran – är ändamålsenlig och bör behållas. Enligt

utredningen finns det inte heller anledning att ändra vad som gäller de brottsutredande myndigheternas hantering av spårsäkringssatserna i de fallen. Däremot anser utredningen att behövs en särskild rättslig reglering för att klargöra ansvaret för hälso- och sjukvårdens spårsäkring i de fall det inte har gjorts en polisanmälan av sexualbrottsoffret samt för att stärka patientsäkerheten vid utförandet av spårsäkringar i allmänhet. För att hälso- och sjukvårdens arbetssätt vid omhändertagande av sexualbrottsoffer ska ges möjlighet att bli rättssäkert, jämlikt och enhetligt över hela landet föreslår utredningen därför att en ny lag om hälso- och sjukvårdens spårsäkring efter sexualbrott införs. Utredningens förslag innebär att regionen ska ansvara för att erbjuda spårsäkring samt att spara proverna och fynden från spårsäkring i två år.

Utskottets ställningstagande

Polisens arbete ska präglas av respekt för alla människors lika värde. Utskottet noterar att regeringen i regleringsbrevet för 2021 ålagt Polismyndigheten att redovisa sitt pågående arbete för att skapa förtroende i syfte att komma närmare medborgarna, med fokus på likvärdigt bemötande. Enligt utskottet har det inte framkommit någon omständighet som ger riksdagen anledning att göra några sådana tillkännagivanden om polisens arbete för att undvika diskriminering eller om en översyn av diskrimineringslagen som efterfrågas i motion 2020/21:387 (V) yrkandena 5 och 6. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet ser allvarligt på de uppgifter som har framkommit i media om brister när det gäller Polismyndighetens hantering av spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar. Brottsoffer som genomgår undersökning i spårsäkringssyfte – med allt vad detta innebär för personens integritet – måste enligt utskottets mening mötas med största respekt. Utskottet anser att regeringen bör vidta åtgärder för att säkerställa att Polismyndighetens nationella riktlinjer för spårsäkringssatser vid sexualbrottsutredningar följs i hela landet. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motion 2020/21:2958 (C) yrkande 7.

Polisens utrustning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av teknisk övervakningsutrustning och om användningen av kroppsburna kameror.

Jämför reservation 22 (M, KD).

Motionerna

Övervakningsutrustning

Enligt kommittémotion 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15 i denna del bör en översyn göras av polisens tillgång till teknisk övervakningsutrustning, t.ex. ljuddetektorer som kan användas i syfte att upptäcka skottlossningar, glaskross och skrik.

I motion 2020/21:1966 av Ida Drougge (M) yrkande 3 anförs att användningen av kroppsburna kameror behöver utvecklas för att skapa trygghet i kollektivtrafiken, t.ex. genom att kamerorna också tar upp ljud och används som bevismaterial i större utsträckning än i dag.

Bakgrund

Övervakningsutrustning

I januari 2021 antog Polismyndigheten en plan för utveckling av polisiära metoder och utrustning 2021–2023 (PM 2021:3). I planen beskrivs hur Noa ska leda och styra utvecklingen av polisiära metoder och utrustning samt avdelningens strategiska projekt under den kommande treårsperioden. Utvecklingen av tillgången till kameror och liknande teknisk utrustning sker bl.a. inom ramen för Polisens nationella kameraprojekt, som leds av Noa och Utvecklingscentrum Stockholm. Projektet omfattar framtagande av metoder och utrustning för allmän kamerabevakning samt försöksverksamhet med kroppsburna kameror och beräknas avslutas under 2021. I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 77 f.) anges följande om kamerabevakning:

Utbyggnaden av fast kamerabevakning har ökat kraftigt de senaste åren, men det finns alltjämt en stor efterfrågan på fler fasta kameror runt om i landet, inte minst i de särskilt utsatta områdena. Under 2020 etablerades fast kamerabevakning på platser dit allmänheten har tillträde i Örebro, Borås, Södertälje, Umeå, Eskilstuna och Stockholm. Därtill har alla polisregioner försetts med utrustning för att kunna etablera tillfällig kamerabevakning vid hastigt uppkommet behov. Vid årsskiftet lades ansvaret från Datainspektionen över till Polismyndigheten att fatta beslut om kamerabevakning. Kameramaterialet har varit och är en viktig del i utredningsarbetet gällande grova brott där det kommer till användning som en del av bevisningen. Parallellt med andra trygghetsskapande åtgärder har vi stärkt vår förmåga att snabbt kunna etablera kamerabevakning på en brottsutsatt plats för att öka tryggheten för de som vistas på dessa platser.

I dagsläget har polisen drygt 400 kameror där majoriteten är placerade i utsatta områden. I takt med att kameramaterialet ökat har även tillgången till verktyg för att effektivisera arbetet ökat. I juli genomförde polisen ett förhandssamråd med DI gällande videoanalysverktyg inom ramen för förundersökning. Det innebär att arbetet effektiviseras och att tidsbesparing sker vid genomgång av stora mängder film. Det medför även ett ökat skydd för den personliga integriteten då granskning enbart sker av objekt som är relevanta för utredningen. It-förmågor för bearbetning och analys genom bland annat maskininläring ("AI") för ljud, bild och videoanalys samt text- och språkanalys kommer fortsatt att förutsätta omfattande utvecklingsinsatser och inköp.

I vissa storstäder, bl.a. i New York, finns ett avancerat system med ett stort antal ljuddetektorer uppsatta på t.ex. hustak. Systemet hjälper polisen att lokalisera var skottlossningen ägt rum. Motsvarande system finns inte i Sverige.

Våren 2018 inleddes en försöksverksamhet i tre polisområden i Stockholm, där 300 poliser utrustades med kroppsburna kameror. Brå har undersökt hur poliserna använt kamerorna och vilka effekter satsningen haft (Kroppsburna kameror – En utvärdering av pilotverksamheten i polisregion Stockholm, rapport 2020:1). I rapporten beskrivs också hur kamerorna fungerar (s. 30 f.). Brås övergripande slutsats är att utfallet ligger i linje med några av de uttryckta intentionerna med pilotverksamheten. Enligt Brå är förändringarna dock tämligen blygsamma, särskilt om man har i åtanke att förväntningarna på kamerorna är höga och att det rör sig om omfattande investeringar. I rapporten konstateras att vissa former av våld och trakasserier mot poliser har blivit mindre vanliga och att kamerorna har bidragit till en känsla av ökad trygghet. Ett annat resultat är att filmerna från de kroppsburna kamerorna sällan används som bevisning i domstol. Sammanfattningsvis är Brås bedömning att det finns en betydande potential när det gäller att utveckla ett mer strategiskt arbetssätt med kamerorna. I rapporten föreslås att Polismyndigheten ska vidta insatser inom fyra områden: utbildning och klargörande riktlinjer, systematisk dokumentation, strategiskt arbete mot mål samt återkoppling och goda exempel.

I Riksrevisionens granskningsrapport Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden (RiR 2020:20) från november 2020 konstaterar Riksrevisionen att det råder brist på teknisk utrustning i form av bevakningskameror och kroppsburna kameror i utsatta områden. I rapporten lämnar Riksrevisionen rekommendationer till Polismyndigheten, bl.a. om att säkerställa att polisen har tillgång till den tekniska utrustning, t.ex. kameror, som behövs för att kunna arbeta effektivt i utsatta områden.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade under våren 2020 motionsyrkanden om möjligheten att sätta upp skottdetektorer på tak för att stävja skjutningar (bet. 2019/20:JuU25 s. 36 f.) Utskottet var inte berett att vidta sådana åtgärder och avstyrkte motionsyrkandena. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Polismyndigheten nyligen har antagit en plan för utveckling av polisiära metoder och utrustning samt bedriver ett aktivt arbete med att öka användningen av kroppskameror. Frågor om polisens tekniska utrustning och kvaliteten på denna är således uppmärksammas inom myndigheten. När det gäller polisens tillgång till ljuddetektorer gör utskottet ingen annan bedömning än tidigare. Utskottet anser därför att det saknas anledning att göra sådana tillkännagivanden som begärs i motionerna 2020/21:1966 (M) yrkande 3 och 2020/21:3300 (M) yrkande 15 i denna del. Motionsyrkandena avstyrks.

Polisens arbetsmiljö

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisens yttre arbetsmiljö och om kränkingsersättning till poliser.

Jämför reservation 23 (V) och 24 (M, SD, KD).

Motionerna

Polisens yttre arbetsmiljö

I kommittémotion 2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 3 anförs att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder i syfte att göra arbetsmiljön säkrare för poliser i yttre tjänst. Översynen av arbetsmiljön bör omfatta smittskyddsaspekter med anledning av coronapandemin. Enligt motionärerna behöver ett helhetsgrepp tas om problematiken med våld och hot mot poliser.

Kränkingsersättning till poliser

I kommittémotionerna 2020/21:639 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 36 och 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 föreslås att poliser ska få rätt till kränkingsersättning i större utsträckning än i dag.

Bakgrund

Arbetsmiljöarbete inom Polismyndigheten

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 126 f.) anges att myndigheten har bedrivit en intensiv utveckling av arbetsmiljöarbetet med fokus på såväl strategisk som operativ utveckling, vilket bl.a. resulterat i följande:

- En ny metod för att årligen följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet. Datainsamling har i stället för skriftligen skett genom dialoger med respektive region eller avdelning.

- Ett nytt och enhetligt metodstöd att användas av chefer vid riskbedömningar av arbetsmiljörisker.
- Åtgärder för att chefer i verksamheten ska ta ett större ansvar för sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter när det gäller hantering av arbetsskadeärenden.
- Reviderade riktlinjer för fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Riktlinjerna har anpassats till Polismyndighetens arbetsordning och förtydligat vilka funktioner som har arbetsmiljöansvar. Förändringarna i riktlinjerna innebar att obligatorisk arbetsmiljöutbildning för chefer och arbetsledare infördes och att alla fördelningar till chefer förnyades.
- Ansvarsområden inom det systematiska arbetsmiljöarbetet har förtydligats.
- En påbörjad revidering av samtliga styrdokument inom arbetsmiljöområdet, där Hot och våld och Arbets-skador och tillbud är särskilt prioriterade.

Vidare anges i årsredovisningen (s. 11 f.) att Polismyndigheten har arbetat i form av en nationell särskild händelse under coronapandemin, för att upprätthålla dels den polisverksamhet som måste utföras och dels en tillräckligt god arbetsmiljö. I syfte att uppnå detta har rutiner tagits fram om vilken skyddsutrustning som ska användas, hur den används samt hur en strukturerad avklädning och sanering ska gå till när man utsatts för misstänkt smitta. Rutinen gäller för samtliga polisanställda som i sitt arbete har fysisk kontakt med andra. Den utbredda smittspridningen i samhället och Polismyndighetens uppdrag, som stundtals innebär att ingripa fysiskt mot personer, har medfört en del oro hos poliser i yttre tjänst, vilket också avspeglas i det stora antalet anmälningar om arbetsskada och tillbud som har gjorts. Under året har närmare 1 200 anmälningar om tillbud eller skador inkommit som har med coronapandemin att göra och en stor del av dessa anmälningar rör polispersonal i yttre tjänst.

I en interpellationsdebatt den 23 mars 2021 anförde inrikesministern bl.a. följande om Polismyndighetens arbetsmiljöarbete (ip. 2020/21:525).

Det är fullständigt oacceptabelt att de som har till uppgift att hjälpa och skydda andra i samhället utsätts för angrepp och hindras från att utföra sina arbetsuppgifter. Det handlar både om att skydda individen och i förlängningen om att skydda vår rättsstat och demokrati. Såväl poliser som andra yrkesgrupper ska ha en trygg och säker arbetsmiljö, något som ytterst åligger arbetsgivaren att ombesörja.

På regeringens uppdrag har Polismyndighetens arbetsmiljöarbete intensifierats. Exempelvis genomförs fysiska skyddsåtgärder i form av skottsäkra glas i receptioner, kroppsburna kameror, förstärkt belysning och staket vid personalparkeringar. Polismyndigheten har avsatt 50 miljoner kronor per år för dessa åtgärder, och satsningen fortsätter 2021. Rikspolischefen har också gett myndighetens säkerhetsavdelning i uppdrag att stärka skyddet av medarbetarna.

Kränkningersättning till poliser

Av 2 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207) framgår att den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot hans eller hennes person, frihet, frid eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär.

Enligt skadeståndsrättslig praxis uppskattas en allvarlig kränkning till ett belopp om lägst 5 000 kronor. Utvecklingen av ersättningsnivåerna när det gäller kränkning sker genom ett samspel mellan Brottsoffermyndighetens avgöranden och domstolarnas dömande verksamhet.

I Brottsoffermyndighetens referatsammanställning från 2020 anges bl.a. följande om kränkningersättning till poliser (s. 142 f.):

När det gäller att bedöma om en polis i tjänst har tillfogats en så allvarlig kränkning att den också kan ge möjlighet till kränkningersättning måste det beaktas att det ingår i polisens arbetsuppgifter att ingripa mot besvärliga och ibland våldsamma personer. En polis måste i en sådan situation vara beredd på att mötas av visst våld, hot och ofredande samt ha en bättre mental beredskap inför detta än andra. I rättspraxis har man mot denna bakgrund varit obenägen att tillerkänna poliser kränkningersättning i ingripandesituationer (jämför Högsta domstolens avgörande i rättsfallet NJA 1999 s. 725). Högsta domstolen har däremot i ett senare pleniavgörande (NJA 2005 s. 738) uttalat att en viss förskjutning av praxis bör ske, så att vissa angrepp som tidigare kan sägas ha legat strax under gränsen för kränkningersättning numera kan ge rätt till sådan ersättning. Samtidigt har domstolen sagt att samtliga omständigheter vid den påstådda kränkningen måste vägas in och en samlad bedömning ske. När det är fråga om en påstådd kränkning som skett i anslutning till ett polisingripande där en polis har använt våld måste det enligt domstolen krävas mer än annars för att kränkningersättning ska tillerkännas polisen.

Regeringen gav den 19 december 2019 en särskild utredare i uppdrag att se över vissa regler som gäller brottsoffers rätt till skadestånd och möjlighet att få ut sådan ersättning (dir. 2019:104). I uppdraget ingår bl.a. att ta ställning till i vilken utsträckning polisens och andra särskilt utsatta yrkesgruppers rätt till kränkningersättning bör utvidgas. I direktiven anges att en parlamentarisk referensgrupp ska tillsättas och att uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2021.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade våren 2020 ett motionsyrkande om åtgärder i syfte att göra arbetsmiljön säkrare för poliser i yttre tjänst (bet. 2019/20:JuU25 s. 57 f.). Utskottet noterade att frågan om polisens arbetsmiljö var uppmärksammas och att Polismyndigheten aktivt arbetade med dessa frågor. Enligt utskottet saknades det därför anledning för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som efterfrågades. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottet har återkommande behandlat motionsyrkanden om en utvidgad kränkningsersättning till poliser och riksdagen har riktat flera tillkännagivanden till regeringen om detta.

I samband med behandlingen av motioner från allmänna motionstiden våren 2019 (bet. 2018/19:JuU10) föreslog utskottet ett tillkännagivande och anförde då bl.a. följande (s. 168 f.):

Kränkningens ersättning betalas ut till personer som har utsatts för brott som har inneburit en allvarlig kränkning av hans eller hennes person, frihet, frid eller ära. Rättsväsendets bedömning skiljer sig emellertid åt beroende på vilken yrkesgrupp offret tillhör. Poliser anses ha bättre förutsättningar än andra att tåla angrepp. De krävande uppgifter som följer med uppdraget som polis innebär samtidigt inte att den enskilda polisen ska behöva tåla vad som helst. Ingen ska behöva utstå våld, hot eller kränkningar i sin yrkesutövning. Reglerna om skadestånd i form av kränkningens ersättning behöver därför reformeras. Kränkningens ersättning bör utgå i fler fall än i dag när poliser är brottsoffer. Frågan om skärpta lagar mot angrepp på blåljuspersonal har nu blivit föremål för en utredning som i två betänkanden har tagit upp dels straffrättsliga frågor, dels frågor om kränkningens ersättning. Regeringen har dock inte lyckats presentera ett förslag i enlighet med vad som efterfrågas ovan. En sådan förändring är emellertid angelägen och kan inte tillåtas dra ut på tiden. Regeringen bör enligt utskottets mening snarast genomföra åtgärder för att modernisera lagstiftningen. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet nu har anfört om en utvidgad rätt till kränkningens ersättning till poliser och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

Motionsyrkanden om kränkningens ersättning till poliser behandlades även av utskottet hösten 2019, i samband med behandlingen av regeringens proposition Ett stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och myndighetsutövning (prop. 2018/19:155). Utskottet föreslog då ett nytt tillkännagivande till regeringen om en utvidgad rätt till kränkningens ersättning för poliser (bet. 2019/20:JuU8). Utskottet anförde följande (s. 21):

Kränkningens ersättning bör, som utskottet tidigare påpekat, betalas ut i fler fall än i dag när poliser är brottsoffer. Som framgår ovan ingick det i Blåljusutredningens uppdrag att kartlägga och analysera domstolsavgöranden som gäller polismäns rätt till ersättning vid allvarlig kränkning och överväga och föreslå de åtgärder som behövs för att säkerställa deras rätt till ersättning. Utredningen lägger dock inte fram något lagförslag utan föreslår endast att ett fördjupat faktaunderlag ska tas fram. Enligt utskottets mening är detta inte tillräckligt. Det är som utskottet tidigare påpekat angeläget med en förändring av lagstiftningen som säkerställer att kränkningens ersättning kan betalas ut i fler fall än i dag när poliser utsatts för brott. Regeringen bör därför skyndsamt vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att en sådan förändring kommer till stånd. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännager för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:43).

Utskottets ställningstagande

Våld och hot mot poliser är ett allvarligt problem. Antalet rapporterade tillbud och skador inom Polismyndigheten som har samband med coronapandemin är enligt utskottets uppfattning en oroande utveckling. Utskottet vill understryka att åtgärder för att förbättra polisens arbetsmiljö är en viktig fråga som måste prioriteras högt, bl.a. för att Polismyndigheten ska kunna rekrytera och behålla personal. Mot bakgrund av vad som framgår ovan om Polismyndighetens pågående arbetsmiljöarbete anser utskottet att det inte finns skäl att ställa sig bakom förslaget i motion 2020/21:91 (V) yrkande 3 om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder för att göra arbetsmiljön säkrare i yttre tjänst. Motionsyrkandet avstyrks.

Som framgår ovan har riksdagen riktat flera tillkännagivanden till regeringen om utökad rätt till kränkingsersättning för poliser, senast våren 2019. Det är därför välkommet att den pågående utredningen snart ska redovisa sitt uppdrag. I avvaktan på utredningen och med hänsyn till tidigare tillkännagivanden finner utskottet inte anledning att ta några sådana initiativ som begärs i motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 36 och 2020/21:3300 (M) yrkande 12. Motionsyrkandena avstyrks.

Prioritering av olika typer av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om brott begångna av s.k. djurrättsaktivister.

Jämför reservation 25 (M, C, KD, L), 26 (V), 27 (SD), 28 (SD) och 29 (SD).

Motionerna

Brott av s.k. djurrättsaktivister

I kommittémotion 2020/21:2804 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 2 anføres att polisen ska prioritera brott som riktar sig mot jägare av s.k. djurrättsaktivister.

I motionerna 2020/21:268 av Per Söderlund (SD) yrkande 3 och 2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 1 begärs att polisen ska prioritera arbetet med brott av s.k. djurrättsaktivister. Ett liknande yrkande finns även i motion 2020/21:188 av Fredrik Lindahl (SD). I motion 2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M) yrkande 1 begärs att polisen ska arbeta nationellt med sådana brott. I motion 2020/21:3575 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4 begärs att regeringen ska återkomma med konkreta lagförslag om skydd för näringsidkare och forskare som arbetar med djur.

I motionerna 2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M) yrkande 2 och 2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 5 föreslås att en särskild brottskod ska inrättas för djurrättsrelaterade brott, för att underlätta uppföljningen av sådan brottslighet. Enligt motion 2020/21:953 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M) yrkande 2 bör det övervägas att klassificera våldsbejakande djurrättsorganisationer som en extremistmiljö.

I motion 2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 2 uppmärksammas att det inte finns något krav på tillstånd för demonstrationer utanför stadsplanelagt område. Enligt motionärerna bör lagstiftningen ändras så att privatägd mark, t.ex. bondgårdar, fredas från demonstrationer.

Hatbrott

I partimotion 2020/21:166 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 anförs att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras. I motion 2020/21:2113 av Isak From (S) efterfrågas att regeringen ser över att länsstyrelserna, Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har de verktyg och resurser som behövs för att klara av att utreda hatbrott i Sápmi.

I kommittémotion 2020/21:387 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 2 begärs att regeringen i regleringsbrev till rättsvårdande myndigheter ska prioritera upp bekämpningen av rasistiska, främlingsfientliga och homofobiska brott, inklusive diskrimineringsbrott.

Ekonomisk brottslighet

I kommittémotion 2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 28 begärs en översyn av lagstiftningen i syfte att öka myndighetssamverkan för att beivra brott relaterade till skatter och skulder. I motion 2020/21:1495 av Hans Hoff m.fl. (S) anförs att Ekobrottsmyndighetens förutsättningar att bekämpa ekobrott ska stärkas.

Brott i butiker

I kommittémotion 2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6 begärs att en utredning ska tillsättas om åtgärder för att stärka tryggheten för butiksägare.

Brott på internet

I motion 2020/21:263 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 2 föreslås en utökad samverkan mellan myndigheter, bankväsendet och brottsoffer för att bekämpa s.k. romansbedrägerier som sker via internet. I motion 2020/21:750 av Jörgen Hellman m.fl. (S) föreslås insatser för att förebygga, utreda och bekämpa näthat. Enligt motion

2020/21:1525 av Roger Haddad (L) bör polisen prioritera arbetet med att motverka försäljning av stöldgods på internet. I kommittémotion 2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 10 anfördes att det finns ett behov av att stärka polisens kompetens inom e-sport, bl.a. för att kunna utreda bedrägeribrott som sker på internet.

Jaktbrott

Enligt motion 2020/21:2905 av Lars Beckman (M) bör utredningar om grova jaktbrott bedrivas mer skyndsamt och på ett mer rättssäkert sätt. Motionären framhåller att utredningar om grova jaktbrott kan innebära stora olägenheter för den misstänkte, dels på grund av att denne fräntas vapen och inte kan jaga under utredningstiden och dels på grund av att uppgifter om sådana utredningar ofta uppmärksammas i media.

Bakgrund

Polismyndighetens regleringsbrev för 2021

I regleringsbrevet för 2021 uppställer regeringen följande återrapporteringskrav om vissa typer av brott (s. 2 f.):

Polismyndigheten ska redovisa hur det brottsutredande arbetet och dess resultat har utvecklats på områdena brott i parrelation, brott mot barn, våldtäkt mot vuxna samt köp av sexuella tjänster. Avseende brott mot barn ska en särredovisning lämnas för sexualbrott mot barn. Myndigheten ska även beskriva utvecklingen gällande internetrelaterade sexualbrott mot barn. En bedömning av i vilken mån covid-19-pandemin påverkar eller har påverkat brottsutvecklingen och polisens insatser på områdena, särskilt gällande brott i parrelation och brott mot barn, ska också göras.

Polismyndigheten ska vidare redovisa vilket fortsatt utvecklingsarbete som myndigheten avser att bedriva och vilka tekniska hjälpmedel som behövs för att effektivisera och öka uppkläringen av sexualbrott mot barn via internet.

Därutöver ska Polismyndigheten redovisa vilket fortsatt utvecklingsarbete som bedrivs för att öka förutsättningarna för uppkläring av brott med hedersmotiv, inklusive könsstympning, äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott, och höja kompetensen i organisationen avseende dessa brott för att på så vis bidra till att stärka hela rättskedjan.

Vidare anges att Polismyndigheten ska redovisa vilka effekter de utökade möjligheterna att inhämta och hantera finansiell information har fått i myndighetens verksamhet, bl.a. när det gäller förmågan att kartlägga och utreda mer komplexa brottsupplägg, inklusive penningtvätt.

Brott av s.k. djurrättsaktivister

Regeringen anförde i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 s. 41) följande om ett äldre tillkännagivande från riksdagen om att brott som begås av djurrättsaktivister ska prioriteras (bet. 2014/15:JuU1, rskr. 2014/15:77):

Justitiedepartementet har tidigare inhämtat och sammanställt information från Polismyndigheten avseende dessa brott. Därefter har regeringen tagit upp frågan med såväl rikspolischefen som säkerhetspolischefen samt vid flera tillfällen med Lantbrukarnas riksförbund. Detta har redovisats för riksdagen i tidigare skrivelser. I regeringens skrivelse 2016/17:75 angavs mot bakgrund av vidtagna åtgärder att skrivelsen i denna del avsåg läggas till handlingarna. Riksdagen har slutligt behandlat skrivelse 2016/17:75 (bet. 2016/17:KU21, rskr. 2016/17:295). Regeringen beslutade därför den 16 november 2017 att riksdagsskrivelse 2014/15:77 punkt 22 om brott som begåtts av djurrättsaktivister skulle läggas till handlingarna. I skrivelse 2017/18:75 upplyste regeringen riksdagen om att så hade skett och att punkten därmed var slutbehandlad. Av konstitutionsutskottets betänkande (2017/18:KU21, rskr. 2017/18:325) framgår dock att justitieutskottet anser att de redovisade åtgärderna inte kan anses innebära att arbetet mot brott som begås av djurrättsaktivister prioriteras. Enligt utskottet behövs en tydligare redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att prioritera arbetet mot sådana brott och att punkten därmed inte kan anses vara slutbehandlad. I budgetpropositionen för 2019 (prop. 2018/19:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.6) meddelade regeringen därför riksdagen att punkten åter står som öppen. Även i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.6) meddelade regeringen riksdagen att punkten står som öppen.

Regeringen har därför den 21 mars 2019 gett Polismyndigheten i uppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar för att motverka brottslighet kopplad till djurrättsaktivism. Redovisningen lämnades till regeringen den 28 februari 2020. Polismyndigheten bedömde att antalet brottsbenägna djurrättsaktivister som är aktiva i landet är få, och brotten som de begår är ofta relativt lindriga. Dessa individer skapar dock stor otrygghet för lantbrukare och andra, de orsakar ekonomisk skada för enskilda och för näringslivet och de utgör ett störningsmoment för enskild jakt och för licensjakt. Polismyndigheten arbetar därför med trygghetsskapande åtgärder, utredning och lagföring, och i samarbete med Säkerhetspolisen även med att reducera handlingsutrymmet för våldsbejakande extremister, i syfte att motverka brottslighet kopplad till djurrättsaktivism. [...]

Regeringen har därutöver vidtagit ett antal andra åtgärder för att den typen av brott som avses ska hanteras effektivt av rättsväsendet. Lagändringar har t.ex. gjorts rörande skadegörelse och olaga hot. Straffskalan för grov skadegörelse har skärpts och bestämmelsen har kompletterats med en kvalifikationsgrund som bl.a. innebär att om skadegörelsen innebär en särskild integritetskränkning, bör brottet kunna bedömas som grovt även om skadan i ekonomiskt hänseende inte kan sägas vara betydande.

Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisats anser regeringen att tillkännagivandet om att prioritera arbetet mot brott som begås av djurrättsaktivister är slutbehandlat.

Våren 2020 riktade riksdagen en nytt tillkännagivande till regeringen om brottskoder och brott av djurrättsaktivister (bet. 2019/20:JuU25 s. 103 f., rskr. 2019/20:256). Regeringen anger följande om tillkännagivandet i Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020 (skr. 2020/21:75 s. 97).

Inom Regeringskansliet pågår ett prioriterat arbete med en översyn av straffbestämmelserna om hemfridsbrott och olaga intrång. I arbetet ingår att överväga straffbestämmelsernas tillämpningsområde, om kvalifikationsgrunder för grovt brott bör införas och om straffskalorna bör skärpas. De förslag som lämnas kommer att skickas på remiss till berörda

myndigheter och organisationer för synpunkter. Ambitionen är att förslagen ska remitteras under våren 2021. Punkten är inte slutbehandlad.

Den 14 april 2021 skickades promemorian Ett modernare straffrättsligt skydd mot hemfridsbrott och olaga intrång på remiss med sista svarsdag den 9 juli 2021. Förslaget innebär att straffbestämmelserna moderniseras språkligt och det klargörs att tillämpningsområdet för olaga intrång även omfattar gårdsplaner. Det föreslås också att maximistraffet för brott av normalgraden skärps från böter till fängelse i högst ett år. Vidare föreslås att de grova svårhetsgraderna av brotten ska betecknas grovt hemfridsbrott respektive grovt olaga intrång och att straffskalan för dessa brott ändras från fängelse i högst två år till fängelse i lägst sex månader och högst tre år. Därtill föreslås att det i lagen införs omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott är grovt. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om gärningen har skett genom inbrott, har innefattat våld, hot om brottslig gärning, ofredande eller skada på egendom eller annars har varit av särskilt hänsynslös eller farlig art. I promemorian föreslås också att försök, förberedelse och stämpling till grovt hemfridsbrott och grovt olaga intrång straffbeläggs. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2022.

I Säkerhetspolisens uppdrag ingår att skydda demokratin och motverka våldsbejakande extremism. Säkerhetspolisen följer tre extremistmiljöer i Sverige: den våldsbejakande högerextremistiska miljön, den våldsbejakande vänsterextremistiska miljön och den våldsbejakande islamistiska miljön (Säkerhetspolisens årsbok 2020, s. 49 f.).

Center mot våldsbejakande extremism (CVE) inrättades den 1 januari 2018 och är placerat inom Brå. Syftet med centret är att stärka och utveckla det förebyggande arbetet i Sverige mot våldsbejakande extremism, ideologiskt motiverad brottslighet och terrorism. I september 2020 publicerade CVE skriften Våldsbejakande djurrättsaktivism. Skriften utgör en sammanställning av forskning och kunskap om den våldsbejakande djurrättsrörelsen, som inte går att enhälligt kategorisera in under någon av de tre våldsbejakande extremistmiljöerna. Samtidigt finns det individer och grupper som brukar ideologiskt motiverat våld med djurrättsidéer som föresats och ämnet ingår således i CVE:s bevakningsområde. Syftet med skriften är att översiktligt beskriva rörelsens idémässiga grund, aktiviteter och organisering, såväl i Sverige som i en internationell kontext.

Brott i butiker

Den 1 mars 2021 trädde lagen (2021:34) om tillträdesförbud till butik i kraft. Lagen innebär att en person kan förbjudas att få tillträde till och vistas i en butik, om det på grund av särskilda omständigheter finns risk att han eller hon kommer att begå brott i butiken eller allvarligt trakassera någon som befinner sig där. Den som bryter mot ett tillträdesförbud döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Polismyndigheten redovisar i årsredovisningen för 2019 (s. 27 f.) att flera olika brottsförebyggande projekt har genomförts för att öka tryggheten för

butiksförare. Bland annat har en arbetsmetod, Trygg i butik, utvecklats där målsättningarna varit att förebygga stölder ur butik, öka tryggheten hos butikspersonal, ett ökat fokus på det brottsförebyggande arbetet både hos väktare och butikspersonal samt att minska butikernas svinn.

Brott på internet

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges bl.a. följande om bedrägeribrott och brott på internet (s. 20 och 35 f.). Antalet anmälda brott genom social manipulation ökade med 23 procent under 2020 jämfört med 2019. Ökningen består främst av social manipulation genom befogenhetsbedrägerier, s.k. vishing-/telefonbedrägerier.

Äldre är en särskilt prioriterad målgrupp för Polismyndigheten på grund av sin utsatthet i ett alltmer digitaliserat samhälle. Bedrägerier riktade mot äldre och funktionsnedsatta ökade med 10 procent jämfört med 2019 och utgjorde 10 procent av den totalt anmälda brottsligheten. Den underkategori inom bedrägerier riktade mot äldre och funktionsnedsatta som ökade mest jämfört med 2019 var bedrägerier genom social manipulation (+26 procent). I bedrägerier genom social manipulation ingår romans-, investerings- och befogenhetsbedrägerier.

I mars 2020 lanserades ett uppdaterat material till mötespaketet Försök inte lura mig som riktar sig till äldre i syfte att stärka deras förmåga att stå emot bedrägerier samt att ta bort skammen om man har blivit utsatt. Under hösten kompletterades mötespaketet med en samtalsserie på UR Play och Kunskapskanalen som baseras helt på materialet. Samtalsserien innehåller tre delar: romans- och investeringsbedrägerier, bedrägerier i hemmet samt telefonbedrägerier. Materialet sprids i egna kanaler och via samverkanspartner och kommer att finnas tillgängligt digitalt under tre år.

Under den europeiska informations säkerhetsmånaden oktober genomfördes för tredje året i rad informationskampanjen Tänk säkert i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Kampanjen syftar till att stärka allmänhetens förmåga att stå emot bedrägeribrott och att förändra sitt beteende på nätet.

Under året har romans- och investeringsbedrägerier lyfts ett flertal gånger i media i syfte att stärka allmänhetens förmåga att stå emot dessa brott. Under 2020 lades särskilt fokus på bedrägerier i Polismyndighetens egna kanaler.

Hatbrott

Med begreppet hatbrott avses främst brotten hets mot folkgrupp och olaga diskriminering samt andra brott där ett motiv för brottet har varit att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller annan liknande omständighet.

I regleringsbrevet för 2020 fick Polismyndigheten i uppdrag att utveckla och förbättra arbetet för att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar

demokratins samt redovisa resultatet av vidtagna åtgärder. Vidare skulle myndigheten beskriva hur samverkan med myndigheter och organisationer bedrivs samt hur en fungerande dialog säkerställs gentemot grupper som utsätts för denna typ av brott. När uppgiften genomfördes skulle Polismyndigheten beakta annat relevant arbete inom aktuellt ämnesområde och analysera hur det kan bidra till att utveckla polisverksamheten.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges bl.a. att följande åtgärder har vidtagits (s. 84 f.):

- I varje polisregion finns utpekade demokrati- och hatbrottsutredare.
- Ett nationellt samverkansprojekt mellan polisen och frivilligorganisationen Brottsofferjouren Sverige har bedrivits – projekt Swevic. Det övergripande syftet med projektet har varit att utveckla och tillhandahålla ett anpassat brottsofferstöd för hatbrottsutsatta. Projektet har till 80 procent finansierats av EU-kommissionen och pågick 2019–2020.
- En webbutbildning som är tillgänglig för alla polisanställda har tagits fram. Kompetenshöjande konferenser har genomförts i samtliga polisregioner.
- En nationell kampanj i sociala medier genomfördes under september 2020. Målet med kampanjen var att upplysa om vad ett hatbrott är och att den som drabbats kan få stöd av polisen och Brottsofferjouren Sverige.
- Myndigheten Forum för levande historia anordnade under året träffar och föreläsningar om hatbrott, vid vilka nationella och regionala företrädare för polisen har deltagit. Vid dessa forumträffar deltar representanter från ett stort antal myndigheter och kommuner. Exempel på organisationer som Polismyndigheten har samverkat med är Brottsoffermyndigheten, Sveriges kommuner och regioner, Länsstyrelsen i Stockholm, Myndigheten för stöd till trossamfund och RFSL.
- På regional och lokal nivå har det genomförts samverkan med hatbrottsutsatta grupper samt med journalister och mediehus.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare, senast våren 2020, behandlat motionsyrkanden om att prioritera vissa typer av brott (bet. 2019/20:JuU25 s. 113 f.). Utskottet vidhöll då sin tidigare bedömning att insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör avgöras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Mot den bakgrunden avstyrkte utskottet motionsyrkanden om åtgärder mot bl.a. mängdbrott. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Hösten 2014 tillkännagav riksdagen för regeringen att arbetet mot brott som begås av djurrättsaktivister ska prioriteras (bet. 2014/15:JuU1 s. 44 f.). Tillkännagivandet redovisades som slutbehandlat i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 s. 41 f.). I samband med behandlingen av budgetpropositionen avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om att åtgärderna inte var tillräckliga och att yrkandet därför borde redovisas som öppet och inte

som slutbehandlat (bet. 2020/21:JuU1 s. 37 f.). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:124).

Utskottet behandlade under våren 2020 motioner liknande de som nu behandlas (bet. 2019/20:JuU25 s. 98 f.). Utskottet anförde då följande:

Utskottet har som framgår ovan flera gånger behandlat motioner om brott av s.k. djurrättsaktivister och ser som tidigare allvarligt på den här typen av brottslighet. Det är tydligt att det behövs en översyn av den lagstiftning som berör frågan om trakasserier mot djurhållande företagare men också mot jägare som bedriver eftersöksjakt och skyddsjakt.

De brottsliga handlingar som begås mot bl.a. lantbrukare och jägare är av många olika slag, från skadegörelse till olaga hot och misshandel. Det som är gemensamt för dessa handlingar är motivet. Utskottet är därför av uppfattningen att det inte är görligt att införa en ny brottsrubricering för sådana brottsliga handlingar.

Problemet med brott som begås mot djurhållande företagare och deras anställda har de senaste åren eskalerat. Detsamma gäller för jägare. Från att främst ha drabbat påldjursuppfödare omfattar trakasserierna idag alla djurproducerande verksamheter inom lantbruket, ridskolor, pålsnäringen, forskningsanläggningar, myndigheter, eftersöksjägare m.fl.

Dessa hot och fysiska övergrepp från våldsbejakande aktivister är en form av brottslighet som riskerar att i förlängningen också skada tilltron till rättsstaten och vår demokrati. Det är inte acceptabelt. Näringsidkare och andra ska kunna bedriva sin verksamhet utan att riskera att utsättas för ofredande, hot, skadegörelse eller andra brottsliga handlingar. Människors trygghet måste tas på allvar. Det gäller inte minst för eftersöksjägare som utför ett uppdrag på polisens begäran och i samhällets intresse.

Utskottet anser därför att det bör vidtas kraftfulla åtgärder för att stoppa den här brottsligheten från våldsbejakande rörelser. Utskottet anser bl.a. att offentliga medel till våldsbejakande organisationer ska dras in. Det är också viktigt att en polisanmälan är så tydlig och detaljerad som möjligt kring omständigheterna för brottet för att öka sökbarheten bland polisanmälningarna.

Lagen är i dag i vissa delar otydlig när det gäller trakasserier som sker på privat mark, såsom t.ex. ett lantbruk, något som har utnyttjats av djurrättsaktivister. Hot och trakasserier kan aldrig vara acceptabelt och för att bl.a. de gröna näringarna ska kunna fortsätta att producera livsmedel av hög kvalitet behöver tryggheten för dessa verksamheter också öka. Ny lagstiftning behövs därför för att skydda djurhållare eller livsmedelsproducenter och deras familj samt jägare mot trakasserier. Tryggheten för företagare och andra på landsbygden måste öka samtidigt som vi värnar allemansrätten. Brott som begås i syfte att framkalla rädsla hos djurhållande företagare och anställda med anledning av deras yrkesval skapar stor oro inom en hel bransch och riskerar dessutom i förlängningen bland annat vår framtida livsmedelsförsörjning, det fria företagandet och vår demokrati. Detsamma gäller för jägare som har ett viktigt samhällsuppdrag. Det är därför av stor vikt att de som begår den typen av brott får ett kännbart straff.

För att kunna bevaka utvecklingen av den här typen av brottslighet är det dessutom viktigt att få tillgång till pålitlig statistik. En ny brottskod är ett alternativ för att uppnå detta. De närmare detaljerna om hur statistiken ska utformas bör utredas vidare bl.a. för att få en statistik som är översiktlig och kan fungera på lång sikt.

Sedan polisens omorganisation 2015 finns det ökade möjligheter att samordna arbetet mot brott som begås mot djurhållande företagare och deras anställda. Precis som att det är viktigt att få tydlig statistik när det

gäller sådana brott är det viktigt att polisen i högre grad jobbar nationellt för att utreda dem. Detta behöver ske i större utsträckning, till exempel genom att det införs grupper inom polisen som enbart arbetar med dessa brott.

Utskottet anser att det är bra att det pågår ett arbete med att motverka brottslighet kopplad till djurrättsaktivism. Utskottet anser emellertid att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder i enlighet med det anförda.

Utskottet tillstyrkte motionsyrkandena om tillkännagivanden enligt ovan. Utskottet var däremot inte berett att ställa sig bakom motionsyrkanden om brottskoder i övrigt och om uppdrag till Säkerhetspolisen om att kartlägga djurrättsaktivister. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Riksdagen har tidigare riktat flera tillkännagivanden till regeringen om tillträdesförbud till butiker (bet. 2016/17:JuU16, rskr. 2016/17:211 och bet. 2018/19:JuU11, rskr. 2018/19:181). I regeringens proposition Tillträdesförbud till butik och förstärkt straffrättsligt skydd mot tillgreppsbrottslighet anges att dessa tillkännagivanden är slutbehandlade genom förslagen i propositionen (prop. 2020/21:52 s. 14 f.). Utskottet hade inget att invända mot redovisningen av tillkännagivandena (bet. 2020/21:JuU13 s. 18). I samma betänkande avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om att även risk för ordningsstörningar och skadegörelse ska kunna leda till tillträdesförbud till butik. Utskottet konstaterade (s. 17 f.) att risken för att en person avsiktligt kommer att göra sig skyldig till skadegörelse redan omfattades av regeringens lagförslag. När det gällde risken för att en person på annat sätt, t.ex. genom grov vårdslöshet, orsakar skada på egendom eller väsentligen stör verksamheten instämde utskottet i regeringens bedömning att det inte framkommit någon anledning att låta lagen om tillträdesförbud till butik ta sikte även på sådana situationer. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:169).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har riktat flera tillkännagivanden till regeringen om brott av s.k. djurrättsaktivister, senast förra året. Utskottet noterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat och att en promemoria med förslag om skärpningar av bestämmelserna om hemfridsbrott och olaga intrång för närvarande remissbehandlas. Mot denna bakgrund finns det enligt utskottet inte skäl för riksdagen att återigen rikta ett tillkännagivande till regeringen i samma fråga. Motionerna 2020/21:188 (SD), 2020/21:268 (SD) yrkande 3, 2020/21:953 (M) yrkande 2, 2020/21:2796 (M) yrkandena 1 och 2, 2020/21:2804 (KD) yrkande 2, 2020/21:3184 (C) yrkandena 1, 2 och 5 samt 2020/21:3575 (M) yrkande 4 avstyrks därför.

När det gäller övriga motionsyrkanden om att prioritera vissa typer av brott vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör avgöras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Inom flera av de områden som lyfts fram pågår det också arbete. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att ställa sig bakom motionsyrkanden som rör hatbrott,

ekonomisk brottslighet, brott i butiker, brott på internet och jaktbrott. Motionerna 2020/21:166 (V) yrkande 6, 2020/21:263 (SD) yrkande 2, 2020/21:387 (V) yrkande 2, 2020/21:710 (SD) yrkande 6, 2020/21:750 (S), 2020/21:1495 (S), 2020/21:1525 (L), 2020/21:2113 (S), 2020/21:2120 (SD) yrkande 10, 2020/21:2554 (SD) yrkande 28 och 2020/21:2905 (M) avstyrks.

Trafikpolisen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. ökade befogenheter att ingripa mot fordon som ägs av s.k. målvakter och fordon som orsakar störande ljud.

Jämför reservation 30 (SD), 31 (C) och 32 (C, KD).

Motionerna

Fordon som ägs av s.k. målvakter

I kommittémotion 2020/21:1616 av Angelica Lundberg m.fl. (SD) yrkande 10 begärs att polisen ska få ökade befogenheter att omhänderta skuldtyngda fordon.

I motion 2020/21:409 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1 föreslås att polisen ska ges möjlighet att stoppa fordon som ägs av s.k. målvakter under färd. I motion 2020/21:2536 av Johan Hedin och Anders Åkesson (båda C) yrkande 6 begärs att en utredning tillsätts om att kriminalisera användandet av fordonsmålvakter.

Ljud från fordon

I kommittémotion 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 38 efterfrågas en översyn av lagstiftningen i syfte att åtgärda de problem som högtspelande ljudanläggningar i fordon orsakar. Liknande yrkanden framställs i motionerna 2020/21:533 av Ingemar Kihlström (KD), 2020/21:1175 av Fredrik Olovsson m.fl. (S), 2020/21:2139 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S), 2020/21:2464 av Marta Obminska (M) och 2020/21:3555 av Pål Jonson (M).

I motion 2020/21:772 av Peter Helander och Daniel Bäckström (båda C) begärs att hög musik ska klassificeras som störande buller och att fordonet som orsakar bullret ska kunna förverkas. Liknande yrkanden finns i motion 2020/21:1264 av Malin Höglund och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkande 1 och 2.

Bakgrund

Fordon som ägs av s.k. målvakter

Begreppet fordonsmålvalt har ingen enhetlig definition men används av Transportstyrelsen som benämning på en person som är registrerad på över 100 personbilar eller lastbilar. Dessa fordon, s.k. målvaktsfordon, är regelmässigt avställda och oförsäkrade samtidigt som de ger upphov till fordonsrelaterade skulder. Det förekommer också att målvaktsfordon används som brottsverktyg i kriminella sammanhang.

Polisens möjligheter att ingripa mot skuldbelastade fordon regleras av 2 a § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall samt 2 § 3 f förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, den s.k. målvaktsparagrafen. Bestämmelserna innebär i korthet att polisen kan flytta fordon som parkerats i strid med offentlighetsrättsliga föreskrifter om ägaren har skulder avseende felparkeringsavgifter som uppgår till mer än 5 000 kronor. Bestämmelsen har ett begränsat tillämpningsområde och omfattar alltså varken fordon som är lovligt parkerade eller fordon i trafik. Om ägaren inte avhört eller löser ut fordonet tillfaller fordonet Polismyndigheten efter viss uppställningstid. Vidare har polisen möjlighet att hindra fortsatt färd, utfärda böter och avskylta fordon enligt olika vägtrafikförfattningar, men dessa bestämmelser innebär ingen rätt att omhänderta fordon. Den 1 januari 2021 trädde ny lagstiftning i kraft som innebär att ett fordon kan beläggas med användningsförbud och avskyltas till följd av obetalda felparkeringsavgifter (prop. 2019/20:67, bet. 2019/20:TU13, rskr. 2019/20:306).

I departementspromemorian Översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m. (Ds 2020:20) lämnas förslag om åtgärder i syfte att motverka förekomsten av fordonsmålvakter. Utredaren föreslår bl.a. en skärpning av målvaktsparagrafen genom att ansvaret för den registrerade ägaren tydliggörs samt att bestämmelsen utvidgas till att omfatta felparkering på tomtmark och alla fordonsrelaterade skulder. Utredaren föreslår också att en ny lag ska införas som ger Polismyndigheten möjlighet att omhänderta fordon oavsett var det anträffas, dvs. även under färd, om fordonets ägare har fordonsrelaterade skulder som uppgår till mer än 50 000 kronor. Promemorian skickades på remiss den 25 januari 2021 med sista svarsdag den 26 april 2021.

Ljud från fordon

Bestämmelsen om föregelseväckande beteende finns i 16 kap. 16 § brottsbalken, som lyder:

Den som för ljud på allmän plats eller annars offentligen betar sig på ett sätt som är ägnat att väcka föregelse hos allmänheten, döms för *föregelseväckande beteende* till penningböter.

Den 8 mars 2021 skickade Åklagarmyndigheten ett förslag till ändringar av Riksåklagarens föreskrifter (1999:178) om ordningsbot för vissa brott, den s.k. ordningsbotskatalogen, på remiss till ett antal myndigheter och andra aktörer. Sista dag att svara på remissen är den 8 juni 2021. Förslaget innebär bl.a. att

ordningsbot ska kunna utfärdas för förargelseväckande beteende genom att föra oljud på allmän plats genom att spela musik. Påföljden föreslås bestämmas till penningböter 800 kronor.

Inrikesministern har vid ett flertal tillfällen besvarat frågor om ljud från fordon och anförde bl.a. följande den 3 mars 2021 i ett svar på en skriftlig fråga (fr. 2020/21:1934):

Pål Jonson har frågat mig hur dialogen med Polismyndigheten, i fråga om fordon som trafikerar stadskärnor och spelar musik på mycket hög volym om natten, har fortskridit sedan mitt besök i Värmland.

Att under sena kvällar och nätter spela hög musik i bostadsområden så att människor inte kan sova är ett oacceptabelt beteende som vi måste få bukt med. Från regeringens sida kommer vi att fortsätta vårt hårda arbete för att förbättra förutsättningarna för polisen att utföra sitt uppdrag i stort. Här utgör utbyggnaden av Polismyndigheten en central del. Polismyndigheten har aldrig tidigare haft fler anställda än nu och arbetet med att nå målet om 10 000 fler polisanställda till och med 2024 fortsätter med full kraft. Vid årsskiftet hade antalet polisanställda ökat med fler än 5 000 personer sedan 2016 vilket innebär att vi nu är mer än halvvägs mot målet.

Vad avser den specifika frågan är detta något som jag har engagerat mig i. Jag har bland annat genomfört besök på drabbade orter. Jag för också en aktiv dialog med Polismyndigheten som har bedrivit ett intensivt arbete gällande de problem som frågan avser. Flera åtgärder har vidtagits, bland annat har Polismyndigheten tagit fram ett metodstöd som beskriver hur poliser i yttre tjänst ska hantera dessa ärenden. Metodstödet omfattar såväl operativa metoder och arbetssätt som juridiskt stöd och vägledning vid avrapportering.

Därtill har Åklagarmyndigheten i samråd med Polismyndigheten tagit fram ett förslag som innebär att en ordningsbot ska kunna utfärdas beträffande brottet förargelseväckande beteende genom att föra oljud på allmän plats genom att spela musik. Förslaget föranleds bland annat av det aktuella problemet. Det kan i sammanhanget nämnas att det redan i dag är möjligt att komma vidare med dessa ärenden. Mora tingsrätt har nyligen meddelat en fällande dom för förargelseväckande beteende genom att spela hög musik.

Sammanfattningsvis har det vidtagits ett antal åtgärder för att komma tillrätta med den aktuella problematiken. Jag kommer även fortsättningsvis att noga följa frågan för att säkerställa att åtgärderna får avsedd effekt.

Tidigare riksdagsbehandling

I samband med att civilutskottet våren 2017 behandlade motionsyrkanden från allmänna motionstiden föreslog civilutskottet ett tillkännagivande till regeringen om att den bör se över möjligheten att skärpa lagstiftningen mot fordonsmålvakter (bet. 2016/17:CU8). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2016/17:166).

I samband med behandlingen av regeringens proposition Användningsförbud och avskyltning av fordon med obetalda felparkeringsavgifter (prop. 2019/20:67) behandlade trafikutskottet motionsyrkanden om ytterligare initiativ för att komma till rätta med problemen med fordonsrelaterade skulder och fordonsmålvakter (bet. 2019/20:TU13).

Trafikutskottet instämde i regeringens bedömning att ytterligare åtgärder kan behöva vidtas för att komma till rätta med problemet. Mot bakgrund av vidtagna åtgärder och pågående arbete, bl.a. utredningen som redogjorts för ovan, avstyrkte utskottet motionsyrkandena. Vidare hade trafikutskottet inget att invända mot regeringens bedömning att tillkännagivandet som redovisats ovan var slutbehandlat genom förslagen i propositionen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:306).

Justitieutskottet har flera gånger tidigare behandlat frågor om störande ljud från fordon, bl.a. våren 2019 (bet. 2018/19:JuU10 s. 72 f.). Utskottet uttryckte då förståelse i fråga om problemet med buskörningar och störande musik från fordon i bostadsområden. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena, med hänvisning till att det fanns ett regelverk för att hantera dessa problem. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att användandet av fordonsmålvakter och förekomsten av sådana fordon är ett problem. Utskottet noterar att ny lagstiftning i syfte att motverka detta trädde i kraft nyligen och att en departementspromemoria med ytterligare förslag, bl.a. om utökade möjligheter för polisen att omhänderta fordon, är under remissbehandling. Utskottet anser därför att det inte finns skäl för riksdagen att ta några sådana initiativ som begärs i motionerna 2020/21:409 (C) yrkande 1, 2020/21:1616 (SD) yrkande 10 och 2020/21:2536 (C) yrkande 6. Motionerna avstyrks.

Vad gäller frågan om störande ljud från fordon i form av hög musik noterar utskottet att det pågår arbete hos Åklagarmyndigheten med att en sådan handling ska utgöra föregelseväckande beteende och omfattas av ordningsbrottskatalogen, vilket ökar möjligheterna till lagföring. Utskottet ser positivt på detta och finner i nuläget inte skäl att ta initiativ till en bredare översyn av lagstiftningen. Motionerna 2020/21:533 (KD), 2020/21:1175 (S), 2020/21:2139 (S), 2020/21:2464 (M), 2020/21:2957 (C) yrkande 38 och 2020/21:3555 (M) avstyrks därmed. Utskottet vidhåller sin tidigare bedömning och är således inte berett att ställa sig bakom förslag om att störande ljud ska utgöra buller och att fordonet ska kunna förverkas, varför motion 2020/21:772 (C) samt 2020/21:1264 (M) yrkandena 1 och 2 avstyrks.

Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer, informationsdelning mellan myndigheter och polisens samarbete med Försvarsmakten.

Jämför reservation 33 (M, KD, L), 34 (L), 35 (M, SD, KD), 36 (L), 37 (V) och 38 (M, SD, KD).

Motionerna

Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer

I motion 2020/21:3069 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2 anförs att tillsynsfunktioner inom t.ex. brand, miljö och hälsa bör användas som verktyg för att identifiera organiserad brottslighet i större utsträckning än vad som sker i dag. I motion 2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP) yrkande 3 föreslås att sådana tillsynsmyndigheter bör involveras i myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet.

I kommittémotion 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 11 framhåller motionärerna vikten av samverkan mellan samhällsaktörer och civilsamhälle, t.ex. genom gemensamma investeringar i den fysiska miljön som leder till ökad trygghet för de boende.

Informationsdelning mellan myndigheter

I partimotion 2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. yrkande 6 efterfrågas att en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen införs, som innebär att myndigheter ska dela all relevant information med polisen om det behövs för att förhindra eller utreda brott som kan leda till fängelse. Liknande yrkanden finns i kommittémotion 2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5 och i motion 2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 6.

I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 22 efterfrågas en översyn av lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet. Enligt motionärerna bör översynen omfatta frågan om att utöka lagens tillämpningsområde så att informationsutbyte kan ske i fler fall och mellan fler myndigheter.

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 48 efterfrågas en översyn av sekretessbestämmelserna mellan kommuner, främst socialtjänsten, och Polismyndigheten. Motionärerna anser att informationsutbyte bör kunna ske i fler fall och att reglerna ska bli enklare att tillämpa. Liknande yrkanden framställs i kommittémotionerna 2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 15, 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck

m.fl. (MP) yrkande 12 och 2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall
m.fl. (M) yrkande 30.

I kommittémotion 2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23
anför motionärerna att det är angeläget att lagen ändras så att fler myndigheter
i rättskedjan ges direktåtkomst till vissa uppgifter i Skatteverkets
beskattningsdatabas.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande
18 begärs att regeringen ska återkomma med ett förslag som, i enlighet med
barnkonventionen, säkerställer att papperslösa barn som utövar sina rättigheter
inte riskerar utvisning till följd av att t.ex. skola eller vårdinrättning delar
information till polisen.

I motion 2020/21:2078 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S)
efterfrågas att förutsättningarna utreds för att polisen ska ha som rutin att göra
en orosanmälan till socialtjänsten när en person döms för köp av sexuell tjänst
och samtidigt är vårdnadshavare till barn.

Polisens samarbete med Försvarsmakten

I kommittémotion 2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 11 begärs
att Försvarsmakten ska kunna stödja polisen vid extraordinära händelser. Ett
liknande yrkande finns i kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlson
m.fl. (KD) yrkande 6. Motionärerna framhåller också vikten av bättre
samverkan mellan polisen och Försvarsmakten. Även i kommittémotion
2020/21:639 Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 26 begärs utökade
möjligheter att använda militära resurser i brottsbekämpningen, t.ex. vid
gränskontroller, för bevakning av polisstationer och som stöd till Tullverket
för att motverka införsel av illegala vapen.

Bakgrund

Myndigheter i samverkan mot organiserad brottslighet

Regeringen tog 2008 beslut om att ge dåvarande Rikspolisstyrelsen,
Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbe-
vakningen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndig-
heten i gemensamt uppdrag att upprätta en organisation som säkerställde en
effektiv och uthållig verksamhet för bekämpning av den grova organiserade
brottsligheten. Arbetet har sedan successivt utökats med tre myndigheter:
Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen. Ytterligare nio
myndigheter ingår som nätverksmyndigheter: Arbetsmiljöverket, Bolagsverk-
et, Centrala studiestödsnämnden, Finansinspektionen, Inspektionen för vård
och omsorg, Pensionsmyndigheten, Statens institutionsstyrelse, Transport-
styrelsen samt Länsstyrelsen i Stockholms län som samordnar övriga
länsstyrelser i satsningen.

Regeringen beslutade 2015 att det myndighetsgemensamma arbetet mot
organiserad brottslighet skulle utvecklas och de tolv myndigheterna fick bl.a.

i uppdrag att genomföra organisatoriska förändringar. Uppdragen innebär att de samverkande myndigheterna ska gemensamt bekämpa den organiserade brottsligheten. Fokus ska ligga på bekämpning av allvarlig och samhälls-hotande organiserad brottslighet och på organiserad brottslighet i lokal-samhället med särskilt fokus på utsatta områden. Regeringsuppdragen har slutredovisats men verksamheten fortgår och redovisas årligen till regeringen. I redovisningen för 2020 anges bl.a. att nivån för lagföring var den hittills högsta sedan satsningen startade 2009 och att en stor bedrägerihärva klarats upp samt att stora beslag av narkotika, vapen och sprängmedel har gjorts inom ramen för satsningen (Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten 2020, s. 5 f.).

Riksrevisionen har, med tyngdpunkt på tidsperioden 2013–2018, granskat om regeringen styrt de samverkande myndigheterna på ett tydligt och samordnat sätt samt om de samverkande myndigheterna har skapat förutsättningar för att uppnå målen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Granskningen resulterade i rapporten Myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet – brister i styrning och uppföljning (RiR 2019:11), som innehåller följande sammanfattande slutsatser och rekommendationer:

Riksrevisionen bedömer att myndigheterna i vissa delar skapat tillräckliga förutsättningar för det myndighetsgemensamma arbetet, men att de inte skapat tillräckliga förutsättningar för att kunna följa upp verksamheten och därmed uttala sig om dess måluppfyllelse och effektivitet.

Riksrevisionen bedömer vidare att regeringen inte har haft en tillräckligt tydlig och samordnad styrning av de myndigheter som ingår i det myndighetsgemensamma arbetet. En stor del av regeringens ansvar har delegerats till myndigheterna och därigenom har dessa fått ett stort utrymme att tolka uppdraget och avgöra omfattningen. Uppföljning är därför särskilt viktigt, inte minst då arbetet fortsätter att öka i omfattning sett till antalet involverade myndigheter och den mängd resurser som tas i anspråk. Riksrevisionen anser dock att regeringen inte i tillräcklig utsträckning följt verksamheten för att försäkra sig om att den når sina mål.

Baserat på de bedömningar som presenterats ovan är Riksrevisionens sammanfattande slutsats att varken regeringen eller myndigheterna säkerställt att verksamheten bedrivs så att målen kan nås, framför allt då det saknas tillräckliga förutsättningar för att de ska kunna uttala sig om den myndighetsgemensamma verksamhetens måluppfyllnad. Besläktat med detta är också att det saknas uppgifter för att kunna följa den totala resursåtgången, varför det alltså än mindre går att uttala sig om effektiviteten i arbetet.

Rekommendationer

Riksrevisionen rekommenderar regeringen att

- säkerställa att styrningen av det myndighetsgemensamma arbetet samordnas regelbundet. Detta för att kunna förtydliga styrningen i de frågor som uppstår hos myndigheterna.
- regelbundet följa upp den myndighetsgemensamma verksamheten avseende resursåtgång och resultat för att tillse att den når sina mål och för att få tillräckliga underlag för sin fortsatta styrning. Detta

gäller för såväl de enskilda myndigheternas del av arbetet som det myndighetsgemensamma arbetet som helhet.

Riksrevisionen rekommenderar de samverkande myndigheterna att

- skapa förutsättningar för att kunna göra en rättvisande och tillförlitlig redovisning av resursåtgång och resultat av den gemensamma verksamheten, och därigenom i förlängningen kunna göra en bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och effektivitet.

Sedan den 31 mars 2020 anges det i de tolv myndigheternas respektive instruktion att myndigheten ska delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten.

I regeringens skrivelse Redovisning av åtgärder i enlighet med målsättningarna i det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott (skr. 2020/21:63) framhålls att administrativa åtgärder av olika slag ofta är av central betydelse för att förebygga ekonomisk och organiserad brottslighet som ofta äger rum inom ramen för legala verksamheter och därmed omfattas av tillsynsmyndigheternas kontroller. I skrivelsen ges exempel på sådana åtgärder som vidtagits av flera myndigheter gemensamt (s. 34 f.). I skrivelsen redogörs också bl.a. för arbete med att beakta brottsförebyggande aspekter vid fysisk planering (s. 40 f.).

Informationsdelning mellan myndigheter

Gällande rätt

Om en uppgift omfattas av sekretess gäller sekretessen enligt 8 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, som huvudregel också i förhållande till andra myndigheter. Undantag görs i särskilda fall genom s.k. sekretessbrytande bestämmelser, i vilka det regleras att sekretess inte hindrar att vissa uppgifter lämnas till vissa myndigheter eller verksamhetsgrenar. I det följande kommer att redogöras översiktligt för innehållet i några sekretessbrytande bestämmelser som kan aktualiseras inom ramen för polisens brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet.

Sekretess gäller som huvudregel för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden hos socialtjänsten och hos Polismyndigheten (26 kap. 1 § OSL respektive 35 kap. 1 OSL).

I 10 kap. 18 a § OSL finns en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör för socialtjänsten att under vissa förhållanden lämna ut uppgifter om enskilda till bl.a. polisen i brottsförebyggande syfte. Det gäller under vissa angivna förutsättningar uppgifter om personer under 21 år om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att han eller hon kommer att utöva brottslig verksamhet. Om uppgiften angår misstanke om ett begånget brott får den dock endast lämnas om misstanken avser ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, och för försök till brott, två år (10 kap. 23 § OSL). Förutsättningarna för att dela information med stöd av bestämmelsen beskrivs närmare i Brås rapport Informationsdelning mellan socialtjänst och polis, i brottsförebyggande arbete med barn och unga (rapport 2021:1).

Uppgifter kan också under vissa angivna förutsättningar lämnas av socialtjänsten till polisen om enskilda för att förhindra terroristbrottslighet och om det finns misstankar om begången terroristbrottslighet (10 kap. 18 b och 22 a §§ OSL). Den s.k. förundersökningssekretessen hindrar vidare inte att polisen under vissa förutsättningar lämnar uppgifter till en kommunal myndighet inom socialtjänsten, om uppgiften kan antas bidra till att förebygga terroristbrottslighet (35 kap. 10 c § OSL). De sekretessbrytande bestämmelserna för att förebygga terroristbrottslighet trädde i kraft den 1 augusti 2020 (prop. 2019/20:123, bet. 2019/20:JuU35, rskr. 2019/20:321).

Uppgifter kan också utan hinder av sekretess i vissa fall lämnas till bl.a. polisen av hälso- och sjukvården samt av socialtjänsten för att förhindra eller avbryta vissa brott (10 kap. 19 § OSL) och av socialtjänsten för omedelbara polisiära ingripanden mot personer under 18 år (10 kap. 20 § OSL).

Utöver de sekretessbrytande bestämmelserna som gäller terroristbrottslighet finns bestämmelser om att uppgifter utan hinder av sekretess kan lämnas av hälso- och sjukvården samt av socialtjänsten till bl.a. polisen vid misstankar om vissa brott begångna mot unga (10 kap. 21 och 22 §§ OSL) och vid misstankar om vissa brott i övrigt (10 kap. 23 och 24 §§ OSL). Sekretess hindrar inte heller att uppgifter lämnas till en annan myndighet om en uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (10 kap. 28 § OSL).

Enligt generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL får en sekretessbelagd uppgift alltid lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Detta gäller emellertid inte uppgifter som omfattas av sekretess i bl.a. hälso- och sjukvården samt i socialtjänsten (10 kap. 27 § andra stycket OSL).

Med stöd av lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet ska de myndigheter som regeringen bestämmer vid särskilt beslutad samverkan för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som är av allvarlig eller omfattande karaktär och som bedrivs i organiserad form eller systematiskt av en grupp individer, lämna information till varandra utan hinder av sekretess om det behövs för den mottagande myndighetens deltagande i samverkan. Enligt 2 § ska en uppgift inte lämnas om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.

Pågående arbete

I november 2019 gav regeringen Brå i uppdrag att undersöka vilka förutsättningar som finns för informationsdelning mellan olika aktörer inom ramen för brottsförebyggande samverkan. Fokus i uppdraget låg främst på möjligheterna att dela information mellan polis och kommuner i deras arbete med att förebygga brott hos barn och unga. I uppdraget ingick att utvärdera tillämpning och utvecklingsbehov av den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 18 a § OSL, som gäller unga upp till 21 år. I februari 2021 redovisade Brå uppdraget genom rapporten Informationsdelning mellan socialtjänst och polis, i brottsförebyggande arbete med barn och unga (rapport 2021:1). Brås

slutsats av utvärderingen av tillämpningen är att bestämmelsen i 10 kap. 18 a § inte tillämpas fullt ut. Brå bedömer att aktörer upplever att sekretessen ofta utgör ett hinder för informationsdelning i det brottsförebyggande arbetet, men att problemen inte nödvändigtvis skulle lösas genom ny lagstiftning. Ett första steg vore enligt Brå att tillmötesgå kraven på förtydliganden om hur lagstiftningen bör tolkas och tillämpas i praktiken. Vidare förordar Brå att de berörda myndigheter, som Socialstyrelsen, Skolverket, Polismyndigheten och Statens institutionsstyrelse, tar fram tydligare vägledningar och riktlinjer för hur de sekretessbrytande bestämmelserna kan tolkas i det vardagliga arbetet. Brå föreslår även att en nationell professionsöverskridande och gemensam utbildning tas fram, i syfte att höja kunskapsnivån hos enskilda handläggare och de stödfunktioner som de kan vända sig till, t.ex. jurister. Brå bedömer också att det behövs nationella riktlinjer för delning av sekretessbelagd information mellan kommuner.

Frågan om informationsdelning mellan polis och socialtjänst uppmärksammades också i Riksrevisionens rapport Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden (RiR 2020:20) från november 2020. I rapporten anges att flera inom socialtjänsten och polisen vittnar om att sekretessen leder till osäkerhet om vad som kan delas och inte. Denna osäkerhet begränsar effektiviteten i samverkan. Enligt Riksrevisionen bör polis och socialtjänst därför få ett bättre stöd i hur bestämmelserna ska tillämpas. Ett första steg kan vara att tydliggöra hur bestämmelserna om informationsdelning mellan polis och socialtjänst ska tolkas. Riksrevisionen avstod från att lämna någon rekommendation i denna del mot bakgrund av att frågan eventuellt skulle uppmärksammas inom ramen för regeringsuppdraget till Brå, som då fortfarande pågick.

Utredningen om samordning av statliga utbetalningar från välfärdsystemen överlämnade i juni 2020 betänkandet Kontroll för ökad tilltro – en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2020:35). Utredningen konstaterade bl.a. att myndigheters kontrollarbete i syfte att förhindra felaktiga utbetalningar kan försvåras av sekretessbestämmelser. Utredningen föreslår bl.a. att det inrättas en ny myndighet som ska ansvara för kontrollen av utbetalningar och att det ska införas sekretessbrytande underrättelse- och uppgiftsskyldigheter som innebär att t.ex. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska lämna vissa närmare angivna uppgifter som kan utgöra grund för kontroll. Förslagen remissbehandlades under sommaren och hösten 2020 och bereds inom Regeringskansliet.

I januari 2020 beslutade regeringen att remittera promemorian De brottsbekämpande myndigheternas direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen (Ju2020/00320/L4). I promemorian föreslås att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket ska få tillgång till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas genom direktåtkomst. Direktåtkomsten ska avse uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller

lagföra brott. Det föreslås också att det införs en bestämmelse som innebär att Skatteverket är skyldigt att lämna sådana uppgifter till myndigheterna. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Försvarsmaktens möjligheter att stödja Polismyndigheten

Försvarsmakten har länge gett stöd till samhället i övrigt, bl.a. i olika krissituationer. Generella bestämmelser om detta finns i förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet. Inom ramen för förordningen får Försvarsmakten lämna stöd till bl.a. Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. I Sverige har det länge betraktats som en allmän grundsats för militär medverkan vid polisiär verksamhet att väpnade trupper inte får sättas in mot den egna befolkningen eller andra civila. Denna grundsats framgår av 7 § i förordningen. Enligt den bestämmelsen får Försvarsmaktens personal inte användas i situationer där det finns risk för att den kan komma att bruka tvång eller våld mot enskilda när stöd lämnas.

Med stöd av lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning finns möjlighet för polisen att begära stöd från Försvarsmakten även med uppgifter som kan innebära att våld och tvång används mot enskilda. En sådan begäran om stöd ska beslutas av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Stödet ska gälla att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. I förarbetena till lagen (prop. 2005/06:111 s. 19 f.) anför regeringen att det finns former av terroristattentat som polisen inte kan hantera på egen hand, främst vid händelser som utspelar sig i lufrummet eller till sjöss. Ett annat exempel på när polisens resurser inte räcker till kan enligt propositionen vara om flera terroristattentat inträffar samtidigt på olika håll i landet. Regeringen framhåller i propositionen att det inte kan komma i fråga att Försvarsmakten lämnar stöd till polisen som kan innebära användning av våld eller tvång i samband med sådan brottslighet som polisen återkommande har att hantera, t.ex. ordningsstörningar vid demonstrationer, gängbrottslighet eller fotbollshuliganism (s. 29).

Vidare finns i skyddslagen (2010:305) bestämmelser om vissa åtgärder till förstärkt skydd för byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt mot sabotage, terroristbrott enligt 2 § lagen om straff för terroristbrott, spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret och grovt rån (1 §). Av 9 § skyddslagen framgår att poliser, militär personal eller annan särskilt utsedd personal får anlitas för bevakning av ett skyddsobjekt.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har under våren 2020, i samband med behandlingen av regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet (skr. 2019/20:3), behandlat flera motionsyrkanden om styrning, samordning och uppföljning av det myndighetsgemensamma arbetet.

Utskottet föreslog då ett tillkännagivande till regeringen och anförde följande (bet. 2019/20:JuU12 s. 14):

Riksrevisionen konstaterar att det saknas uppdrag i regleringsbrev och att ingen av de samverkande myndigheterna utom Polismyndigheten har arbetet inskrivet i sin instruktion. Vidare konstaterar Riksrevisionen att finansiering saknas och att regeringen inte följer upp arbetet på ett ändamålsenligt sätt. Det saknas även en samordnande funktion, och inget departement har huvudansvar för arbetet.

Som framkommit ovan instämmer regeringen delvis i Riksrevisionens bedömning och överväger därför flera åtgärder med anledning av rekommendationerna. Enligt utskottet är detta dock inte tillräckligt. Det myndighetsgemensamma arbetet utgör ett viktigt verktyg i bekämpandet av den organiserade brottsligheten och det är därför mycket angeläget att regeringen tar Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer på allvar.

I enlighet med det anförda och med utgångspunkt i Riksrevisionens granskning bör regeringen

- tydliggöra och konkretisera det myndighetsgemensamma arbetets målsättning
- aktivt och regelbundet samordna det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet
- aktivt följa upp och ta del av det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet
- säkerställa förutsättningarna för ett tillfredsställande underlag för uppföljning och utvärdering av arbetet
- ge ett gemensamt brottsbekämpande uppdrag till myndigheterna i deras regleringsbrev
- öronmärka medel för brottsbekämpning
- utse ett ansvarigt departement med uppföljningsansvar.

Det som utskottet nu har anförat bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Vidare avstyrkte utskottet motionsyrkanden om bl.a. aktionsgrupper och samordning på lokal nivå. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:146).

Utskottet behandlade under våren 2020 motionsyrkanden om samarbete och ökad informationsdelning liknande de som nu behandlas (bet. 2019/20:JuU25 s. 70 f.). Utskottet uttryckte liksom tidigare år förståelse för det som anfördes i ett antal motioner om samarbete i och mellan Polismyndigheten, kommunerna, civilsamhället och andra myndigheter men noterade dock att det pågår arbete på området. Mot den bakgrunden avstyrkte utskottet motionsyrkandena och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

I samband med behandlingen av regeringens proposition Ett effektivare informationsutbyte mellan polis och socialtjänst vid samverkan mot terrorism (prop. 2019/20:123) avstyrkte utskottet ett antal motionsyrkanden om ytterligare möjligheter till sekretessbrytande informationsutbyte och om en översyn av regelverket (bet. 2019/20:JuU35 s. 12 f.). Utskottet konstaterade att varje ny sekretessbrytande bestämmelse bör utformas utifrån en avvägning mellan effektivitet, integritet och rättssäkerhet. Även med hänsyn till det starka samhällsintresse som motiverade de lagförslag som behandlades i betänkandet fann utskottet inte skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:321).

Konstitutionsutskottet behandlade under våren 2021 nio motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20 och 2020/21 om en översyn av sekretesslagstiftningen för att underlätta informationsutbyte mellan myndigheter, bl.a. i brottsbekämpande syfte (bet. 2020/21:KU19). Konstitutionsutskottet konstaterade (s. 17) att det faktum att sekretess gäller också mellan myndigheter och mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet motiveras av skyddet för den enskildes integritet. Ett samarbete mellan myndigheter kan emellertid i många situationer vara nödvändigt exempelvis för att värna den enskildes rättssäkerhet eller hälsa eller för att bekämpa brott. För att ett sådant samarbete inte ska omöjliggöras finns genom ett stort antal sekretessbrytande bestämmelser redan i dag möjligheter till informationsutbyte mellan och inom myndigheter. Mot den bakgrunden ansåg konstitutionsutskottet att det inte fanns skäl för riksdagen att ta sådana initiativ som efterfrågades i motionerna. Riksdagen följde konstitutionsutskottets förslag (prot. 2020/21:91).

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om polisens samarbete med Försvarsmakten, bl.a. våren 2019 (bet. 2018/19:JuU10 s. 68 f.). Utskottet anförde att det är viktigt att polisen i olika situationer kan samverka med andra myndigheter och få avlastning och hjälp i olika situationer. Utskottet vidhöll emellertid sin tidigare uppfattning att de bestämmelser om detta som finns i t.ex. förordningen om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet är ändamålsenligt utformade. Vidare noterade utskottet liksom tidigare år att polisen har möjlighet att förordna ordningsvakter att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen och att polisen också samarbetar i många sammanhang med olika frivilligorganisationer. Det finns även ett fungerande samarbete mellan polisen och hemvärnet i olika situationer, t.ex. vid sökningar efter försvunna personer. Utskottet var mot denna bakgrund inte berett att ställa sig bakom förslaget att Försvarsmakten ska ha möjlighet att använda militära resurser för att avlasta polisen och fann inte heller anledning att föreslå något tillkännagivande om ett bättre samarbete mellan polisen och andra aktörer. Därmed avstyrktes motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

Vid behandling av liknande yrkanden våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 67 f.) konstaterade utskottet att rikspolischefen inkommit med en begäran till regeringen om en författningsöversyn med syftet att se över polisens behov av stöd från Försvarsmakten. Utskottet gjorde ingen annan bedömning än tidigare och uttalade att utskottet inte var berett att föreslå att riksdagen ska ta något initiativ i dessa frågor. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Försvarsutskottet behandlade under hösten 2020 ett motionsyrkande om att Försvarsmakten ska kunna stödja Polismyndigheten vid extraordinära händelser (bet. 2020/21:FöU4). Justitieutskottet vidhöll sin tidigare uppfattning i yttrande till försvarsutskottet (bet. 2020/21:JuU3y). Försvarsutskottet avstyrkte motionsyrkandet och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:135).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen riktade förra året ett tillkännagivande till regeringen om styrning, samordning och uppföljning av det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Vad gäller omfattningen av det myndighetsgemensamma arbetet noterar utskottet att det utöver de tolv myndigheterna finns nio nätverksmyndigheter samt att ytterligare samarbetspartner ska identifieras och delta inom ramen för två pågående pilotprojekt. Med beaktande av detta och att tillkännagivandet inte är slutbehandlat finner utskottet inte skäl att ta initiativ med anledning av förslag om att tillsynsfunktioner inom t.ex. brand, miljö och hälsa bör involveras i myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet och användas som verktyg för att identifiera organiserad brottslighet i större utsträckning än vad som sker i dag. Motionerna 2020/21:2726 (MP) yrkande 3 och 2020/21:3069 (MP) yrkande 2 avstyrks därför.

Utskottet delar uppfattningen i motion 2020/21:2720 (MP) yrkande 11 om att samverkan mellan samhällsaktörer och civilsamhället är viktigt. Mot bakgrund av att sådan samverkan redan sker i dag i många olika former finner utskottet inte anledning att ta ett sådant initiativ som motionärerna efterfrågar, varför motionsyrkandet avstyrks.

När det gäller frågan om informationsdelning mellan myndigheter vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att varje ny sekretessbrytande bestämmelse bör utformas utifrån en avvägning mellan effektivitet, integritet och rättssäkerhet. Även med hänsyn till det starka samhällsintresse som finns av att förebygga och utreda brott finner utskottet inte skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av förslag om att införa en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att myndigheter ska dela all relevant information med polisen. Motionerna 2020/21:3297 (M) yrkande 5, 2020/21:3302 (M) yrkande 6 och 2020/21:3365 (M) yrkande 6 avstyrks.

Av samma skäl finner utskottet inte anledning att ta något initiativ i fråga om en översyn av lagen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet. Motion 2020/21:3272 (L) yrkande 22 avstyrks.

Utskottet har förståelse för vad som anförs i ett antal motioner om informationsdelning mellan kommuner och polisen och instämmer i att detta samarbete är viktigt, särskilt vad gäller det brottsförebyggande arbetet. Utskottet noterar särskilt att Brå i en rapport från februari 2021 har bedömt att de befintliga möjligheterna att dela information om unga personer inte tillämpas fullt ut och inte nödvändigtvis skulle lösas genom ny lagstiftning. Utskottet delar uppfattningen i rapporten att det är angeläget att höja kunskapsnivån hos berörda handläggare och ge dem stöd och vägledning vid tillämpningen av regelverket. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslagen i motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 15, 2020/21:2720 (MP) yrkande 12, 2020/21:3139 (M) yrkande 30, 2020/21:3311 (KD) yrkande 48 och 2020/21:3365 (M) yrkande 6. Motionsyrkandena avstyrks.

När det gäller frågan om direktåtkomst till uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas konstaterar utskottet att ett sådant förslag är under beredning i Regeringskansliet. Utskottet anser att denna beredning inte bör föregripas och avstyrker motion 2020/21:3271 (L) yrkande 23.

Det har enligt utskottet inte framkommit någon omständighet som ger riksdagen anledning att göra några sådana tillkännagivanden om att polisen ska göra en orosanmälan till socialtjänsten vid köp av sexuell tjänst eller om en översyn av sekretesslagstiftningen i syfte att säkerställa rättigheterna för barn som befinner sig i Sverige utan tillstånd som motionärerna efterfrågar i motionerna 2020/21:306 (V) yrkande 18 och 2020/21:2078 (S). Utskottet avstyrker därför dessa.

Slutligen gör utskottet ingen annan bedömning än tidigare i fråga om ökade möjligheter för Polismyndigheten att få stöd av Försvarmakten. Utskottet är inte berett att föreslå något initiativ med anledning av förslagen och avstyrker därmed motionerna 2020/21:639 (SD) yrkande 26, 2020/21:3307 (KD) yrkande 6 och 2020/21:3447 (M) yrkande 11.

Utsatta områden och gängkriminalitet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder i utsatta områden, om avhopparverksamhet och om modernisering av bestämmelsen om ohörsamhet av ordningsmakten.

Jämför reservation 39 (C), 40 (V), 41 (KD), 42 (L), 43 (V), 44 (V) och 45 (L).

Motionerna

Åtgärder i utsatta områden

I kommittémotion 2020/21:2529 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 15 efterfrågas en undersökning av möjligheten för staten att ingå en överenskommelse med tio pilotkommuner med utanförskapsområden om att gemensamt vidta långsiktiga åtgärder i områdena, t.ex. stärkt polisnärvaro och korta responstider, med målet att ha vänt utvecklingen inom ett visst antal år. Yrkanden om att stärka polisens närvaro i utsatta områden finns även i kommittémotionerna 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 48. I den sistnämnda kommittémotionen begär motionärerna även att regeringen ska göra en uppföljning av hur efterlevnaden av målet att hälften av poliserna ska arbeta i lokalpolisområdena fullföljs i de utsatta områdena (yrkande 49).

I kommittémotion 2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7 föreslås att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en plan för att införa mobila polisstationer i alla socialt utsatta områden. I

samma motion yrkande 12 föreslår motionärerna att riktade insatser ska göras mot områden med hög narkotikakonsumtion i syfte att strypa efterfrågan.

I kommittémotion 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 9 och 10 samt kommittémotion 2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2 framhåller motionärerna vikten av att stärka den offentliga närvaron i utsatta områden, t.ex. genom fältarbetare från socialtjänsten och tillgång till statlig service.

Robert Halef (KD) begär i motion 2020/21:258 ett tillkännagivande om att öka tryggheten i utsatta och segregerade kommuner. I motion 2020/21:939 av Lars Hjalmered m.fl. (M) efterfrågas ytterligare rättspolitiska åtgärder mot grov och organiserad brottslighet. I motion 2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkande 1 anför att arbetet mot organiserad brottslighet måste stärkas, bl.a. genom att polisen får tillgång till nya arbetsredskap och utökade befogenheter. I samma motion yrkande 5 framhålls vikten av att det brottspreventiva arbetet samordnas.

Avhopparverksamhet

I kommittémotion 2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4 anför att regeringen bör ge Polismyndigheten och Kriminalvården i uppdrag att ta fram en plan för att sprida projektet Sluta skjut till hela landet. Ett liknande yrkande finns även i motion 2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP) yrkande 1.

Ohörsamhet mot ordningsmakten

I kommittémotion 2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 41 efterfrågas en modernisering av bestämmelsen om ohörsamhet mot ordningsmakten, så att den t.ex. går att tillämpa på gäng som vägrar följa polisens uppmaning att skingra sig.

Bakgrund

Polisens arbete i utsatta områden

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges bl.a. följande om arbetet i utsatta områden (s. 50 f.). Utsatta områden är en samlingsterm för tre olika områdestyper: utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden. Dessa områden präglas av låg socioekonomisk status, kriminell påverkan på lokalsamhället, allmän obenägenhet att delta i rättsprocesser, parallella samhällsstrukturer och våldsbejakande extremism. Områdena finns i alla polisregioner utom i polisregion Nord, men med en högre koncentration i de tre storstadsregionerna (Syd, Väst och Stockholm). I den senaste lägesbilden som presenterades 2019 bedömdes 60 områden vara utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden. En ny bedömning planeras att göras under 2021. Under 2018 tog Polismyndigheten fram en strategi för arbetet i de utsatta områdena (PM 2018:26). Strategin anger hur polisen ska arbeta i dessa

områden för att stävja en fortsatt negativ utveckling och för att säkerställa och förbättra det långsiktiga arbetet. Under 2020 förtydligades en strävan ytterligare genom att delmålet ”inga nya utsatta områden och reduktion av befintliga” togs i den strategiska verksamhetsplanen för 2020–2024.

I årsredovisningen beskrivs vissa åtgärder som har vidtagits och arbetsmetoder som har tillämpats i utsatta områden (s. 50 f.). När det gäller den s.k. fasmodellen anges att den visat på positiva effekter där den har använts. Grunden för fasmodellen är att ett område kan befinna sig i tre olika faser och att varje fas har olika förutsättningar för såväl brottsbekämpande som förebyggande arbete. I första fasen prioriteras arbetsmetoder som innebär en stark polisiär närvaro och reaktiva åtgärder för att successivt under kommande faser kunna etablera långsiktigt förebyggande aktiviteter och slutligen skapa ett ökat förtroende och legitimitet bland medborgarna i området. Vidare anges att samverkan med lokala aktörer har fortsatt att präglade det polisiära arbetet. Förutom samverkan med kommunen har lokala samverkanspartner i form av t.ex. fastighetsägare och näringsliv fått en ökad betydelse. Inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet bedrivs också arbete som har bäring på de utsatta områdena, bl.a. ett pilotprojekt som innebär systematiska kontroller riktade mot näringsverksamhet och ett pilotprojekt som syftar till att komma åt felaktig folkbokföring.

Riksrevisionen har granskat om Polismyndighetens arbete i utsatta områden är ändamålsenligt. Granskningen redovisades i rapporten Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden (RiR 2020:20) i november 2020, som innehåller följande sammanfattande slutsatser (s. 66 f.):

Riksrevisionens samlade bedömning är att polisens arbete med utsatta områden inte är fullt ut ändamålsenligt. Polismyndighetens metod för att identifiera utsatta områden är ett stöd för lokalpolisområdena i arbetet med att skapa lokala lägesbilder. Granskningen visar dock att metoden har brister. Polismyndigheten har fördelat en tredjedel av de senaste årens resurstillskott till lokalpolisområden med utsatta områden, men eftersom myndigheten inte följer upp resursfördelningen till utsatta områden är det inte möjligt att veta hur stor del av resurstillskotten som de facto har kommit utsatta områden till del. Av samma anledning går det heller inte att avgöra om rikspolischefens beslut om att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden är genomfört.

Riksrevisionens enkät till de berörda lokalpolisområdena visar att rikspolischefens beslut om minst en områdespolis som arbetar långsiktigt och fredat med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghets- skapande arbete per 5 000 invånare inte är genomfört i en tredjedel av de lokalpolisområden som har utsatta områden. Ändå har regeringen kraftigt förstärkt anslaget till Polismyndigheten, och dessutom ställt krav på att bemanna lokalpolisområdena med områdespoliser som arbetar på detta sätt.

Riksrevisionens bedömning är att de poliser som tjänstgör i utsatta områden har anpassat sitt arbetssätt och arbetar enligt beprövade metoder i den omfattning som är möjlig sett till resurssituationen. Riksrevisionen har dock identifierat några förändringar som skulle underlätta för polisen att bli mer effektiv. Flera inom socialtjänsten och polisen vittnar om att sekretessen leder till osäkerhet om vilken information som kan delas och inte. Denna osäkerhet begränsar effektiviteten i samverkan. Granskningen

visar även att det råder brist på teknisk utrustning i form av bevakningskameror och kroppsburna kameror i utsatta områden. Polismyndigheten bör säkerställa att polisen har tillgång till den tekniska utrustning som behövs för att kunna arbeta effektivt i utsatta områden.

I rapporten lämnar Riksrevisionen rekommendationer till Polismyndigheten om att öka tillförlitligheten i processen som används för att identifiera utsatta områden, om uppföljning av antalet områdespolis som fördelas till utsatta områden (både för att säkerställa att beslutet om minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden uppfylls och för att analysera behovet) och om att säkerställa att polisen har tillgång till den tekniska utrustning som behövs i utsatta områden, t.ex. kameror.

I regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens arbete i utsatta områden (skr. 2020/21:108), som överlämnades till riksdagen i mars 2021, anges att Polismyndigheten har påbörjat ett arbete för att omhänderta rekommendationerna.

I regleringsbrevet för 2021 anges att Polismyndigheten ska uppdatera lägesbilden över utsatta områden och redovisa den till regeringen senast den 1 december 2021. I regleringsbrevet ges Polismyndigheten också ett uppdrag om att redovisa myndighetens arbete med kamerabevakning, bl.a. särskilt hur arbetet med kamerabevakning utvecklas i utsatta områden. Även detta uppdrag ska redovisas senast den 1 december 2021.

Regeringen beslutade den 26 mars 2020 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté i form av en trygghetsberedning som, biträdd av sakkunniga och experter, ska bistå regeringen med underlag till utformningen av en kunskapsbaserad och brett förankrad kriminalpolitik som ska bidra till att uppfylla de kriminalpolitiska målen att minska brottsligheten och öka människors trygghet (dir. 2020:32). Kommittén ska bl.a.:

- identifiera de viktigaste kriminalpolitiska utmaningarna som samhället står inför nu och under de närmaste åren
- analysera och bedöma vilken förmåga som finns hos rättsväsendet och andra berörda aktörer för att möta dessa utmaningar på såväl det brottsförebyggande som det brottsbekämpande området
- bedöma i vilken grad det finns förmåga hos berörda aktörer i samhället att ge relevant stöd och skydd för brottsutsatta
- överväga på vilket sätt forskning och innovation i högre grad kan knytas till det praktiska arbetet med att förebygga och utreda brott
- genomföra en genomlysning av hur ett modernt straffsystem bör vara utformat för att kunna bidra till de kriminalpolitiska målen.

Kommittén ska slutredovisa sitt arbete senast den 31 oktober 2024. Enligt ett tilläggsdirektiv ska arbetet delredovisas årligen senast den 31 oktober under perioden 2021–2023 (dir. 2021:8).

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, inrikesminister Mikael Damberg och Miljöpartiets riksdagsledamot Karolina Skog presenterade i september 2019 regeringens 34 förslag på åtgärder mot gängkriminaliteten.

Det s.k. 34-punktsprogrammet omfattar en rad nya verktyg för de brottsbekämpande myndigheterna, hårdare straff och ett stärkt brottsförebyggande arbete.

Avhopparverksamhet

Projektet Sluta skjut är ett samarbete som polisen i polisregion Syd har bedrivit i samverkan med Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, Malmö stad och engagerade medborgare för att minska skjutningar och det grova våldet. Pilotverksamheten avslutades den 31 januari 2020, men de lokala samverkansparterna i Malmö beslutade att fortsätta arbetet.

Genom Sluta skjut bedriver Polismyndigheten i samverkan med andra aktörer uppsökande verksamhet mot personer i kriminella grupperingar. Gemensamt informerar myndigheterna om de sanktioner som väntar de här individerna om de fortsätter med våldet, men också om det stöd som finns för de som önskar lämna det kriminella livet. På så sätt kan man fånga upp de som är motiverade att hoppa av. Inom Sluta skjut i Malmö har hittills 168 individer inom de mest våldsdrivande grupperingarna kontaktats. Av dessa har 94 personer fått någon form av stöd från socialtjänsten. Av de som valt att ta hjälp har 21 blivit flyttade till en annan ort. Den kraftiga minskningen av skjutningar och sprängningar i Malmö sedan Sluta skjut infördes kan med stor sannolikhet kopplas till satsningen (Polismyndighetens årsredovisning för 2020, s. 29 f.).

Malmö universitet har på uppdrag av Brå gjort en processutvärdering och en effektutvärdering av pilotprojektet (FoU rapport 2020:3 och 2021:1). I processutvärderingen görs bedömningen att projektet kan vara användbart i flera svenska städer. I effektutvärderingen konstateras att antalet skjutningar i Malmö minskade under perioden som pilotprojektet Sluta skjut pågick men att det är svårt att säkerställa statistiskt vilka faktorer som ligger bakom minskningen.

Den 19 december 2019 beslutade regeringen att ge Kriminalvården, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett gemensamt nationellt avhopparprogram som ska bidra till att förstärka samhällets stöd till individer som vill lämna kriminella och våldsbejakande extremistiska miljöer och grupperingar (Ju2019/02027). Uppdraget slutredovisades den 22 februari 2021.

Ohörsamhet mot ordningsmakten

I 16 kap. 3 § brottsbalken anges att underlåter deltagare i folksamling som stör allmän ordning att efterkomma för ordningens upprätthållande meddelad befallning eller intränger han på område som blivit för sådant ändamål fridlyst eller avspärrat, dömes, om ej upplopp föreligger, för ohörsamhet mot ordningsmakten till böter eller fängelse i högst sex månader.

I praxis har bestämmelsen bl.a. ansetts tillämplig på en folksamling som hade tagit sig in på en arbetsplats för ett vägbygge och som underlät att följa polisens uppmaning att lämna arbetsplatsen (NJA 1989 s. 308) samt en grupp

ungdomar som uppehöll sig vid ingången till en porrbutik och vägrade följa polisens uppmaning att lämna platsen (RH 2005:3).

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motionsyrkande om att ge polisen möjlighet och skyldighet att kraftfullt upprätthålla lag och ordning i problemområden behandlades av utskottet i betänkande 2014/15:JuU16. Utskottet anförde (s. 18 f.) att det måste vara Polismyndigheten själv som ska avgöra när, var och hur dess resurser ska användas för att uppfylla målen för verksamheten, och motionen avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:152). Likalydande yrkanden behandlades genom s.k. förenklad beredning i påföljande års betänkanden om polisfrågor (bet. 2015/16:JuU20 och bet. 2016/17:JuU18).

Utskottet behandlade motioner om utsatta områden i betänkande 2017/18:JuU1 (s. 57 f.). Utskottet föreslog i det betänkandet ett tillkännagivande om en mer permanent polisnärvaro i utsatta områden för att säkerställa att arbetet med att skapa trygghet och säkerhet bedrivs långsiktigt. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:92). I skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020 (skr. 2020/21:75) anger regeringen att den vidtagit följande åtgärder med anledning av tillkännagivandet (s. 53 f.):

I regleringsbrevet för 2017 begärde regeringen att Polismyndigheten skulle analysera och bedöma hur långt myndigheten har kommit i målsättningen gällande en mer närvarande och tillgänglig polis i lokalsamhället. Särskild vikt skulle läggas vid att bedöma hur väl Polismyndigheten svarar upp emot behoven av polisnärvaro i särskilt utsatta områden. Uppdragen redovisades i årsredovisningen för 2017. I regleringsbrevet för 2018 gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att redovisa vilka långsiktiga mål myndigheten har för arbetet i utsatta områden och hur dessa mål ska operationaliseras. Polismyndigheten skulle också göra en bedömning av vilka polisiära åtgärder som krävs framöver i de utsatta områdena. I årsredovisningen 2018 beskriver Polismyndigheten att en långsiktig strategi har tagits fram för det polisiära arbetet i de utsatta områdena. I strategin beskrivs både långsiktiga och kortsiktiga mål för polisens arbete. Polismyndigheten har påbörjat arbetet med regionala handlingsplaner för att omhänderta strategin och utvecklingen i områdena är planerad att följas upp årsvis genom analys av förändringar i de lokala lägesbilderna och arbetet ska följas upp och mätas mot definierade effektmål. En av förutsättningarna för att kunna vara mer närvarande är enligt Polismyndigheten regeringens satsning på fler polisanställda. Genom den verksamhetsuppföljning som Polismyndigheten sedan ett par år tillbaka månatligen redovisar till Regeringskansliet kan utvecklingen avseende bl.a. kompetensförsörjningen följas upp. Regeringen har på flera vis adresserat problematiken i utsatta områden och vikten av att hela samhället gemensamt involveras i lösningen. I december 2015 beslutade regeringen att ge samtliga tolv myndigheter som omfattas av den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet i uppdrag att utveckla sin organisation och ha ett ökat fokus på utsatta områden. I oktober 2017 slutredovisades uppdraget och under 2018 ökade de tolv myndigheterna dessutom den samlade förmågan ytterligare genom att knyta till sig nio nya myndigheter till samverkan. I mars 2020 fattade regeringen ytterligare ett beslut om att de tolv myndigheterna får uppgiften

om att samverka mot grov och organiserad brottslighet inskrivet i sina respektive instruktioner. Ändringen trädde i kraft den 31 mars 2020. Genom instruktionsändringen fick samtliga tolv myndigheter ett brottsbekämpande uppdrag och myndigheternas uppdrag i utsatta områden blev ännu tydligare. I juni 2020 beslutade regeringen om två uppdrag åt tolv myndigheter att inrätta pilotprojekt som rör näringsverksamhet och felaktig folkbokföring med koppling till organiserad brottslighet. Uppdragen ska bidra till att lyfta de utsatta områdena och öka kvaliteten i folkbokföringen. Uppdragen ska redovisas till regeringen senast den 1 oktober 2021.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2021 ger regeringen myndigheten i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtas för att säkerställa en långsiktig och tydlig polisiär närvaro i hela landet. Särskild vikt ska läggas vid att redovisa hur resurser fördelas så att det finns en stark lokal närvaro i utsatta områden. Vidare ger regeringen Polismyndigheten i uppdrag att redovisa i vilken omfattning det finns områdespoliser på lokalpolisområdesnivå och vad som görs för att dessa ska få större möjligheter att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utan att tas i anspråk för annan verksamhet. Fördelningen av områdespoliser i utsatta områden ska särskilt redovisas.

Ett annat sätt för poliser att vara mer närvarande i brottsutsatta områden är via kamerabevakning. Kamerabevakning fyller en viktig funktion för att öka tryggheten på utsatta platser och bekämpa brott. Kamerabevakning kan användas i utredningar av brott men också för att förhindra pågående brottslighet och möjliggöra för polisen att fördela resurser till rätt platser.

Regeringen har gjort mycket för att förenkla och förbättra möjligheterna att använda kamerabevakning de senaste åren. Under 2018 infördes en ny kamerabevakningslag. Den innebar att de flesta privata aktörer – som butiker och köpcentrum – fick sätta upp kameror utan tillstånd. Kravet på tillstånd behölls för myndigheter och vissa andra. Men det blev lättare att få tillstånd i brottsbekämpande och trygghetsskapande syfte. Den 1 januari i år togs tillståndskravet bort för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kustbevakningen och Tullverket. I Polismyndighetens regleringsbrev för 2021 ges myndigheten i uppdrag att beskriva hur arbetet med kamerabevakning bedrivs och utvecklas. Vidare ska Polismyndigheten redovisa vilken nytta kamerabevakningen har medfört för det brottsbekämpande arbetet, vilka eventuella utmaningar som finns samt hur myndigheten samverkar med andra aktörer som bedriver kamerabevakning. Av redovisningen ska särskilt framgå hur arbetet med kamerabevakning utvecklas i utsatta områden. Polismyndigheten ska också beskriva hur arbetet med kamerabevakning har påverkats av den nya kamerabevakningslag som trädde i kraft den 1 augusti 2018 och av de förenklingar i regelverket som trädde i kraft den 1 januari 2020. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Justitiedepartementet) senast den 1 december 2021.

Det är emellertid inte enbart en ökad polisiär närvaro som krävs för att vända utvecklingen i de utsatta områdena. Regeringen presenterade därför i juli 2016 ett långsiktigt reformprogram för att minska segregationen i landet. Syftet är att lyfta socialt utsatta områden. Reformprogrammet innehåller en rad åtgärder som tar sikte på långsiktiga lösningar på segregationen och dess mekanismer, däribland brottsligheten.

Regeringen vill också skapa bättre förutsättningar för ett strukturerat brottsförebyggande arbete över hela landet på så väl lokal som regional och nationell nivå. Därför har en satsning på det brottsförebyggande arbetet lanserats. Vidtagna åtgärder redovisades för riksdagen i

budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.6) samt i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.7). Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottet behandlade senast motioner om situationen i utsatta områden och gängkriminalitet under våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 77 f.). Utskottet anförde då följande (s. 92):

Utskottet konstaterar att situationen i de särskilt utsatta områdena även fortsättningsvis högt prioriterad fråga. Såväl regeringen som Polismyndigheten arbetar för att förstärka arbetet mot grov organiserad brottslighet. Utskottet understryker också vikten av det myndighetsgemensamma brottsbekämpande arbetet inte minst när det gäller att stärka förutsättningarna att komma åt den grova organiserade brottsligheten. Polismyndighetens satsning och beslut om särskild händelse för att reducera skjutningar och sprängningar i gängmiljön avsevärt, att reducera antalet personer i kriminella nätverk med hjälp av gripanden, anhållanden, häktningar och domar, att öka antalet beslag av vapen och sprängmedel och att öka allmänhetens trygghet ses som mycket angelägna. Även det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har hög prioritet. I det här sammanhanget noterar utskottet särskilt regeringens beslut att tillsätta en parlamentarisk kommitté för att bl.a. skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället vilket också inkluderar det trygghetsskapande arbetet. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom motionerna om olika åtgärder i s.k. särskilt utsatta områden och mot gängkriminalitet, och utskottet föreslår därför att samtliga motioner avslås.

Riksdagen följer utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att situationen i de utsatta områdena även fortsättningsvis är en högt prioriterad fråga. Polisens arbete i de utsatta områdena har under 2020 utvärderats av Riksrevisionen och utskottet vill understryka att arbetet med att åtgärda de brister som framkommit och följa de rekommendationer som lämnats i granskningsrapporten är angeläget.

Utskottet konstaterar att såväl regeringen som Polismyndigheten arbetar för att förstärka arbetet mot grov organiserad brottslighet. Detta sker bl.a. inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet som för 2020 redovisade den högsta nivån av lagföring sedan satsningen startade samt stora beslag av narkotika, vapen och sprängmedel, vilket utskottet ser positivt på. Utskottet noterar även att två projekt med bäring på de utsatta områdena bedrivs inom ramen för satsningen. Vad gäller insatser mot gängkriminalitet och organiserad brottslighet noterar utskottet särskilt arbetet i form av en särskild händelse, operation Rimfrost, och samarbetet inom Europol med anledning av tillgång till krypterad information i mobiltjänsten Enchrochat.

Vad gäller det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet noterar utskottet det pågående arbetet i den parlamentariska trygghetsberedningen, som kommer att lämna sin första delredovisning i oktober 2021. Vidare har

regeringen i en skrivelse i december 2020 gjort en uppföljning av det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott.

Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslag om åtgärder i utsatta områden och mot gängkriminalitet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2020/21:258 (KD), 2020/21:449 (V) yrkandena 7 och 12, 2020/21:939 (M), 2020/21:2064 (S) yrkandena 1 och 5, 2020/21:2529 (C) yrkande 15, 2020/21:2720 (MP) yrkandena 9 och 10, 2020/21:2727 (MP) yrkande 2, 2020/21:3272 (L) yrkande 3 och 2020/21:3307 (KD) yrkandena 48 och 49.

Utskottet konstaterar att frågan om att sprida projektet Sluta skjut och avhoppbarverksamhet till fler delar av landet är uppmärksammas. Utskottet anser därför att det saknas anledning att ta initiativ i frågan och avstyrker motionerna 2020/21:449 (V) yrkande 4 och 2020/21:2726 (MP) yrkande 1.

Avslutningsvis finner utskottet inte heller skäl att ta något initiativ med anledning av förslaget i motion 2020/21:3271 (L) yrkande 41 om att modernisera bestämmelsen om ohörsamhet mot ordningsmakten. Motionsyrkandet avstyrks.

Allmän ordning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om säkerheten på sjukhus, tillståndsplikt för skyddsvästar och förbud mot ljudlarm samt om utredningar om tiggeriförbud och avvägningar mellan allmän ordning och yttrandefrihet.

Jämför reservation 46 (KD, L), 47 (L) och 48 (V).

Motionerna

Tiggeriförbud

I motion 2020/21:2406 av Thomas Hammarberg m.fl. (S) anförs att det finns ett behov av att grundligt utreda under vilka förutsättningar tiggeriförbud kan utfärdas, eftersom frågan rör likabehandling och behandling av utsatta medborgare. Motionären menar att det måste klarläggas att en fredlig, icke-aggressiv vädjan om hjälp inte i sig kan utgöra grund för ett tiggeriförbud.

Allmän ordning och yttrandefrihet

I motion 2020/21:223 av Staffan Eklöf (SD) efterfrågas att en utredning tillsätts med uppdrag att utreda hur avvägningar mellan yttrandefrihet och allmän ordning ska göras vid tillämpningen av bestämmelser om allmän ordning och säkerhet.

Säkerheten på sjukhus

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 41 begärs ett tillkännagivande om att stärka säkerheten på sjukhus. Motionärerna föreslår att det ska bli enklare att avvisa obehöriga personer som stör ordningen eller utsätter vårdpersonal för våld eller hot samt förbjuda dessa personer från att fortsättningsvis komma in på sjukhuset i annat fall än om de själva behöver vård.

Tillståndsplikt för skyddsvästar

I kommittémotion 2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 37 begärs att det ska införas en straffsanktionerad tillståndsplikt för att bära skyddsväst.

Förbud mot ljudlarm

I kommittémotion 2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 11 begärs att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag som förbjuder att ljudlarm (s.k. knarkskrämmor) sätts upp i tätbefolkade områden. Motionärerna framhåller att användningen av sådana ljudlarm leder till negativa konsekvenser för människors hälsa och i praktiken innebär en begränsning av rörelsefriheten.

Bakgrund

Tiggeriförbud

Tiggeri – att utan erbjudande om någon motprestation be om ekonomiskt understöd – är i dag inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag.

I 3 kap. ordningslagen (1993:1617) finns bestämmelsen om användningen av offentliga platser och om ordning och säkerhet på sådana platser. En kommun kan med stöd av 8 § meddela lokala föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Förutsättningarna för att en kommun ska få reglera tiggeri genom lokala ordningsföreskrifter prövades av Högsta förvaltningsdomstolen i målet HFD 2018 ref. 75, som då fastställde kommunens beslut om föreskrift om förbud mot tiggeri. I förra årets betänkande om polisfrågor (bet. 2019/20:JuU25 s. 118 f.) finns en mer detaljerad redogörelse om förutsättningarna för en kommun att meddela lokala föreskrifter mot tiggeri med stöd av ordningslagen.

Inrikesministern anförde den 10 februari 2021 följande som svar på en skriftlig fråga (fr. 2020/21:1611) om tiggeriförbud mot bakgrund av ny praxis från Europadomstolen.

Christina Høj Larsen har frågat mig om jag avser att ta något initiativ med anledning av Europadomstolens dom den 19 januari 2021 i fallet *Lacatus mot Schweiz*.

Jag vill börja med att understryka att regeringen är bekymrad över att personer som vistas tillfälligt i Sverige tigger för sin försörjning och att denna grupp lever under ovärdiga förhållanden. Regeringen har vidtagit en

rad åtgärder för att bekämpa utsatthet, stärka det straffrättsliga skyddet mot människohandel och människoexploatering samt underlätta för Polismyndigheten och andra myndigheter att agera mot brottslighet som förekommer. Det är också en polisiär uppgift att upprätthålla allmän ordning och ingripa till exempel när personer uppträder ordningsstörande eller begår brott.

Vidare har länsstyrelserna under 2020 ansvarat för regionala kompetensutvecklingsinsatser i frågor som rör utsatta EU/EES-medborgare, riktade mot myndigheter, kommuner och de av det civila samhällets organisationer som möter målgruppen. Kompetensutvecklingsinsatserna har utgått från regionala behov och är baserade på kunskapsstöd från statliga myndigheter samt den kunskap och information som sammanställts av den nationella samordningen vid Länsstyrelsen i Stockholms län 2016–2019.

Det finns som bekant inget nationellt förbud mot tiggeri i Sverige. Flera kommuner har dock infört förbud eller tillståndskrav gällande tiggeri genom lokala ordningsföreskrifter. Det kommunala självbestämmandet är starkt i Sverige. Regeringen analyserar Europadomstolens dom.

Jag följer frågan om hur man bekämpar utsatthet bland personer som vistas i Sverige och som tigger för sin försörjning noga.

Allmän ordning och yttrandefrihet

Varje medborgare är enligt 2 kap. 1 § regeringsformen gentemot det allmänna tillförsäkrad yttrandefrihet, definierad som frihet att i tal, skrift eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor. Enligt 2 kap. 20 § regeringsformen får yttrandefriheten och andra fri- och rättigheter begränsas genom lag i den utsträckning som medges i 21–25 §§. Exempel på sådan lagstiftning är 2 kap. ordningslagen, som innehåller bestämmelser om allmänna sammankomster, t.ex. demonstrationer. Enligt 2 kap. 10 § ordningslagen får tillstånd till en allmän sammankomst vägras endast om det är nödvändigt med hänsyn till ordningen eller säkerheten vid sammankomsten eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller med hänsyn till trafiken eller för att motverka epidemi. Polismyndigheten prövar frågor om tillstånd och får uppställa de villkor som behövs för att upprätthålla ordning och säkerhet vid sammankomsten.

Skyddsvästar

Definitionen av krigsmateriel återfinns i det regelverk som meddelats med stöd av lagen (1992:1300) om krigsmateriel. Som krigsmateriel definieras bl.a. vissa typer av skyddsvästar. Lagen om krigsmateriel ställer emellertid bara krav på tillstånd till produktion, utförelse och införelse av krigsmateriel. Däremot är det t.ex. inte förbjudet för privatpersoner i Sverige att köpa, inneha och bära skyddsvästar.

I juni 2020 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av lagstiftningen om förverkande. Syftet med översynen är bl.a. att säkerställa att förverkandelagstiftningen är effektiv, ändamålsenlig och modernt utformad. Utredningen, som antog namnet 2020 års förverkandeutredning

(Ju 2020:16), ska redovisa sitt uppdrag senast den 17 december 2021 (dir. 2020:66).

Säkerheten på sjukhus

Den 14 maj 2020 fattade regeringen beslut om ett kommittédirektiv om ett förstärkt straffrättsligt skydd för vissa samhällsnyttiga funktioner och några andra straffrättsliga frågor (dir. 2020:54). Enligt direktiven ska en särskild utredare bl.a. överväga och ta ställning till vilka samhällsnyttiga funktioner som är i behov av ett förstärkt straffrättsligt skydd och hur ett sådant skydd kan uppnås. Uppdraget ska redovisas senast den 12 november 2021.

Ljudlarm

Miljö- och klimatministern anförde den 29 januari 2020 följande som svar på en skriftlig fråga (fr. 2019/20:754) om ljudlarm:

Linda Westerlund Snecker har frågat inrikesministern vad han avser att göra kring regleringen av ljudlarm som används som s.k. knarkskrämmor. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska besvara frågan.

Till att börja med vill jag framhålla att sådana ljudlarm som nu har aktualiserats är en vara eller en produkt som omfattas av produktsäkerhetslagen (2004:451). Larmen ska därför uppfylla produktsäkerhetskrav för att få säljas. Det är Konsumentverket som har tillsynsansvar för att dessa regler följs.

Med stöd av miljöbalken är det även möjligt att ingripa om det finns en risk för skada eller olägenhet för människors hälsa när ljudlarmen används. Den som upplever att den är störd kan vända sig till den nämnd i kommunen som ansvarar för miljö- och hälsoskydd. Kommunen får då, i det enskilda fallet, bedöma om ljudet utgör en olägenhet för människors hälsa och kan i så fall ställa krav på att det ska vidtas åtgärder. Kommunens beslut kan överklagas till länsstyrelsen.

Jag har förståelse för att Linda Westerlund Snecker ifrågasätter att denna typ av teknik används för att begränsa rörelsefriheten för vissa grupper i samhället. Jag konstaterar samtidigt att det finns lagstiftning som omfattar såväl produkten som användningen. I dagsläget har jag inte underlag för att kunna konstatera att det finns behov av ytterligare reglering i frågan.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat yrkanden om ett nationellt tiggeriförbud och framfört uppfattningen det inte finns anledning att förbjuda tiggeri (se bl.a. bet. 2018/19:JuU10 s. 182 f.). Utskottet konstaterade att det finns möjligheter för kommuner att under vissa förutsättningar reglera passiv insamling av pengar för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats och avstyrkte mot bakgrund av det anförda motionerna. Det fanns enligt utskottet, mot bakgrund av Högsta förvaltningsdomstolens dom HFD 2018 ref. 75, inte heller anledning att föreslå något tillkännagivande om att klargöra kommunernas möjlighet att begränsa tiggeriets utbredning genom lokala

ordningsföreskrifter. Utskottet gjorde samma bedömning vid behandlingen av liknande yrkanden våren 2020 (bet. 2019/20:JuU:25 s. 130). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191 och rskr. 2019/20:256).

I samband med behandlingen av motioner från allmänna motionstiden våren 2018 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om ökad säkerhet på sjukhus (bet. 2017/18:JuU13 s. 48 f.). Utskottet ansåg att det behövde göras en översyn av vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att stärka tryggheten för patienter och personal på sjukhus och ge polisen förutsättningar att förhindra ordningsstörningar där. Obehöriga som tar sig in på sjukhus, stör ordningen, hotar personal och försvarar vård måste enligt utskottet t.ex. lättare kunna avvisas från platsen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:254). Vid behandlingen av regeringens proposition Ett stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och myndighetsutövning (prop. 2018/19:155) framställdes liknande motionsyrkanden om ökad säkerhet på sjukhus (bet. 2019/20:JuU8 s. 21 f.) Utskottet noterade att regeringen, såvitt känt, inte vidtagit några åtgärder med anledning av det tidigare tillkännagivandet. Utskottet påpekade att det var angeläget att en översyn görs av ytterligare åtgärder som kan vidtas för att stärka tryggheten för patienter och personal på sjukhus och ge polisen förutsättningar att förhindra ordningsstörningar och föreslog mot den bakgrunden ett nytt tillkännagivande. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:43).

I propositionen Ett förstärkt medarbetarskydd för polisanställda (prop. 2019/20:186), som överlämnades till riksdagen i juni 2020, redovisades de två tillkännagivandena om ökad säkerhet på sjukhus som slutbehandlade genom kommittédirektivet som regeringen beslutade om den 14 maj 2020 (dir. 2020:54). Utskottet hade inget att invända mot regeringens redovisning av tillkännagivandena (bet. 2020/21:JuU3 s. 11).

Ett yrkande om straffbelagt förbud mot inköp, innehav och nyttjande av skyddsvästar behandlades av försvarsutskottet i betänkande 2016/17:FöU10. Försvarsutskottet anförde att det utredningsuppdrag som legat till grund för den proposition som behandlades i betänkandet inte omfattat införandet av ett särskilt straffstadgande som förbjuder privatpersoners innehav och användning av krigsmateriel, varför det inte funnits möjlighet att behandla frågan inom ramen för det aktuella lagstiftningsärendet. Utskottet fann inte skäl att vidta ytterligare åtgärder och avstyrkte därför yrkandet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2016/17:195).

Utskottet behandlade våren 2019 en motion om att utreda ett straffbelagt förbud mot inköp, innehav och nyttjande av skyddsvästar i betänkandet om straffrättsliga frågor (bet. 2018/19:JuU11 s. 94 f.). Utskottet var inte berett att vidta någon åtgärd och avstyrkte motionen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:181).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare avstyrkt motionsyrkanden om att klargöra i vilken utsträckning kommuner har möjlighet att begränsa tiggeri genom lokala ordningsföreskrifter. Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker förslaget i motion 2020/21:2406 (S) om att tillsätta en sådan utredning.

Utskottet är inte heller berett att ta något initiativ med anledning av det som anförs i motion 2020/21:223 (SD) om avvägningar mellan allmän ordning och yttrandefrihet. Motionsyrkandet avstyrks.

Som framgår ovan har riksdagen tidigare riktat flera tillkännagivanden till regeringen om att öka säkerheten på sjukhus och dessa har ansetts slutbehandlade genom tillsättandet av den utredning som ska redovisa sitt uppdrag under hösten 2021. I avvaktan på utredningen finner utskottet inte skäl att rikta ett nytt tillkännagivande i samma fråga till regeringen. Motion 2020/21:3311 (KD) yrkande 41 avstyrks därför.

Utskottet har tidigare avstyrkt motionsyrkanden om att införa ett straffbelagt förbud mot att inneha skyddsväst. Utskottet noterar vidare att frågan om förverkande av skyddsväst kan komma att behandlas i 2020 års förverkandeutredning, som ska redovisa sitt uppdrag under hösten 2021. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslaget i motion 2020/21:3271 (L) yrkande 37 om att införa en straffsanktionerad tillståndsplikt för skyddsvästar. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Avslutningsvis är utskottet inte heller berett att ta något initiativ med anledning av förslaget i motion 2020/21:449 m.fl. (V) yrkande 11 om att förbjuda ljudlarm i tätbefolkade områden.

Ordningsvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår olika motionsyrkanden som avser ordningsvakter, bl.a. om deras befogenheter, kostnader för utbildning och den privata bevakningsbranschen.

Jämför reservation 49 (V) och 50 (M, C, KD, L).

Motionerna

Vinster i bevakningsbranschen

I kommittémotion 2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7 begärs att regeringen ska tillsätta en utredning om den privata bevakningsbranschen, dels för att kartlägga omfattningen av kommuner och regioners användning av tjänsterna, dels för att se över möjligheten att bedriva sådana bevakningstjänster i statlig regi.

Ordningsvakter

I kommittémotion 2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 9 efterfrågas en modernisering av lagen om ordningsvakter. Motionärerna framhåller att utbildningskraven på ordningsvakter måste skärpas om ordningsvakternas befogenheter utökas genom en sådan reform. I samma motion yrkande 10 uppmärksammar motionärerna problematiken med att det förekommer att personer som nekats förordnande som ordningsvakt på grund av kriminell belastning i stället anställs som s.k. entrévärdar.

I motionerna 2020/21:778 av Daniel Bäckström (C) och 2020/21:766 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 2 begärs en utvärdering av konsekvenserna av Polismyndighetens kraftiga höjning 2020 av avgifterna för grundutbildning och vidareutbildning för ordningsvakter. Motionärerna menar att en översyn av avgifternas storlek behöver göras i syfte att säkerställa tillgången på ordningsvakter i framtiden.

Bakgrund

Gällande rätt m.m.

Ordningsvakter är personer som har förordnats av Polismyndigheten att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen. Bestämmelser om ordningsvakter finns i lagen (1980:578) om ordningsvakter och i ordningsvaktsförordningen (1980:589). Sedan den 1 januari 2018 gäller därutöver Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter (PMFS 2017:12, FAP 670-1). Ordningsvakter får, enligt 2 § lagen om ordningsvakter, förordnas att tjänstgöra vid

- allmänna sammankomster och cirkusföreställningar
- offentliga tillställningar
- bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till
- lokaler eller utrymmen där alkohol serveras till allmänheten med tillstånd enligt alkohollagen.

Ordningsvakter får vidare förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i domstolar, på frivårdskontor och vid offentliga sammanträden i kommuner och regioner (2 a–2 c §§). Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt får ordningsvakter förordnas även i andra fall (3 §). Ett förordnande meddelas för viss tid, högst tre år, och i förordnandet ska det anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller (5 §). Av 4 § framgår att endast den som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 år får förordnas till ordningsvakt.

Ordningsvakter har enligt 29 § tredje stycket polislagen vissa befogenheter som normalt endast tillkommer polisen. En ordningsvakt kan, t.ex. när någon stör den allmänna ordningen eller är en omedelbar fara för densamma, avvisa

eller avlägsna någon från ett visst område eller utrymme när det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas. Om en sådan åtgärd inte är tillräcklig får en ordningsvakt tillfälligt omhänderta personen. Ordningsvakter har också under vissa omständigheter rätt att använda handfängsel. En ordningsvakt har vidare befogenhet att omhänderta en person med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. samt även beslagta spritdrycker, vin eller starköl enligt lagen (1958:205) om förverkande av alkohol m.m. I samtliga fall när en ordningsvakt gripit eller omhändertagit någon ska han eller hon skyndsamt överlämnas till närmaste polis.

I lagen (1974:191) om bevakningsföretag finns bestämmelser för den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka t.ex. fastigheter, enskilda personer eller transporter med sedlar och mynt. Lagen syftar till att säkerställa samhällets insyn i och kontroll över sådan verksamhet. Enligt lagen krävs att alla bevakningsföretag ska vara auktoriserade. Även all personal i bevakningsföretag ska vara godkänd för anställning i sådant företag. Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen. Anställda med uppgift att utföra bevakningstjänst benämns väktare. En väktare har – till skillnad från en ordningsvakt – inte några särskilda befogenheter utöver dem som tillkommer medborgare i allmänhet. En väktare kan dock ibland inneha förordnande som ordningsvakt. Lagen innehåller även regler om tillsyn över bevakningsföretag.

Enligt Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 101) fanns 7 864 aktiva ordningsvakter vid utgången av 2020, att jämföra med 8 166 ordningsvakter 2019 och 8 097 ordningsvakter 2018. I början av 2020 fattade Polismyndigheten beslut om höjda avgifter för grundutbildning och fortbildning som ordningsvakt.

Med anledning av coronapandemin beslutade Polismyndigheten att ställa in all fortbildning av ordningsvakter under 2020. För att det inte skulle uppstå brist på ordningsvakter beslutade myndigheten om en tidsbegränsad föreskrift, Polismyndighetens föreskrifter (PMFS 2020:8, FAP 670-2) om fortbildning av ordningsvakter med anledning av sjukdomen covid-19, som innebar att en ordningsvakt kunde bli förordnad på nytt i ett år utan att föreskriven fortbildning hade genomgått. Polismyndigheten beslutade också om motsvarande föreskrifter för skyddsvakter och väktare.

Polismyndighetens fortbildningar för ordningsvakter har varit fortsatt inställda under 2021. Den 1 januari 2021 trädde en ny tidsbegränsad föreskrift i kraft (PMFS 2020:20, FAP 670-2) som möjliggör att ordningsvakter förordnas på nytt trots att fortbildningen inte har genomgått. På Polismyndighetens webbplats anges att myndigheten avser att senast vid årsskiftet 2021/2022 ha återupptagit fortbildningarna för ordningsvakter i den utsträckning som är möjlig utifrån hälsoläge och tillgängliga resurser.

I en interpellationsdebatt den 31 januari 2020 anförde inrikesministern bl.a. följande i svar på frågor om avgiftshöjningen (ip. 2019/20:266):

För den utbildning som genomförs av Polismyndigheten får myndigheten ta ut en avgift. Det är Polismyndigheten som bestämmer nivån på avgiften, och myndigheten disponerar avgiftsintäkterna. Om något annat inte har

föreskrivits ska avgiftsintäkterna enligt avgiftsförordningen täcka samtliga kostnader som Polismyndigheten har för att genomföra utbildningen.

Jag har förstått att den avgift som har tagits ut under ett antal år har varit för låg och att myndigheten därför har tvingats höja avgifterna väsentligt för både grundutbildning och vidareutbildning. Det är olyckligt att avgifterna höjs så mycket i ett slag. Det hade varit att föredra om Polismyndigheten hade omprövat avgifterna kontinuerligt och vid behov höjt dem stegvis.

Inom ramen för den löpande dialogen med Polismyndigheten har myndigheten informerat om avgiftshöjningen, och det har efterfrågats vilken konsekvensbedömning myndigheten har gjort. Jag vill dock betona att det är Polismyndigheten som fastställer avgiftsnivån och ansvarar för att dess beslut är väl underbyggda.

Pågående arbete

I november 2019 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av regelverket för ordningsvakter (dir. 2019:89). Uppdraget har syftat till att modernisera och effektivisera regelverket och anpassa det till dagens förhållanden. I uppdraget har ingått att överväga bl.a. för vilka ändamål ordningshållning bör kunna utföras av ordningsvakter, på vilket sätt Polismyndigheten ska utöva kontroll och ledning över ordningsvakternas verksamhet, om det finns ytterligare uppgifter i ordningshållningen som en ordningsvakt bör kunna utföra samt hur reglerna för ordningsvakternas utbildning bör utformas. Utredningen har också haft i uppdrag att se över vissa frågor kring lämplighetsprövningen av personal hos auktoriserade bevakningsföretag.

Utredningen, som antog namnet Ordningsvaktsutredningen (Ju 2019:12), presenterade sina förslag den 21 maj 2021 i utredningsbetänkandet En ny lag om ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38). I betänkandet föreslås en ny lag och förordning om ordningsvakter i syfte att skapa bättre förutsättningar för en mer flexibel och ökad användning av ordningsvakter.

Utredningen föreslår bl.a.:

- att ordningsvakter ska kunna användas för fler ändamål
- att ordningsvakter ska få utökade befogenheter, bl.a. när det gäller att transportera en omhändertagen person till sjukhus, tillnyktringsenhet eller polisstation, utföra kroppsvisitation i syfte att fastställa en persons identitet och förstöra beslagtagna alkohol av ringa värde
- att Polismyndighetens möjligheter till ledning och kontroll av ordningsvakterna ska förstärkas, bl.a. genom krav på den som vill använda ordningsvakter att ansöka om tillstånd hos Polismyndigheten som ska kunna meddela villkor för användningen
- att ordningsvaktsutbildningen ska utökas från 80 timmar till minst 160 timmar samt att utbildningen delvis ska finansieras med allmänna medel och berättiga till studiemedel.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat frågor om ordningsvakter, senast våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 93 f.). Utskottet noterade då att det pågår en utredning i syfte att modernisera och effektivisera regelverket om ordningsvakter och anpassa det till dagens förhållanden, vilket öppnar för en bred översyn. Utskottet ansåg att utredarens arbete inte bör föregripas och avstyrkte därför samtliga motionsyrkanden i avsnittet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att Ordningsvaktsutredningen nyligen har redovisat förslag till en ny lag och förordning om ordningsvakter, som bl.a. innebär att ordningsvakter kan användas för fler ändamål och får utökade befogenheter i jämförelse med det nu gällande regelverket. Utskottet konstaterar att det rör sig om en omfattande översyn och anser att beredningen av utredningsbetänkandet inte bör föregripas. Vad gäller höjningen av avgifterna för utbildning för ordningsvakter konstaterar utskottet också att sådana utbildningar ställdes in i stor utsträckning under 2020 och att giltighetstiden för tidigare förordnanden har förlängts till följd av coronapandemin. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2020/21:91 (V) yrkande 7, 2020/21:766 (KD) yrkande 2, 2020/21:778 (C) samt 2020/21:3272 (L) yrkandena 9 och 10.

Pass och identitetshandlingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om pass och identitetshandlingar, bl.a. om åtgärder för att motverka missbruk.

Motionerna

Pass och identitetshandlingar

I motion 2020/21:12 av Robert Stenkvist (SD) yrkande 1 efterfrågas skärpta regler för utfärdande av pass. I motion 2020/21:53 av Mikael Strandman och Thomas Morell (båda SD) begärs att ett striktare krav på namnteckning införs på identitetshandlingar som utfärdas av myndigheter. Enligt motionärerna är det t.ex. vanligt förekommande att förolämpningar mot polisen anges i rutan för namnteckning i stället för personens namn.

I motion 2020/21:1943 av Boriana Åberg (M) yrkande 1 föreslås att polisen ska ges behörighet att kontrollera om personer som ansöker om id-kort är efterlysta. Motionären anser också att det bör utredas om motsvarande kontroll kan göras vid andra myndighetskontakter som är förenade med identitetskontroll (yrkande 2).

I motion 2020/21:2873 av Borian Åberg (M) begärs ett tillkännagivande om att förhindra missbruk av svenska resehandlingar, särskilt uppehållstillståndskort som kan användas tillsammans med ett utländskt pass för resa. Enligt motionären bör det även utredas om det är möjligt att placera svenska tjänstemän på högriskflygplatser utomlands, i syfte att upptäcka missbruk med svenska resehandlingar.

I motion 2020/21:494 av Désirée Pethrus (KD) begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska få i uppdrag att snarast möjligt vidta åtgärder för att stoppa försäljning av pass inom EU.

Bakgrund

Gällande rätt

Pass regleras i passlagen (1978:302) och passförordningen (1979:664). Kompletterande föreskrifter finns när det gäller Polismyndighetens hantering i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om pass och nationellt identitetskort (PMFS 2019:3, FAP 530-1).

Av 1 § passlagen följer att svenskt pass utfärdas till svenska medborgare. Pass utfärdas enligt 3 § passlagen som vanligt pass eller särskilt pass. Särskilt pass kan utfärdas som provisoriskt pass, extra pass, tjänstepass eller diplomatpass. Vanliga pass är som huvudregel giltiga i fem år. Om den som ansöker om passet inte har fyllt tolv år är giltighetstiden i stället tre år.

I april 2016 infördes ändringar i passlagen för att motverka missbruk av svenska pass (prop. 2015/16:81, bet. 2015/16:JuU25 och rskr. 2015/16:158). Ändringarna innebär att svenska medborgare numera kan beviljas högst tre vanliga pass under en femårsperiod, att ett vanligt pass ska återkallas när ett provisoriskt pass utfärdas för passinnehavaren och att giltighetstiden för vanligt pass till barn har sänkts till tre år.

Flyktingar och statslösa personer har oftast inte möjlighet att vända sig till sitt hemlands myndigheter för att få en passhandling. I de internationella konventioner som reglerar förhållandena för dessa grupper finns därför föreskrifter om att det land där flyktingen eller den statslöse lovligt vistas, ska utfärda resedokument. Migrationsverket får utfärda resedokument för flyktingar eller statslösa personer (4 kap. 4 § utlänningslagen [2005:716], förkortad UtL) Resedokumentet är en särskild passhandling som gäller för resor utanför Sverige och vid inresa och vistelse i Sverige (2 kap. 9 § utlänningsförordningen [2006:97], förkortad UtLF). Ett resedokument ska utfärdas för viss tid och ska återlämnas till Migrationsverket om innehavaren upphör att vara flykting eller statslös (2 kap. 8 § första stycket och 10 § UtLF).

Även andra utlänningsgrupper än flyktingar och statslösa kan vara förhindrade att skaffa hemlandspass. Om en utlänning inte har någon handling som gäller som pass och saknar möjlighet att skaffa en sådan handling, får Migrationsverket utfärda ett främlingspass för honom eller henne (2 kap. 1 a § första stycket UtL). Om det finns särskilda skäl får främlingspass utfärdas även i andra fall

(tredje stycket). Som huvudregel utfärdas inte främlingspass om Migrationsverket bedömer att personen har möjlighet att skaffa ett hemlandspass. Passet ska återlämnas till Migrationsverket om innehavaren har blivit svensk medborgare, har fått en annan handling som gäller som pass, ska resa till sitt hemland, inte längre har rätt att vistas i landet enligt ett särskilt beslut om avvisning eller utvisning eller om personen har avlidit (2 kap. 16 § UtlF).

Möjligheten att eftersöka och omhänderta en utlännings pass och andra identitetshandlingar regleras i 9 kap. UtlL och innebär i korthet följande. Vid en inresekontroll enligt Schengens gränskodex kan pass och identitetshandlingar eftersökas genom kroppsvisitation och genomsökning av bagage (2 §). Migrationsverket och Polismyndigheten får omhänderta pass och identitetshandlingar i samband med att en utlänning ansöker om uppehållstillstånd (4 §). Detta kan ske både vid inresan till Sverige eller vid ett senare tillfälle om personen först då ansöker om uppehållstillstånd. Pass och identitetshandlingar kan också omhändertas av den verkställande myndigheten när ett beslut om avvisning eller utvisning ska verkställas, till dess att verkställighet kan ske (5 §). Vid en inre utlänningskontroll är utlänningen skyldig att på begäran överlämna pass eller handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i Sverige (9 §).

Pågående arbete

Återvändandeutredningen överlämnade i november 2017 betänkandet Klarlagd identitet – Om utlänningars rätt att vistas i Sverige, inre utlänningskontroller och missbruk av identitetshandlingar (SOU 2017:93) till regeringen. I betänkandet lämnades förslag bl.a. om att Polismyndigheten vid en inre utlänningskontroll ska få kroppsvisitera en utlänning och undersöka bagage för att eftersöka pass och omhänderta pass (motsvarande vad som gäller vid gränskontroller enligt gränskodexen), ta fingeravtryck och att ta med en utlänning för utredning. Det lämnades även bl.a. förslag om att åldersgränsen ska sänkas till sex år för när fingeravtryck får tas om en utlänning inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige samt förslag som syftar till att motverka missbruk av resedokument och främlingspass.

Den 18 mars 2021 överlämnade regeringen propositionen Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten till riksdagen (prop. 2020/21:159). I propositionen behandlas Återvändandeutredningens förslag om fingeravtryck och fotografier vid en inre utlänningskontroll och hur sådana uppgifter får lagras (se mer i avsnittet Gränskontroller och internationellt polissamarbete i detta betänkande) samt hur missbruk av resedokument och främlingspass kan motverkas. Återvändandeutredningens förslag om kroppsvisitation och undersökning av bagage behandlas inte i propositionen. Regeringen konstaterar (s. 21 f.) att det förekommer ett visst missbruk av resehandlingar som utfärdas av Migrationsverket och att det även kan finnas ett visst mörkertal.

Detta missbruk kan enligt regeringen underlättas av att det inte finns någon begränsning av hur många resehandlingar som utfärdas för en person.

Propositionen behandlades av socialförsäkringsutskottet under våren 2021 (bet. 2020/21:SfU24). Den 19 maj 2021 biföll riksdagen regeringens förslag (rskr. 2020/21:299). Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2021 och innebär bl.a. att en ansökan om främlingspass ska avslås om det inom de senaste fem åren före ansökan har utfärdats tre sådana pass och det inte finns särskilda skäl att bifalla ansökan. Vidare ska Migrationsverket återkalla resedokument och främlingspass i vissa situationer, bl.a. när innehavaren upphör att vara flykting eller statslös, har fått en ny handling som gäller som pass eller inte har rätt att vara kvar i landet.

Tidigare riksdagsbehandling

I mars 2016 tillkännagav riksdagen att regeringen skulle återkomma med ett förslag om att de lagändringar som föreslogs i proposition 2015/16:81 för svenska pass även skulle gälla främlingspass och resedokument (bet. 2015/16:JuU25, rskr. 2015/16:158). Tillkännagivandet omfattade också en uppmaning att se över regelverket för uppehållstillståndskort i syfte att motverka missbruk. I proposition 2020/21:159 anger regeringen (s. 9) att tillkännagivandet är delvis tillgodosett genom förslagen, men att regeringen dock avser att återkomma till frågan i ett annat sammanhang.

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om passfrågor, senast våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 131 f.). Utskottet konstaterade att de senaste ändringarna i passlagen i syfte att minska tillgången på svenska pass gjordes 2016. Mot den bakgrunden var utskottet inte berett att ställa sig bakom motionsyrkanden om en ytterligare skärpning av reglerna, varför de avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

I samband med behandlingen av propositionen Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (prop. 2020/21:159) behandlade socialförsäkringsutskottet under våren 2021 ca 20 motionsyrkanden, bl.a. om att införa ytterligare begränsningar av rätten till resedokument och främlingspass samt mer långtgående regler om återkallelse. Socialförsäkringsutskottet avstyrkte samtliga motionsyrkanden och riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:SfU24 och rskr. 2020/21:299).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de senaste ändringarna i passlagen för att minska tillgången på svenska pass gjordes för fem år sedan och att nya regler i utlänningslagen för att motverka missbruk av resedokument och främlingspass träder i kraft den 1 juli 2021. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslagen i motionerna 2020/21:12 (SD) yrkande 1 och 2020/21:2873 (M). Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet anser inte heller att det finns skäl att ställa sig bakom förslag om striktare krav på namnteckning på identitetshandlingar, kontroller vid utfärdande av identitetshandlingar och andra myndighetskontakter samt om åtgärder för att stoppa försäljningen av pass inom EU. Motionerna 2020/21:53 (SD), 2020/21:494 (KD) och 2020/21:1943 (M) yrkandena 1 och 2 avstyrks därför.

Gränskontroll och internationellt polissamarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. gränskontroll vid inre och yttre gräns, inre utlänningskontroll, EU:s yttre gräns samt Europol och internationellt polissamarbete.

Jämför reservation 51 (SD), 52 (M, KD), 53 (M, SD, KD), 54 (M) och 55 (M).

Motionerna

Gränskontroll

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 13 begärs att gränskontrollen ska förstärkas. Enligt motionärerna behövs en adekvat permanent infrastruktur för att snabbt kunna införa gränskontroller, t.ex. vid en kris.

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 begär motionärerna att antalet gränskontroller kraftigt ska öka. I motion 2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 2 efterfrågas en nationell utvärdering av gränspolisens status, bl.a. mot bakgrund av Schengen-utvärderingen 2017.

Inre utlänningskontroll

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 29 begärs att polisen ska ges effektivare verktyg och utökade befogenheter vid inre utlänningskontroller, bl.a. möjlighet att ta fingeravtryck och genomföra sådan sökning samt omhänderta mobiltelefoner. Motionärerna föreslår också att andra myndigheter ska vara skyldiga att underrätta Polismyndigheten om myndigheten kommer i kontakt med en person som inte har rätt att vara i Sverige.

I samma motion yrkande 17 föreslår motionärerna att Polismyndigheten ska kunna söka igenom person, egendom och elektronisk utrustning samt med tvång uppta biometri om det krävs för att utreda en persons identitet.

EU:s yttre gräns

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 föreslås att Sverige bör undersöka möjligheten att begära stöd från Frontex för gränskontroll vid yttre gräns. I samma motion yrkande 32 begärs att Sverige ska vara pådrivande i EU i frågan om ett förstärkt europeiskt gränsskydd.

Europol och internationellt polissamarbete

I kommittémotion 2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 anför motionärerna att Sverige bör överväga att begära polishjälp från EU, till dess att målet om antalet poliser har uppnåtts. I kommittémotion 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 föreslår motionärerna att ett center ska inrättas vid Europol för att motverka gränsöverskridande egendomsbrott.

Bakgrund

I detta avsnitt kommer regelverket och tillämpningen av olika typer av gränskontroller och internationellt polissamarbete att beröras översiktligt. Urvalet har gjorts mot bakgrund av de motionsyrkanden som behandlas i avsnittet. För en mer utförlig redogörelse hänvisas till utskottets betänkande om polisfrågor våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 134 f.).

Gränskontroll

Reglerna för gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer, också kallad kodexen om Schengengränsen eller gränskodexen. Enligt gränskodexen ska ingen gränskontroll göras av personer som passerar de inre gränserna mellan EU:s medlemsstater (artikel 1). Däremot ska alla personer, även de som enligt unionsrätten har fri rörlighet, underkastas vissa kontroller när de passerar en yttre gräns (artikel 8). Kontrollen omfattar bl.a. personens identitet och nationalitet samt att resehandlingen är äkta och giltig. Det ska också kontrolleras att personen inte utgör ett hot mot den allmänna ordningen, inre säkerheten, folkhälsan eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna. För tredjelandsmedborgare ska ytterligare ett antal kontroller göras, bl.a. att personen har erforderlig visering och tillräckliga ekonomiska medel för sitt uppehälle under vistelsen.

Enligt 9 kap. 1 § UtL är det Polismyndigheten som ansvarar för kontroll av personer enligt gränskodexen. Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa Polismyndigheten vid en sådan kontroll. Migrationsverket får efter överenskommelse med Polismyndigheten också hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i Polismyndighetens kontrollverksamhet genom att på egen hand utöva kontroll av sjötrafiken.

Om det är nödvändigt för att ta reda på en utlännings identitet och i vissa fall resväg får en utlännings kroppsvisiteras. Även bagaget får undersökas. För

att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i gränskodexen får även bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel undersökas (9 kap. 2 § UtL).

En utlänning som inte kan styrka sin identitet i samband med inresekontrollen får fotograferas. Om personen har fyllt 14 år får även fingeravtryck tas (9 kap. 8 § 1 UtL). I 9 kap. UtL finns även bestämmelser om fotografering och fingeravtryckstagning i andra situationer, t.ex. för kontroll i vissa fall av identiteten och av resehandlingens äkthet i enlighet med bestämmelser i gränskodexen (8 a–8 f §§). Det finns också regler om omhändertagande av pass, t.ex. om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd i samband med inresan (4 och 5 §§).

En utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med in- eller utresekontroll enligt gränskodexen. Skyldigheten att kvarstanna gäller inte längre än nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar. En polisman får hålla kvar en utlänning som vägrar att stanna kvar för utredning (9 kap. 11 § UtL).

Vid allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat är det möjligt att tillfälligt återinföra gränskontroller vid inre gräns (se artikel 25 och 28 i gränskodexen). Regeringen beslutade i november 2015 att införa sådana gränskontroller. Dessa beslut har sedan dess flera gånger förlängts. Enligt det senaste beslutet ska gränskontroll bedrivas fr.o.m. den 12 maj 2021 t.o.m. den 11 november 2021. I beslutet hänvisar regeringen till att säkerhetspolischefen i januari 2021 beslutat att terrorhotnivån fortfarande ska vara förhöjd (nivå tre av fem) och att det även finns fortsatta betydande brister i kontroller av Schengenområdets yttre gräns.

I maj 2017 utvärderade en grupp experter från medlemsstaterna och kommissionen hur Sverige tillämpar bestämmelserna om förvaltningen av de yttre gränserna. Efter utvärderingen antog kommissionen en utvärderingsrapport som innehåller resultat och bedömningar samt en redogörelse för de brister som konstaterades under utvärderingen (den s.k. Schengenutvärderingen).

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 53 f.) anges bl.a. följande:

Under året upprätthöll Polismyndigheten en gränskontroll vid yttre gräns samt en ändamålsenlig kontroll vid återförd inre gräns i enlighet med regeringsbeslut. Arbetet påverkades av den kraftigt minskade flygtrafiken med anledning av coronapandemin vilket gjorde att en viss resurs under året kunde användas som stöd till annan verksamhet, till exempel utredningsarbete.

Polismyndigheten fortsatte att under 2020 samordna rapporteringen till Regeringskansliet av de åtgärder som Polismyndigheten och andra ansvariga myndigheter har genomfört med anledning av Schengenutvärderingen 2017.

Tillfälligt inreseförbud

Regeringen beslutade den 17 mars 2020, med anledning av Europeiska rådets och kommissionens uppmaning, att tillfälligt stoppa icke nödvändiga resor till

Sverige i syfte att hindra spridningen av det virus som orsakar covid-19. I förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige finns närmare bestämmelser. Inreseförbudet gäller inte svenska medborgare och undantag görs även för vissa andra kategorier av resenärer. Förordningen trädde i kraft den 19 mars 2020. Vid ett stort antal tillfällen därefter har bestämmelserna i förordningen ändrats och förordningens giltighetstid har förlängts.

Inre utlänningskontroll

Med inre utlänningskontroll avses kontroll av en utlänning som finns inne i landet, i syfte att kontrollera utlänningsens rätt att vistas här.

Regler om inre utlänningskontroll finns i 9 kap. 9 § UtL. Vid en sådan kontroll är utlännen skyldig att på begäran överlämna pass eller andra handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i Sverige. En utlänning är också skyldig att efter kallelse av Migrationsverket eller Polismyndigheten komma till verket eller myndigheten och lämna uppgifter om sin vistelse här i landet. Om utlännen inte gör det, får han eller hon hämtas genom Polismyndighetens försorg. Om det på grund av utlänningsens personliga förhållanden eller av någon annan anledning kan antas att utlännen inte skulle följa kallelsen, får han eller hon hämtas utan föregående kallelse. En utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med sådan kallelse eller hämtning, dock inte längre än vad som är nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar. Även i detta fall får en polisman hålla kvar en utlänning som vägrar att stanna kvar för utredning (9 kap. 11 § UtL).

En inre utlänningskontroll får endast vidtas om det finns grundad anledning att anta att utlännen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till kontroll.

Det finns även bestämmelser om inre utlänningskontroll i 9 kap. 8 b och f §§ UtL. Enligt den förstnämnda paragrafen är bl.a. den som innehar ett uppehållstillståndskort skyldig att låta en polisman fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet. Enligt den sistnämnda paragrafen är en utlänning skyldig att låta bl.a. en polisman fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för att genom en sökning i Schengens informationssystem identifiera utlännen om identiteten inte kan fastställas på annat sätt.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 (s. 54) anges att fler anställda har genomgått utbildningar om inre utlänningskontroll i jämförelse med 2019 och att det pågår arbete med att utveckla en mobilapplikation för inre utlänningskontroll, i syfte att effektivisera arbetet.

Pågående arbete

Inom EU pågår arbete med att inrätta ett gemensamt system för elektronisk registrering av de tredjelandsmedborgare som passerar de yttre gränserna för kortare vistelser, eller som nekas inresa. Detta in- och utresesystem, som ibland benämns Entry/Exit System eller EES, syftar till att bl.a. förbättra och effektivisera in- och utresekontrollerna vid de yttre gränserna samt att bidra till bättre möjligheter att identifiera personer som inte uppfyller villkoren för inresa eller vistelse inom medlemsstaternas territorium. Systemet ska även kunna användas av de brottsbekämpande myndigheterna för att förstärka den inre säkerheten och kampen mot terrorism och andra grova brott. Regelverket för in- och utresesystemet innehåller också bestämmelser som syftar till att möjliggöra mer effektiva och ändamålsenliga gränskontroller, genom s.k. självbetjäningssystem vid gränsövergångarna som verifierar biometri och gör sökningar i databaser samt möjligheten att införa program för underlättande av gränspassage. Enligt regelverket har medlemsstaterna själva möjlighet att besluta om, och i vilken utsträckning, de vill använda teknik som t.ex. självbetjäningssystem, elektroniska spärrar och system för automatiserad gränskontroll.

De två EU-förordningarna som reglerar in- och utresesystemet gäller direkt som lag i Sverige och ska tillämpas fullt ut fr.o.m. 2022. Den 10 mars 2021 remitterade regeringen promemorian Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in- och utresesystem (Ds 2021:19), som innehåller vissa författningsändringar i syfte att anpassa svensk rätt till förordningarna. Förslagen innebär bl.a. att Polismyndigheten ska utses till den myndighet som ska tillhandahålla åtkomst till in- och utresesystemet för andra myndigheter och ha ansvar för behandlingen av personuppgifter i systemet. Förslagen innebär vidare att det tydliggörs hur regelverket förhåller sig till annan dataskyddsreglering samt i vilka situationer en utlänning är skyldig att lämna fingeravtryck och låta sig bli fotograferad för att en kontroll mot in- och utresesystemet ska kunna genomföras.

Regeringen beslutade den 5 mars 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att ta ställning till om Polismyndigheten har tillgång till tillräckligt effektiva verktyg i gränsnära områden (dir. 2020:23). Utredaren ska bl.a. kartlägga behovet av effektivare polisiära åtgärder i gränsnära områden, ta ställning till om det bör göras författningsändringar, t.ex. när det gäller kamerabevakning, för att effektivisera kontrollen av utlänningars vistelserätt och bekämpningen av brott i sådana områden och lämna nödvändiga författningsförslag. Syftet är att säkerställa Sveriges förmåga att kontrollera utlänningars vistelserätt och bekämpa brott i sådana områden, något som ytterst kan ha betydelse för det framtida behovet av att ha en tillfälligt återinförd gränskontroll vid de inre gränserna. Uppdraget ska redovisas senast den 20 september 2021.

Som framgått i avsnittet Pass och identitetshandlingar i detta betänkande biföll riksdagen nyligen regeringens proposition 2020/21:159 Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (bet. 2020/21:SfU24, rskr. 2020/21:299). Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2021. Den nya lydelsen av 9 kap. 8 §

UtL innebär att Migrationsverket eller Polismyndigheten ska få fotografera en utlänning och, om utlänningen har fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck om varken utlänningens identitet eller rätt att vistas i Sverige kan klarläggas vid en inre utlänningskontroll. Fotografi och fingeravtryck som tas i samband med en inre utlänningskontroll ska omedelbart förstöras om det framkommer att utlänningen har rätt att vistas i landet, och i annat fall lagras i ett nationellt register.

I propositionen anges bl.a. följande om hur fotografier och fingeravtryck lagras och kontrolleras i dag (s. 21 f.):

Fotografier lagras i den centrala utlänningsdatabasen (CUD) hos Migrationsverket medan fingeravtryck lagras i ett särskilt register som Polismyndigheten har hand om åt Migrationsverket. [...]

De fingeravtryck som i dag tas enligt 9 kap. 8 § UtL kontrolleras bl.a. mot Migrationsverkets fingeravtrycksregister, Polismyndighetens fingeravtrycks- och signalementsregister och mot Eurodac. Syftet med kontrollerna är dels att fastställa ansvarig medlemsstat enligt exempelvis Dublinförordningen, dels att fastställa utlänningens identitet. Sökningen mot Polismyndighetens fingeravtrycksregister visar också om utlänningen är känd av polisen sedan tidigare som i Sverige dömd eller misstänkt gärningsman och kan i vissa fall även visa om utlänningen är internationellt efterlyst av Interpol. I förslaget till en reviderad Eurodacförordning föreslås att fingeravtryck från personer som befunnits uppehålla sig illegalt i en medlemsstat även ska lagras i Eurodac. Lagring föreslås få ske upp till fem år.

I propositionen anges också (s. 9) att några remissinstanser har haft synpunkter och förslag på frågor som inte direkt behandlas i Återvändandeutredningens betänkande. Det gäller bl.a. Polismyndigheten som efterfrågar en möjlighet att i samband med inre utlänningskontroll kunna omhänderta och tömma digitala medier samt Migrationsverket som anser att det bör inrättas ett nationellt fingeravtrycksregister för innehavare av uppehållstillstånd. Sådana frågor behandlas inte i propositionen.

Frontex

Den 4 december 2019 trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 om den europeiska gräns- och kustbevakningen i kraft, också kallad den nya Frontex-förordningen. Den nya Frontex-förordningen ger ett utökat mandat samt ökat tekniskt och operativt stöd på området återvändande. Det ger också större möjligheter till samarbete med länder utanför EU. Frontex kommer att anställa egen operativ personal. Det kommer att inrättas en stående styrka för operativa insatser som, förutom redan existerande långtids-sekonderade tjänstemän från medlemsstaterna och tjänstemän från medlemsstaterna tillgängliga för korttidstjänstgöring, nu även kommer att inkludera personal anställda, utbildade och utrustade av Frontex. Planen är att styrkan ska bestå av 6 500 personer 2021 och öka till 10 000 till 2027.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2020 anges på flera ställen att det internationella samarbetet har påverkats av coronapandemin eftersom

möjligheterna att resa mellan olika länder har försvårats. Vad gäller Frontex anges bl.a. följande (s. 54):

Under 2020 fortsatte arbetet med att revidera den myndighetsgemensamma strategin för integrerad gränsförvaltning och ta fram en handlingsplan för att genomföra den, ett arbete som Polismyndigheten ansvarar för tillsammans med övriga berörda myndigheter. Polismyndigheten arbetade under 2020 med att implementera den nya så kallade Frontex-förordningen (EU) 2019/1896 och har på regeringens uppdrag bland annat deltagit i kommittéarbetet för framtagandet av genomförandeakter dels gällande Eurosur, dels gällande finansiell kompensation till medlemsstater. Med stöd från Fonden för inre säkerhet (ISF) har Polismyndigheten inlett ett projekt för att säkerställa bemanningen av den stående styrkan som hanterar förstärkningsinsatser vid yttre gräns samt införandet av nya ekonomiska rutiner mellan Frontex och Polismyndigheten. Projektet syftar också till att gå igenom och uppdatera styrdokument och att planera för kapacitetsuppbyggnad av förmågan för att kunna hantera framtida kriser med mera.

Europol och internationellt polissamarbete

I 4 kap. 1 § lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete anges att regeringen, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen får begära bistånd från en myndighet i en annan stat enligt artikel 17 i Prümrådsbeslutet. Framställningar om bistånd görs till en utsedd kontaktpunkt i respektive land. Polismyndigheten är svensk kontaktpunkt för framställningar om bistånd enligt artikel 17 i Prümrådsbeslutet. Innan ett samarbete enligt Prümrådsbeslutet påbörjas ska en överenskommelse om samarbetet ingås med den andra staten. Överenskommelsen får ingås av regeringen, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Ytterligare information om hur insatser enligt bl.a. Prümrådsbeslutet går till finns i handboken om gränsöverskridande insatser, som har tagits fram av rådets generalsekretariat.

Enligt uppgifter från Polismyndigheten har Sverige framför allt begärt bistånd av Finland för insatser på gränsen mellan Sverige och Finland. Insatserna har avsett allmän brottsbekämpning men också varit riktade mot vissa typer av brott, t.ex. narkotikabrott. Enligt en nyhet på Polismyndighetens webbplats har sådana insatser genomförts i Haparanda 2018, 2019 och 2020. Det är också vanligt att bistånd begärs i samband med idrottsevenemang, t.ex. högriskmatcher i fotboll.

Europol är EU:s brottsbekämpningsbyrå. Vid Europol finns fyra center som är inriktade mot särskilda typer av brott (allvarlig organiserad brottslighet, cyberbrott, terrorismbekämpning samt finansiell och ekonomisk brottslighet). Det sistnämnda centret, som kortfattat benämns EFECC, inrättades i juni 2020.

Den 8 februari 2018 gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att öka förmågan att bekämpa organiserad tillgreppsbrotslighet som begås av internationella brottsnätverk. Regeringen gav samtidigt Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen i uppdrag att utifrån sina respektive befogenheter utveckla sin samverkan på området (Ju2018/00991/PO). I en slutredovisningsrapport från februari 2020 redogör uppdragsmyndigheterna

för de åtgärder som vidtagits sedan februari 2018 i syfte att öka förmågan att bekämpa tillgreppsbrott som begås av internationella brottsnätverk. När det gäller gränsöverskridande insatser anför myndigheterna att internationell samverkan är en viktig framgångsfaktor för bekämpning av organiserad brottslighet, särskilt inom EU. När det gäller egendomsbrott samarbetar uppdragsmyndigheterna och andra brottsbekämpande myndigheter med andra medlemsstater och Europol på både strategisk och operativ nivå inom ramen för Empact, vilket är EU:s multidisciplinära plattform mot kriminella hot. Organiserade stölder och inbrott är ett av tio prioriterade brottsområden inom Empact för perioden 2018–2021. I rapporten beskrivs några av de gränsöverskridande insatser som har gjorts inom ramen för Empact-samarbetet och med stöd av Prümrådsbeslutet (s. 26 f.).

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om gränskontroller, senast våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 134 f.). Utskottet konstaterade då att regeringen hade utnyttjat de möjligheter som finns att besluta om fortsatt tillfällig gränskontroll vid inre gräns och beslutat om tillfälligt inreseförbud med anledning av coronapandemin. Utskottet noterade att framsteg har gjorts med att avhjälpa de brister som konstaterats i den rapport som antogs efter Schengenutvärderingen men underströk också betydelsen av att Polismyndigheten kan fortsätta sitt förbättringsarbete. Regeringen gav också Polismyndigheten i uppdrag att under 2020 fortsätta att göra de prioriteringar och vidta de åtgärder som krävs för att kunna bedriva en fullt fungerande ordinarie gränskontroll vid yttre gräns. Myndigheten ska också fortsätta att utveckla sin beredskap och förmåga att vid behov kunna bedriva en ändamålsenlig gränskontroll vid inre gräns. Mot den bakgrunden konstaterade utskottet att regeringen även fortsättningsvis prioriterade frågan och såg inte anledning att föreslå tillkännagivanden om gränskontroller. Motionsyrkanden om gränskontroller, gränspolisens situation, effektiva kontroller vid gränsöverskridande trafik och automatiska gränskontroller avstyrktes därför.

I samma betänkande avstyrkte utskottet motionsyrkanden om att öka antalet inre utlänningskontroller och om att ge polisen tillgång till effektivare verktyg vid sådana kontroller. Utskottet vidhöll sin tidigare uppfattning att de inre utlänningskontrollerna fyller en viktig funktion men att det är Polismyndigheten som är bäst lämpad att bedöma på vilket sätt och i vilken omfattning kontrollerna bör göras och var de gör mest nytta. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om att utveckla Europol och det internationella polissamarbetet, bl.a. våren 2019 (bet. 2018/19:JuU10 s. 148 f.). Utskottet konstaterade då att den ökade rörligheten över gränserna och behovet av skydd mot terroristattentat, människohandel, internationella stöldligor, vapensmuggling och annan grov brottslighet ställer

allt större krav på internationell samverkan och att åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet således är mycket angelägna. Mot bakgrund av det omfattande arbete som redan bedrivs på området saknades det enligt utskottet anledning för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandena, varför samtliga motionsyrkanden avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191).

I samband med behandlingen av propositionen Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (prop. 2020/21:159) behandlade socialförsäkringsutskottet under våren 2021 ca 20 motionsyrkanden, bl.a. om att ge polisen och andra myndigheter utökade befogenheter och tillgång till effektivare verktyg vid inre utlänningskontroller. Socialförsäkringsutskottet avstyrkte samtliga motionsyrkanden och riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:SfU24 och rskr. 2020/21:299).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har utnyttjat de möjligheter som finns att besluta om tillfälligt återinförd gränskontroll vid inre gräns. Vidare har en förordning om tillfälligt inreseförbud gällt i Sverige sedan mars 2020.

Som utskottet tidigare har anfört är det av betydelse att Polismyndigheten fortsätter förbättringsarbetet vad gäller att avhjälpa de brister som konstaterades i den s.k. Schengenuvärderingen. Vidare noterar utskottet den pågående utredningen om effektivare verktyg i gränsnära områden och utvecklingen av ett in- och utresesystem inom EU. Utskottet konstaterar att frågan om gränskontroll är uppmärksammas och fortsättningsvis prioriterad av regeringen. Mot denna bakgrund vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning och anser således att det saknas anledning för riksdagen att föreslå något tillkännagivande med anledning av förslagen om att förstärka gränskontroller, om att kraftigt öka antalet gränskontroller och om att göra en nationell utvärdering av gränspolisens status. Motionerna 2020/21:983 (M) yrkande 2, 2020/21:2552 (SD) yrkande 13 och 2020/21:3524 (M) yrkande 8 avstyrks därför.

När det gäller frågan om inre utlänningskontroll vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att det är Polismyndigheten som är bäst lämpad att bedöma på vilket sätt och i vilken omfattning kontrollerna bör göras samt var de gör de mest nytta. Förslagen i motion 2020/21:3524 (M) yrkandena 17 och 29 om ytterligare befogenheter för polisen får enligt utskottet delvis anses tillgodosedda genom de nya bestämmelserna i utlänningslagen om fingeravtryck och fotografi som träder i kraft den 1 juli 2021. Mot den bakgrunden är utskottet inte berett att ställa sig bakom motionsyrkandena, varför de avstyrks.

Som utskottet tidigare har uttalat är det viktigt med en effektiv och rättssäker yttre gräns, bl.a. för att det ska vara möjligt att avskaffa de inre gränskontrollerna. Som framgår ovan pågår det ett arbete för att stärka den yttre gränsen. Utskottet konstaterar vidare att Polismyndighetens fortsatta

tillväxt är en viktig förutsättning för detta. Utskottet anser därför att det inte finns skäl att ta initiativ om att driva på för ett förstärkt europeiskt gränsskydd eller begära hjälp från Frontex för gränskontroll vid yttre gräns. Motion 2020/21:3524 (M) yrkandena 9 och 32 avstyrks.

Utskottet understryker betydelsen av internationellt samarbete och konstaterar att sådant arbete bedrivs i flera olika former vad gäller just egendomsbrott. Mot den bakgrunden anser utskottet att det saknas anledning att ställa sig bakom yrkandet i motion 2020/21:3300 (M) yrkande 14 om att inrätta ett center om egendomsbrott vid Europol, varför det avstyrks. Med beaktande av vad som framkommit om statusen på Polismyndighetens pågående tillväxt och coronapandemins inverkan på det internationella samarbetet i form av begränsade möjligheter att resa, ser utskottet inte heller skäl att ta initiativ med anledning av förslaget om att överväga att begära polishjälp från EU. Motion 2020/21:3300 (M) yrkande 7 avstyrks.

Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår olika motionsyrkanden om Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, bl.a. om utökade befogenheter och om att öka antalet kontroller.

Jämför reservation 56 (KD).

Motionerna

Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

I kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 45 begärs att poliser ska placeras i Tullverkets arbetslag, bl.a. i syfte att kvarhålla personer och beslagta stöldgods. Enligt motionärerna finns ett sådant behov på kort sikt till dess att reformer har genomförts som innebär att Tullverket får utökade befogenheter. Motionärerna begär också att Tullverket ska kontrollera pass och andra inresedokument vid gräns i större utsträckning än vad som sker i dag (yrkande 46).

I motion 2020/21:3609 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 föreslås en översyn av lagstiftning, föreskrifter och regleringsbrev för att motverka införsel och tillverkning av illegala vapen. Vidare föreslår motionären att Tullverket ska få i uppdrag att se över hur arbetet hos de brottsbekämpande myndigheterna kan stärkas för att motverka förekomsten av moderna vapen, t.ex. 3D-vapen som är gjorda i hårdplast i stället för metall (yrkande 2).

Bakgrund

Tullverkets uppgifter

Tullverkets uppgifter anges i förordningen (2016:1332) med instruktion för Tullverket. Tullverkets grundläggande uppgift är att fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en korrekt uppbörd kan fastställas. Myndigheten ska även övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs. Vidare utför Tullverket kontroller på uppdrag av marknadskontrollerande myndigheter av att gällande bestämmelser om det legala varuflödet följs. Tullverkets befogenheter vid genomförandet av tullkontroller regleras i tullagen (2016:253) och i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (den s.k. inregränslagen).

Myndigheten har även vissa befogenheter enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Att låta bli att erlägga korrekt tull, skatt eller avgift är straffbelagt. Även vissa överträdelse av restriktioner för in- eller utförsel av varor är kriminaliserade. Det är mot den bakgrunden som Tullverket även har vissa uppgifter inom området brottsbekämpning. Av 3–5 §§ Tullverkets instruktion framgår att Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor samt bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet. Till övervägande del handlar det om brottslighet som har samband med gränspassager, dvs. smugglingsbrott och brott som kan kopplas till sådana brott.

I Tullverkets regleringsbrev för 2021 anger regeringen bl.a. att ambitionsnivån när det gäller att förhindra smuggling av narkotika, vapen och explosiva varor liksom att förhindra storskalig eller frekvent illegal införsel av alkohol och tobak ska öka. Samtidigt måste insatserna balanseras mot myndighetens ansvar inom samtliga risk- och restriktionsområden. Tullverket ska redovisa resultatet av kontrollverksamheten för smuggling av narkotika, vapen och explosiva varor samt storskalig eller frekvent illegal införsel av alkohol och tobak. Av redovisningen ska det även framgå hur myndigheten har balanserat insatserna inom dessa områden mot insatser på övriga risk- och restriktionsområden, hur ambitionsnivån ökat samt vilka överväganden som gjorts. I regleringsbrevet anges också att Tullverket ska redovisa hur arbetet stärkts för att förebygga brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Redovisning av motsvarande återrapporteringskrav för 2020 har skett i Tullverkets årsredovisning för 2020 (s. 59 f.).

Tullverkets befogenheter

Inregränslagen innehåller bestämmelser om Tullverkets befogenheter vid införsel eller utförsel över Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Lagen är endast tillämplig för vissa varor som anges i 3 §. Bland dessa kan nämnas krigsmateriel, narkotika, vapen och ammunition,

barnpornografi och explosiva varor. Enligt 4 § ska den som för in en vara från ett annat EU-land till Sverige anmäla varan till Tullverket, om varan bl.a. omfattas av ett förbud mot införsel eller ett villkor för införsel som inte är uppfyllt. En sådan anmälan ska göras också av den som för ut en vara från Sverige till ett annat EU-land om varan omfattas av sådana förbud eller villkor. För att kontrollera om förbuden eller villkoren iakttagits får en tulltjänsteman undersöka transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras vid införsel från eller utförsel till ett annat EU-land och bagage, såsom resväskor och portföljer, handväskor och liknande som medförs av en resande vid inresa från eller utresa till ett annat EU-land (7 §). En tulltjänsteman får vidare undersöka postförsändelser, såsom paket, brev och liknande försändelser, och motsvarande försändelser som är förmedlade av kurirföretag (8 §).

Polismyndigheten och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt lagen. Enligt 12 § är ett befordringsföretag skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag och på begäran överlämna försändelsen till verket. Tullverket har också möjlighet att besluta att en postförsändelse ska hållas kvar av postbefordringsföretaget för att Tullverket ska kunna utföra sina kontroller (s.k. postspärr). Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 mars 2021 gäller bestämmelserna även vapen, ammunition och explosiva varor som kan tas i beslag enligt smugglingslagen (2020/21:SkU12, rskr. 2020/21:165).

Utöver den kontrollverksamhet som Tullverket bedriver i enlighet med bestämmelserna i tullagen och inregränslagen har Tullverket också befogenhet att bedriva brottsbekämpande verksamhet när det gäller tullbrott, smugglingsbrott och narkotikasmuggling.

I lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen) finns bestämmelser om Tullverkets befogenheter att förhindra, utreda och beivra brott enligt den lagen eller enligt de författningar som anges i 1 § andra stycket i lagen. Tullverket får, enligt 19 § smugglingslagen, fatta beslut om att inleda en förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken angående brott enligt smugglingslagen samt vissa andra brott som anges i 1 § andra stycket i lagen.

Vid misstanke om sådana brott har en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen i flera avseenden samma befogenheter som en polisman. Om det under en kontroll enligt tullagen eller inregränslagen uppkommer misstanke om brott enligt smugglingslagen tillämpas den lagens bestämmelser i 19–33 §§ om befogenhet för Tullverket att inleda förundersökning och tillgripa straffprocessuella tvångsmedel m.m. En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har således befogenhet att gripa den som misstänks för brott (21 §), att ta egendom i beslag (22 §) eller förvar (25 a §), att göra husrannsakan (26 §) och att utföra kroppsvisitation och kroppsbesiktning (27 § första stycket). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har också rätt att besluta om kroppsvisitation, ytlig kroppsbesiktning eller urinprovstagning på en person som i omedelbart samband med inresa till eller utresa från landet uppehåller sig i gränsområde eller motsvarande, förutsatt att

det finns anledning att anta att personen har med sig egendom som kan tas i beslag på grund av brott enligt smugglingslagen eller vissa brott mot narkotikastrafflagen (27 § andra stycket). Vidare får Tullverket under vissa omständigheter besluta om kroppsvisitation av varje resande som med ett visst transportmedel eller under en viss angiven, kortare tidrymd ankommer till eller avreser från en viss gräns- eller kustort eller annan plats som har förbindelse med utlandet (särskild kontroll) förutsatt att det finns anledning att anta att en eller flera resande som träffas av kontrollen har begått eller står i begrepp att begå ett grovt smugglingsbrott eller ett grovt narkotikasmugglingsbrott eller försök till sådant brott (28 §).

Befogenheterna gäller även vid sådana brott enligt narkotikastrafflagen (1968:64), vapenlagen (1996:67) och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor som avses i 12 § tredje stycket samt vid sådana terroristbrott som avses i 3 § 21 jämförd med 2 § lagen om straff för terroristbrott. Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 november 2020 utvidgades Tullverkets förundersökningsrätt till att även omfatta brott som består i innehav eller bruk av narkotika, innehav av dopningsmedel och innehav av hälsofarliga varor (prop. 2019/20:169, bet. 2020/21:JuU2, rskr. 2020/21:12).

De befogenheter och skyldigheter som en förundersökningsledare har enligt rättegångsbalkens bestämmelser gäller i sådant fall även för en förundersökningsledare vid Tullverket. Om saken inte är av enkel beskaffenhet ska dock ledningen av förundersökningen övertas av åklagare så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Innan förundersökning har inletts får en tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen också hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen av sådana brott (20 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen får också, under samma förutsättningar som en polisman, tillfälligt omhänderta elektronisk kommunikationsutrustning från den som ska förhöras i fråga om sådana brott liksom kroppsvisitera personen för att söka efter sådan utrustning (20 a §). Vidare får, i mål om brott enligt smugglingslagen eller de brott som avses i 1 § andra stycket, talan föras av särskilt förordnad befattningshavare vid Tullverket, om det är uppenbart att brottets straffvärde svarar mot böter och att brottet inte ska föranleda någon annan påföljd. Närmare regler om ansvarsfördelningen mellan Åklagarmyndigheten och Tullverket på detta område finns i Åklagarmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ledning av förundersökning i brottmål som även kan ledas av Tullverket (ÅFS 2013:3).

Tullagen kompletterar en rad EU-förordningar med tullagstiftning. I 4 kap. tullagen finns allmänna principer för tullkontroll. Enligt 2 § får en tulltjänsteman, i den utsträckning andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld eller tvång för att bl.a. ta hand om icke-unionsvaror, preja fartyg och stanna transporter och undersöka bagage och post för att kontrollera varor. Våld mot person får endast användas om tulltjänstemannen möts av motstånd och det med hänsyn till ändamålet med åtgärden är försvarligt. Polismyndigheten och Kustbevakningen ska medverka i Tullverkets kontrollverksamhet enligt tullagen (3 §).

Enligt 24 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken får den som har begått ett brott på vilket fängelse kan följa gripas av envar om han eller hon påträffas på bar gärning eller flyende fot. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne ska skyndsamt överlämnas till närmaste polis.

Pågående arbete

Regeringen beslutade den 8 februari 2018 att ge Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen i uppdrag att förstärka bekämpningen av internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige. Uppdraget slutredovisades den 14 februari 2020. I slutredovisningen konstaterar myndigheterna bl.a. att samarbetet med anledning av regeringsuppdraget lett till mer integrerade arbetsformer, större underrättelseutbyte och konkreta resultat som beslag och avvísningar av kriminella individer som inte har rätt att vistas i Sverige. Myndigheterna anser sammantaget att åtgärderna bidragit till bättre förutsättningar att bekämpa internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige (Slutredovisning av regeringsuppdrag om internationella brottsnätverk, Ju2018/00991/PO, s. 4 och 45).

Den 29 april 2021 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att genomföra en samlad översyn av reglerna om Tullverkets befogenheter inom kontrollverksamheten och den brottsbekämpande verksamheten. Enligt direktiven ska utredaren bl.a.:

- redogöra för och analysera Tullverkets befintliga befogenheter och överväga om myndigheten bör ges ytterligare befogenheter samt, i så fall, föreslå sådana,
- föreslå en ny sammanhållen författningsreglering som innehåller de bestämmelser som bedöms nödvändiga och lämpliga för att reglera Tullverkets befogenheter inom kontrollverksamheten och den brottsbekämpande verksamheten, och
- i övrigt lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 16 maj 2022 (dir. 2021:28).

Den 6 maj 2021 överlämnade regeringen proposition 2020/21:192 Tullverket ges en utökad möjlighet att ingripa mot brott till riksdagen. I propositionen föreslås bl.a. ändringar i smugglingslagen som ger tulltjänstemän en utökad möjlighet att ingripa vid misstanke om brott som Tullverket inte har befogenhet att utreda. Ingripandet ska enligt huvudregeln kunna ske efter förfrågan till och godkännande av Polismyndigheten. I samband med ingripandet föreslås att en tulltjänsteman ska kunna hålla inledande förhör och även i övrigt vidta primära utredningsåtgärder. Om ett godkännande inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet ska en tulltjänsteman även få gripa en person och ta egendom i beslag. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2021.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, bl.a. våren 2020 (bet. 2019/20:JuU25 s. 152 f.) då utskottet föreslog ett tillkännagivande. Utskottet konstaterade att det krävdes krafttag mot hälerinätverken och deras verksamhet för att komma åt de professionella stöldligorna och anförde vidare följande:

Genom att vidta åtgärder mot dem som befattar sig med stulna varor går det även stävja stölderna. En åtgärd som därvid bör vidtas för att motarbeta de professionella stöldligorna är att kraftigt begränsa deras möjligheter att frakta ut stöldgodset ur landet. För detta krävs att Tullverket ges i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete mot organiserad brottslighet. Tullverket bör också få ökade befogenheter att stoppa och kvarhålla gods och personer i väntan på överlämnande till polis. Den möjlighet till kvarhållande som finns i dag är för restriktiv. En utredning som svarar mot detta bör skyndsamt genomföras.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

I samband med behandlingen av regeringens proposition 2019/20:169 Utvidgad förundersökningsrätt för Tullverket föreslog utskottet ett tillkännagivande om att ytterligare stärka Tullverkets brottsbekämpande verksamhet (2020/21:JuU2 s. 5 f.). Utskottet anförde då följande:

Den föreslagna utvidgningen av Tullverkets förundersökningsrätt är ett steg i rätt riktning, men enligt utskottets uppfattning måste Tullverkets brottsbekämpande verksamhet förstärkas ytterligare. Inte minst måste Tullverket ges bättre möjligheter att förhindra att stöldgods förs ut ur landet. Detta skulle vara en effektiv åtgärd för att motarbeta de utländska stöldligor som begår brott i Sverige. Tullverket bör därför ges befogenhet att stoppa och beslagta misstänkt stöldgods vid gränsen. Sådana ökade befogenheter har efterfrågats av såväl Tullverket självt som Polismyndigheten och Kustbevakningen. Som framgår har riksdagen också tidigare gjort ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt utreda en ökad befogenhet för Tullverket att stoppa och kvarhålla gods i väntan på överlämnande till polis. Det är enligt utskottets mening angeläget att en utökad befogenhet för Tullverket att stoppa och beslagta misstänkt stöldgods vid gränsen kommer på plats så snart som möjligt.

Dessutom bör Tullverkets brottsbekämpande uppdrag stärkas. Utöver de akuta behoven pekar mycket på att Tullverket framöver kommer att behöva ett antal ytterligare verktyg för att bekämpa den brottslighet som blivit alltmer internationell. Det bör därför göras en samlad översyn av myndighetens möjligheter att bekämpa brott. I detta sammanhang bör även samarbetet med andra myndigheter, t.ex. Polismyndigheten och Skatteverket, analyseras. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:12).

Utskottets ställningstagande

Det är utskottets uppfattning att Tullverket behöver ytterligare befogenheter för att stärka sin brottsbekämpande verksamhet, bl.a. för att förhindra att stöldgods förs ut ur landet. Riksdagen har riktat flera tillkännagivanden till regeringen om detta, senast hösten 2020. Utskottet noterar att regeringen

nyligen har tillsatt en utredning om en samlad översyn av Tullverkets befogenheter och att en proposition med förslag om utökade befogenheter för Tullverket för närvarande bereds i utskottet. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslag om att placera poliser i Tullverkets arbetslag, om att öka antalet kontroller av identitetshandlingar vid gräns och om att vidta åtgärder mot införsel och tillverkning av vapen. Motionerna 2020/21:3307 (KD) yrkandena 45 och 46 och 2020/21:3609 (M) yrkandena 1 och 2 avstyrks därför.

Övriga frågor som rör polisens verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om danstillstånd, om registreringsskyldighet för kontantkort till mobiltelefoner och om lagstiftning för att förhindra företagsöverlåtelser till kriminella.

Jämför reservation 57 (SD, C, V), 58 (M, SD, KD) och 59 (KD).

Motionerna

Danstillstånd

I kommittémotion 2020/21:2949 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 6 begärs att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om att helt avskaffa tillstånd för att anordna dans, i enlighet med riksdagens tidigare tillkännagivanden till regeringen. Liknande yrkanden framställs även i kommittémotion 2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 3 samt i motionerna 2020/21:572 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 4 och 2020/21:3023 av Lars Püss m.fl. (M).

Registrering av kontantkort

I motionerna 2020/21:5 av Robert Stenkvist (SD) och 2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 35 begärs att det ska införas en skyldighet att registrera personuppgifter vid köp av kontantkort till mobiltelefoner.

Företagsöverlåtelser till kriminella

I kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 51 efterfrågas lagstiftning som försvårar för kriminella att förvärva företag. Motionärerna framhåller att det finns risk att kriminella nätverk köper upp företag som är på obestånd till följd av den pågående pandemin och använder som brottsverktyg, bl.a. vad gäller penningtvättbrott.

Bakgrund

Danstillstånd

Enligt 2 kap. 4 § ordningslagen krävs det tillstånd för att få anordna en offentlig danstillställning även om den inte anordnas på en offentlig plats. Ansökan om ett sådant tillstånd, s.k. danstillstånd, görs hos Polismyndigheten.

I september 2017 tillsattes en utredning inom Justitiedepartementet med uppdraget att utreda kravet på tillstånd för att anordna en offentlig danstillställning (Ju 2017:O). Utredningen skulle bl.a. analysera hur Polismyndigheten tillämpar reglerna om tillstånd i dagsläget och vilka för- och nackdelar som finns med det nuvarande systemet, och därefter ta ställning till om kravet på tillstånd bör tas bort eller förändras. I direktiven angavs bl.a.:

Frågan om att ta bort kravet på tillstånd för danstillställningar som inte ska hållas på offentlig plats behandlades i propositionen Några frågor om ordningslagen (prop. 2003/04:174 s. 14). I propositionen anfördes att ett avskaffande av kravet på tillstånd visserligen skulle kunna leda till minskad byråkrati, men att de argument som kunde anföras mot detta, framför allt avseende ordning och säkerhet, vägde tyngre än behovet av minskad byråkrati. Regeringen föreslog därför inte några lagändringar. [...] Sedan regeringen i prop. 2003/04:174 gjorde bedömningen att tillståndskravet skulle vara kvar när tillställningen inte ska äga rum på offentlig plats har 13 år förflutit. Med hänsyn till detta och till riksdagens tillkännagivande [...] finns det skäl att nu låta utreda frågan på nytt. Det bör göras utifrån ett bredare perspektiv utan begränsning till tillställningar som inte ska äga rum på offentlig plats.

Utredaren presenterade i juni 2018 promemorian Tillstånd till offentlig danstillställning (Ds 2018:20). Utredarens förslag innebär att dagens absoluta tillståndskrav ersätts med ett tillståndskrav som är beroende av vissa riskfaktorer. Tanken med förslaget är att regelverket ska vinna större förståelse och acceptans genom att göra det tydligare varför och under vilka omständigheter dans är en tillståndspliktig verksamhet. Promemorian har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Inrikesministern har vid ett flertal tillfällen besvarat frågor om danstillstånd och anförde bl.a. följande den 3 september 2020 i ett svar på en skriftlig fråga (fr. 2019/20:2014):

Det är inte aktuellt att under rådande pandemi föreslå ändringar i ordningslagen som kan innebära ökade risker för människors liv och hälsa. Jag avser att så snart det är möjligt och lämpligt återkomma med besked om den fortsatta beredningen av lagförslag kopplade till tillståndskravet för offentliga danstillställningar.

Registrering av kontantkort

I departementspromemorian Registrering av kontantkort, m.m. (Ds 2020:12) föreslås att det ska införas en skyldighet att registrera abonnemangsuppgifter för kontantkort. Enligt förslaget ska abonnentens namn, adress, personnummer eller motsvarande registreras av den som tillhandahåller tjänsten efter att identitetskontroll gjorts, innan tjänsten tillhandahålls. Kontantkort som tagits

i bruk före lagens ikraftträdande ska vara möjliga att använda i sex månader efter att lagen trätt i kraft, men därefter ska tjänsten avbrytas om inte registrering dessförinnan skett. Utredaren föreslår också bestämmelser som tydliggör att uppgifterna ska lämnas ut till de brottsbekämpande myndigheterna utan dröjsmål. Promemorian har varit föremål för remissbehandling under hösten 2020 och bereds inom Regeringskansliet.

Företagsöverlåtelser till kriminella

Det finns inga generella bestämmelser i svensk rätt som förhindrar eller på annat sätt försvårar för personer som dömts för brott att förvärva verksamheter. I lagen (2014:836) om näringsförbud finns dock bestämmelser om näringsförbud. Näringsförbud kan meddelas om en person allvarligt missköter sin näringsverksamhet, t.ex. genom att begå brott i näringsverksamheten, underlåter att betala skatt eller i samband med konkurs. Näringsförbud innebär bl.a. förbud att driva näringsverksamhet, vara firmatecknare, sitta i ledningen, ha röstmajoritet eller vara anställd inom verksamheten som näringsförbudet gäller.

Vad gäller överlåtelser av säkerhetskänslig verksamhet och egendom finns särskilda bestämmelser i 2 kap. säkerhetsskyddslagen (2018:585) och 2 kap. säkerhetsskyddsförordningen (2018:658), som trädde i kraft den 1 januari 2021 (prop. 2020/21:13, bet. 2020/21:JuU10, rskr. 2020/21:79). Bestämmelserna innebär att verksamhetsutövaren ska göra en särskild säkerhetsskyddsbedömning och pröva om överlåtelser är lämplig ur säkerhetsskyddsynpunkt. Verksamhetsutövaren är också skyldig att samråda med en samrådsmyndighet inför överlåtelse.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motionsyrkanden om att avskaffa kravet på tillstånd för att anordna offentliga danstillställningar. Vid behandlingen av yrkanden från allmänna motionstiden våren 2016 (bet. 2015/16:JuU20) föreslog utskottet ett tillkännagivande om att kravet på tillstånd ska avskaffas. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197). Liknande motionsyrkanden avstyrktes av utskottet under de tre efterföljande åren med hänvisning till att frågan bereddes inom Regeringskansliet (bet. 2016/17:JuU18 s. 56 f., bet. 2017/18:JuU13 s. 106 och bet. 2018/19:JuU10 s. 35). Vid behandlingen av liknande yrkanden under våren 2020 ansåg utskottet att frågan inte längre kunde avvakta och föreslog därför ett nytt tillkännagivande till regeringen (bet. 2019/20:JuU25 s. 32 f.). Utskottet uttryckte förståelse för att ett avskaffat tillståndskrav inte kan komma på plats under rådande pandemi, men att utskottet emotser att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med ett lagförslag som kan börja gälla när coronakrisen är över. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256).

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om registreringsskyldighet för kontantkort till mobiltelefoner, senast våren 2020

(bet. 2019/20:JuU25 s. 161 f.). Utskottet avstyrkte då en motion med hänvisning till att utskottet inte ville föregripa den pågående utredningen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:256). Utskottet har tidigare avstyrkt liknande motionsyrkanden med hänvisning till att frågan omfattas av regeringsförklaringen (bet. 2018/19JuU10 s. 128 f., rskr. 2018/19:191).

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om danstillstånd har utskottet förståelse för att ett avskaffat tillståndskrav inte kan komma på plats under den pågående coronapandemin. Utskottet utgår från att regeringen arbetar med frågan och emotser att den skyndsamt återkommer med ett lagförslag när detta är möjligt. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas anledning att på nytt göra ett tillkännagivande i saken. Motionerna 2020/21:572 (C) yrkande 4, 2020/21:716 (SD) yrkande 3, 2020/21:2949 (C) yrkande 6 och 2020/21:3023 (M) avstyrks därför.

Utskottet konstaterar att en utredning har lämnat förslag om att införa registreringsskyldighet för kontantkort till mobiltelefoner i en departementspromemoria, som för närvarande bereds i Regeringskansliet. Utskottet vidhåller uppfattningen att beredningen av utredningens förslag inte bör föregripas och avstyrker därför motionerna 2020/21:5 (SD) och 2020/21:3302 (M) yrkande 35.

I motion 2020/21:3307 (KD) yrkande 51 efterfrågas lagstiftning i syfte att försvåra att företagsöverlåtelser sker till kriminella. Utskottet noterar att problematiken med att kriminella äger och driver företag i viss utsträckning kan hanteras inom ramen för regelverket om näringsförbud och är inte berett att ställa sig bakom förslaget. Motionsyrkandet avstyrks.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ca 240 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Jämför särskilt yttrande 3 (M), 4 (SD), 5 (C), 6 (V), 7 (KD) och 8 (L).

Utskottets ställningstagande

Motionsyrkandena i bilaga 2 överensstämmer helt eller i huvudsak med yrkanden som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Motionsyrkandena behandlades bl.a. i betänkandena 2018/19:JuU10, 2019/20:JuU1 och 2019/20:JuU25. Riksdagen avlog motionsyrkandena i enlighet med utskottets förslag. Utskottet avstyrker de nu aktuella motionsyrkandena med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Mål för polisens verksamhet, punkt 1 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 och

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26 och

bifaller delvis motion

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 11 och 19.

Ställningstagande

En effektivisering av Polismyndigheten är viktigt i syfte att frigöra tid för de anställda att ägna sig åt polisens kärnuppdrag – att bekämpa brottsligheten och öka tryggheten.

Sedan omorganisationen har arbete pågått vid Polismyndigheten för att ta fram en ny uppföljningsmodell som bl.a. ska fånga upp mer kvalitativa faktorer än tidigare. Det arbetet är dock inte klart. Vi anser att det är nödvändigt att verksamheten följs upp både kvantitativt och kvalitativt på ett ändamålsenligt sätt. Man bör ta fram relevanta mått för ett mer effektivt ansvarsutkrävande mot chefer och för hur resurserna ska fördelas. En gedigen uppföljning är också central när införandet av reformer och nya arbetsrutiner övervägs. En viktig del i detta är att identifiera flaskhalsar inom myndigheten och prioritera processerna med att arbeta bort dessa. Exempel på sådana flaskhalsar är de långa handläggningstiderna hos Nationellt forensiskt centrum och för it-analyser, som får till följd att brottsutredningar tar lång tid. En annan flaskhals är myndighetens it-system, vilket uppmärksammades i Statskontorets rapport från 2018.

Vi anser också att lokal brottsstatistik bör kunna göras offentlig för allmänheten och att polischefer ska kunna avkrävas ansvar för situationen i sin region eller sitt område. Denna metod har varit framgångsrik för brottsbekämpningen på flera håll i USA. En sådan modell måste dock kombineras med betydande resurstillskott och tydligare mandat för polischefer att kunna fatta beslut.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

2. Mål för polisens verksamhet, punkt 1 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 11 och 19 samt

bifaller delvis motionerna

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 och

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26.

Ställningstagande

Till följd av bristande resultatrapporteringssystem kan Polismyndigheten inte mäta sina mål på ett tydligt sätt i dag. Jag menar att verksamheten måste kunna följas upp och utvärderas både kvantitativt och kvalitativt och föreslår därför att ett resultatrapporteringssystem ska införas. I andra länder har man lyckats pressa tillbaka brottsligheten rejält genom tydlighet och uppföljning. Ett exempel är Compstat som ökat effektiviteten hos polisen i New York och som bygger på fyra hörnstenar: aktuell och korrekt insamling, effektiv teknik, flexibelt och snabbt utnyttjande av resurser och kontinuerlig resultatuppföljning. Tillgång till ständigt aktuell statistik kring var brott begås gör att polisledningen kan ställa krav på precisa och snabba ingripanden och fördela resurserna på ett bättre sätt.

Det är viktigt att polisens resurser används på ett effektivt sätt. Det handlar både om att polisen ska ägna sig åt rätt saker, och om att arbetet ska organiseras kostnadseffektivt. Jag anser att brottsutredningar som rör en och samma gärningsman eller liga bör hanteras samordnat. Det bör även vara möjligt att samordna utredningsarbetet utifrån brottsmönster, exempelvis om en lantbrukare misstänks vara utsatt för upprepad brottslig djurrättsaktivism eller om en kvinna misstänks vara utsatt för fridskränkande beteende av en tidigare partners hela familj.

3. Polisens trygghetsskapande uppdrag, punkt 2 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

I uppräknningen av polisens uppgifter i 2 § polislagen nämns inte upprätthållande av trygghet. Däremot anges bl.a. att polisen ska övervaka ordning och säkerhet och ingripa när störningar har inträffat. Jag anser att polisen bör få bättre verktyg för att arbeta mer säkerhets- och trygghetsskapande. En början är att stärka och tydliggöra polisens brottsförebyggande uppdrag i polislagen, vilket jag anser att regeringen bör ta initiativ till.

4. Medborgarlöften, punkt 3 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 5.

Ställningstagande

Jag anser att polisens arbete med medborgarlöften, trots de svårigheter som framkommit i Brås utvärdering från 2018, är en bra metod för att bl.a. stärka medborgarnas förtroende för polisen. Jag menar därför att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla och förankra polisens arbete med medborgarlöften.

5. Antalet poliser, punkt 4 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1,
2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Sedan 2010 har antalet poliser per 100 000 invånare kontinuerligt minskat. Vi vill stärka Polismyndigheten med 10 000 fler polisanställda till 2024 och att antalet poliser ska uppgå till 30 000 så snart som möjligt.

Även om Polismyndigheten genomför åtgärder för att öka antalet poliser, finns det skäl att anta att detta inte är tillräckligt för att tillgodose framtida behov. Vi menar att den process som nu genomförs måste utvärderas kontinuerligt och att det behöver sättas upp ytterligare mål för myndighetens storlek och antalet anställda. Hänsyn bör därvid tas till befolkningstillväxten i landet.

6. Poliser i yttre tjänst, punkt 5 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2,
2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och
2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 22 och
bifaller delvis motionerna

2020/21:1149 av Jan Ericson m.fl. (M),
2020/21:1528 av Roger Haddad (L),
2020/21:1715 av Lars Jilmstad (M) och
2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkande 2.

Ställningstagande

Antalet poliser i yttre tjänst har minskat kraftigt under de senaste tio åren. Att enbart styra de poliser som utbildas under mandatperioden till lokalpolisområdena kommer på egen hand inte vara tillräckligt för att täcka behovet av antalet poliser i yttre tjänst. Regeringen bör därför, t.ex. i regleringsbrev, ge Polismyndigheten i uppdrag att säkerställa att fler poliser kommer ut i yttre tjänst och se över hur befintliga poliser kan omfördelas i syfte att öka antalet poliser i yttre tjänst. Detta är ett viktigt steg för att på kort sikt stärka den polisiära närvaron på de platser där behoven är som störst.

7. Polisernas placering, punkt 6 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2020/21:1810 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S),
2020/21:2780 av Marlène Lund Kopparklint (M) och
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Brottligheten ökar även på landsbygden, där risken att bli upptäckt och gripas är mindre än i stadsmiljö. Vi vill att polisens möjligheter att göra tillräckligt snabba utryckningar vid brott på landsbygden ska öka. Det är viktigt att korta ned utryckningstiderna och att signalera närvaro på landsbygden. Regeringen bör därför vidta åtgärder som tillgodoser detta.

8. Polisernas placering, punkt 6 (KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Johan Pehrson (L) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 och
avslår motionerna
2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 14,
2020/21:1810 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S) och
2020/21:2780 av Marléne Lund Kopparklint (M).

Ställningstagande

Ett viktigt mål med polisorganisationsreformen var att skapa en synligare polis som arbetar närmare medborgarna. Vi konstaterar att utfallet hittills inte har infriat förväntningarna. Det tog lång tid innan befattningarna som kommunpolis var i princip färdigbemannade och vad gäller områdespolis finns fortfarande mycket kvar att åtgärda. Detta har lett till att polisens förmåga att arbeta med lokala problem tillsammans med lokalsamhället inte stärkts, utan snarare minskat. Vi anser att det är ytterst angeläget att fortsätta arbetet för att polisens synlighet i lokalsamhället verkligen ska öka. Regeringen bör därför vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

9. Beredskapspolis, punkt 7 (S, C, L, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Petter Löberg (S), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Joakim Sandell (S), Carina Ödebrink (S), Johan Pehrson (L) och Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 27,
2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 18,
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 12,
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 19 och
2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

Vi anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena om att inrätta en beredskapspolis. Vi utvecklar våra skäl för detta i våra särskilda yttranden 1 respektive 2.

10. En polis knuten till varje skola, punkt 9 (C, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Hedin (C) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 33.

Ställningstagande

För att förebygga och bekämpa brott är det viktigt att det finns ett förtroende mellan polis och ungdomar. Vi anser att det är viktigt att polisen har ett samarbete med samtliga skolor och föreslår att förutsättningarna att knyta en viss polis till varje skola bör utredas. Detta skulle möjliggöra för polisen att lära känna elever och personal, som i sin tur skulle kunna vända sig till polisen som är knuten till skolan om de blivit utsatta för brott.

11. Tillsynsmyndighet, punkt 11 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Polismyndigheten och Kriminalvården har ingen särskild tillsynsmyndighet, till skillnad från de flesta andra centrala funktionerna i vårt samhälle. Jag menar att en sådan tillsynsmyndighet skulle förbättra systemtillsynen och möjliggöra en oberoende granskning. Ett konkret förslag till tillsynsmyndighet

för polis och kriminalvård togs fram av polisorganisationskommittén (SOU 2015:57), men ledde inte till lagstiftning. Jag anser att det är angeläget att frågan prövas på nytt. En förbättrad extern tillsyn skulle, rätt utformad, bidra såväl till ökad effektivitet som stärkt rättssäkerhet.

12. Plikt- och prövningsverkets tester, punkt 12 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:178 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3 och
avslår motion
2020/21:558 av Clara Aranda (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Plikt- och prövningsverkets tester sker i dag i Malmö och Stockholm. Jag anser att testerna bör göras på fler orter för att underlätta för de som söker till polisutbildningen. Vidare bör psykologintervjuerna utvärderas för att säkerställa att de fungerar bra som urvalskriterium. Jag menar därför att regeringen bör ge den rekryterande myndigheten i uppdrag att utvärdera psykologintervjuerna och antalet orter för prövningarna.

13. Antalet utbildningsplatser, punkt 13 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Vi har föreslagit att antalet poliser ska bestämmas i enlighet med ett rikttal och vill att antalet utbildningsplatser ska utökas och korrelera med detta rikttal. Vi anser att en framtida utredning om rikttal för antalet poliser även bör utreda frågan om att ge en lämplig myndighet i uppdrag att kontinuerligt revidera

polisutbildningens storlek i syfte att tillgodose Polismyndighetens rekryteringsbehov.

14. Lön under polisutbildningen, punkt 14 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

För att uppnå en väl dimensionerad polismyndighet krävs fler åtgärder än utökade utbildningsplatser. Om de platser som nu finns ska fyllas och de sökande ska fullfölja utbildningen och ta anställning, krävs att incitamenten för detta ökar. En åtgärd för att åstadkomma detta är att införa en betald polisutbildning. Av denna anledning föreslår vi att de som genomgår polisutbildningen ska få en viss summa i månadslön under tiden för utbildningen.

15. Polisutbildningens utformning, punkt 15 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 20 och avslår motionerna

2020/21:2011 av Anders Österberg (S),

2020/21:2682 av Maria Nilsson (L) och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13.

Ställningstagande

Jag anser att det akademiska inslaget i polisutbildningen måste öka. I likhet med Polisförbundets förslag menar jag att polisutbildningen ska förlängas med en termin och att en C-uppsats ska ingå i utbildningen.

16. Polisutbildningens utformning, punkt 15 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13 och
avslår motionerna
2020/21:2011 av Anders Österberg (S),
2020/21:2682 av Maria Nilsson (L) och
2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 20.

Ställningstagande

I takt med att samhället förändras har också polisrollen blivit annorlunda jämfört med förr, och det är självklart att polisutbildningen behöver förändras i takt med detta. Men samtidigt får polisyrkets unika kombination av akademisk teori och praktiskt vardagskunnande inte gå förlorad.

I dag bedrivs polisutbildningen som uppdragsutbildning vid fem av landets lärosäten, något som säkerställer att den bedrivs med nära anknytning till en forskningsmiljö. Det är positivt att de studerande vid flera utbildningsplatser kan tillgodoräkna sig akademiska poäng för de teoretiska utbildningsmomenten och därmed ta ut högskoleexamen. Detta är något som borde kunna ske vid alla utbildningsplatser. Att däremot ytterligare akademisera polisyrket genom att göra om utbildningen till en ren högskoleutbildning skulle riskera att driva på en utveckling där alltför många poliser hamnar bakom skrivbord i stället för att synas ute i människors vardag.

Det är enligt min mening viktigt att både det inre och det yttre polisarbetet värdesätts. Båda är absolut nödvändiga för att polisen ska kunna fullgöra sin vitala samhällsuppgift: att förebygga och ingripa mot brott och bidra till medborgarnas trygghet. Sveriges poliser förtjänar en polisutbildning som har god akademisk anknytning men även ger större möjligheter än i dag att träna sig för det praktiska arbetet.

17. Funktionsinriktad polisutbildning, punkt 16 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14.

Ställningstagande

Jag ser positivt på att den funktionsinriktade polisutbildningen har inrättats och anser att det behövs ytterligare åtgärder för att den ska få större genomslag. Vidare behövs fler former av kompletteringsutbildningar för personer som återkommer till polisyret efter en längre period i annan verksamhet. Ytterligare varianter av polisutbildningen kan övervägas, t.ex. särskild inriktning mot yrkets praktiska och teoretiska aspekter. Jag menar också att poliser ska ges bättre utbildning till kompetensutveckling och kvalificerad vidareutbildning för att kunna växa i sin yrkesroll.

18. Rekrytering, punkt 17 (C, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Hedin (C) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:1861 av Johan Hultberg (M) och
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 3–5.

Ställningstagande

De senaste åren har fler poliser utbildats i Norge än vad det funnits behov av i den norska polisen. Vi anser att regeringen bör utreda frågan om norska poliser kan anställas i Sverige, antingen inom ramen för ett utvidgat nordiskt polissamarbete eller genom ett särskilt snabbspår till svenskt medborgarskap.

Enligt Polisförbundets beräkningar kan en polisstödsassistent, som arbetar med administrativt arbete, frigöra tid för två poliser att arbeta med

kämverksamheten. Vi anser i likhet med Polisförbundet att polisstödsassistenter bör anställas på fler platser i landet i syfte att avlasta poliser, t.ex. genom att avrapportera ärenden, diarieföring, hantera gods och beslag, skriva anmälningar, efterlysa personer och boka tider. Vidare anser vi att fler kvalificerade civila utredare bör anställas i lokalpolisområdena, t.ex. kriminologer, analytiker och tillgångsutredare som arbetar mot kriminella nätverk.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

19. Villkor för poliser i yttre tjänst, punkt 18 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 8 och
bifaller delvis motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

En opinionsundersökning från 2017 visar att sex av tio poliser anser att högre lön är den viktigaste faktorn för att vilja fortsätta arbeta som polis. Som ett led i att återupprätta polisyrkets status vill vi se en lönesatsning med fokus på poliser som arbetar i yttre tjänst.

20. Villkor för poliser i yttre tjänst, punkt 18 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 och
bifaller delvis motion
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 8.

Ställningstagande

Det är oroväckande att antalet poliser i yttre tjänst har minskat de senaste åren samtidigt som antalet poliser har börjat öka. Vi menar att det är en viktig arbetsgivarfråga att synliggöra och ge erkännande åt det viktiga arbetet i yttre tjänst.

21. Diskriminering vid polisiära ingripanden, punkt 19 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:387 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

Polisen måste ta etnisk profilering på större allvar och se det som ett strukturellt problem som behöver lösas genom att t.ex. se över och ändra arbetsmetoder. Jag anser därför att regeringen bör tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering.

Vidare anser jag att personer som drabbats av diskriminering från polisen bör kunna få upprättelse. Jag vill därför att regeringen ska göra en översyn av diskrimineringslagen i syfte att se över möjligheten att låta lagen omfatta polisiära ingripanden. På så vis kan problematiken synliggöras och åtgärdas. De som utsätts för etnisk profilering behöver känna att samhället står på deras sida samt att polisen kan erkänna om den agerar felaktigt.

22. Övervakningsutrustning, punkt 21 (M, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15.1 och bifaller delvis motion

2020/21:1966 av Ida Drougge (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi menar att det finns ett behov av att utöka polisens kameraövervakning och förbättra kvaliteten på de kameror som sätts upp. Det finns också ett behov av att se över polisens tillgång till annan teknisk övervakningsutrustning, t.ex. ljuddetektorer som kan användas i syfte att upptäcka skottlossningar, glaskross och skrik.

23. Polisens yttre arbetsmiljö, punkt 22 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Samtidigt som enskilda poliser måste vara möjliga att identifiera på ett säkert sätt är det ytterst viktigt att arbetsmiljön upplevs som så säker som möjligt. Därför bör regeringen ta ett helhetsgrepp kring problematiken med våld och hot mot poliser. Med anledning av coronapandemin finns det nu även ytterligare argument för att se över arbetsmiljön, i synnerhet för de som arbetar i yttre tjänst, ur smittskyddsaspekt. Jag föreslår därför att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder i syfte att göra arbetsmiljön säkrare för poliser i yttre tjänst.

24. Kränkingsersättning till poliser, punkt 23 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 36 och
2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

Ingen ska behöva utstå våld, hot eller kränkningar i sin yrkesutövning. Därför anser vi att det är angeläget att rätten till kränkningsersättning för poliser ses över, med utgångspunkten att den ska stärkas. Vi menar t.ex. att skadestånd bör utgå när en polis blir spottad på eller utsatt för våld motsvarande misshandel av normalgraden. Den pågående utredningen om polisers och andra särskilt utsatta yrkesgruppers rätt till kränkningsersättning ska redovisas i juni 2021. Det är enligt vår uppfattning viktigt att regeringen prioriterar frågan och återkommer med ett förslag till riksdagen i nära anslutning till att utredningen redovisas.

25. Brott av s.k. djurrättsaktivister, punkt 24 (M, C, KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Johan Hedin (C), Ellen Juntti (M), Johan Pehrson (L) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2804 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 2,

bifaller delvis motionerna

2020/21:188 av Fredrik Lindahl (SD),

2020/21:268 av Per Söderlund (SD) yrkande 3,

2020/21:953 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M) yrkande 2 och

2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M) yrkande 1 och avslår motionerna

2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M) yrkande 2,

2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena 1, 2 och 5 samt

2020/21:3575 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Jägare som efter myndighetsbeslut bedriver skydds jakt eller genomför eftersök på polisens uppdrag utför ett viktigt samhällsuppdrag. Vi ser mycket allvarligt på att jägare blir hotade och trakasserade av djurrättsaktivister. Vi

menar att det behövs ett riktat polisarbete med speciella grupper inriktade på ideologiskt motiverad brottslighet. På 1990-talet fanns en specialgrupp inom polisen som särskilt arbetade med ideologisk djurrättsmotiverad brottslighet, vilket gav bättre inblick i de grupper som stod för brottsligheten. CVE ser djurrättsaktivism som en egen form av extremism frikopplad från vänsterextremism. Mot denna bakgrund anser vi att brott mot jägare begångna av djurrättsaktivister bör tas på betydligt större allvar av polisen.

26. Hatbrott, punkt 25 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:166 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och

2020/21:387 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 2 och

bifaller delvis motion

2020/21:2113 av Isak From (S).

Ställningstagande

Det öppna samhället bygger på demokrati, frihet och respekt för alla människors rätt att forma sina liv så länge man inte inkräktar på sina medmänniskors frihet. Våld och förföljelse av människor kan aldrig accepteras och måste bekämpas oavsett vilka som är de bakomliggande motiven. Det är av stor vikt att vi har ett samhälle som förmår att slå fast att ett brott har begåtts och som på allvar vidtar åtgärder både för att förebygga antalet brott och för att förbättra rättsväsendets hantering när det skett ett hatbrott. Mot den bakgrunden menar jag att regeringen i regleringsbrev till rättsvårdande myndigheter bör prioritera upp bekämpningen av rasistiska, främlingsfientliga och homofobiska brott, inklusive diskrimineringsbrott.

Hoten, hatet och rasismen mot samer har ökat ytterligare efter domen i Girjas målet. Renar som tillhör Girjas sameby har hittats skadskjutna och lämnade att förblöda. Sådana brott är svåra för polisen att utreda. Vidare har mordhot och näthat mot samer ökat explosionsartat i sociala medier. Enligt Sametingets plenum grundar sig rasismen mot samer i hur den svenska staten undvikit att hantera samiska frågor i nutid, sammantaget med att den svenska skolan brister när det gäller utbildning i samernas historia samt den svenska statens övergrepp mot det samiska folket och den samiska kulturen. Jag delar Sametingets uppfattning och menar att det måste vidtas konkreta åtgärder för att snabbt komma till rätta med det eskalerande hatet och hoten mot samer.

Därför anser jag att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras.

27. Ekonomisk brottslighet, punkt 26 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 28 och
avslår motion

2020/21:1495 av Hans Hoff m.fl. (S).

Ställningstagande

Genom samverkan mellan olika myndigheter skapas optimala förutsättningar för att kunna upptäcka och beivra organiserad och annan grov brottslighet. Flera myndigheter bedriver sedan en tid en organiserad samverkan inom ramen för projektet Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten. Detta är ett mycket framgångsrikt samarbete som bör intensifieras och utvecklas på olika sätt. Lagstiftningen behöver dock ses över ur olika perspektiv för att ytterligare öppna samverkansvägar, inte minst genom att nyttja datoriserade hjälpmedel och samkörning av data som finns tillgängliga hos olika myndigheter, i väsentligt mycket högre utsträckning än vad som är möjligt i dag. Vi menar att detta bör ske för att beivra brott relaterade till skatter och skulder.

28. Brott i butiker, punkt 27 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6.

Ställningstagande

Ett växande problem för många butiksägare inom t.ex. dagligvaruhandeln är kriminalitet i form av stölder, hot och våld. Det förekommer också att områden utanför butiker är samlingsplatser för kriminella, där droghandel sker mer eller mindre öppet med följd att kunder håller sig därifrån. Vi anser att man måste gå till botten med vilka åtgärder som krävs för att förändra och förbättra dagens situation för butiksägare. Därför bör regeringen tillsätta en utredning om hur tryggheten för butiksägare ska stärkas.

29. Brott på internet, punkt 28 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 10 och avslår motionerna

2020/21:263 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 2,

2020/21:750 av Jörgen Hellman m.fl. (S) och

2020/21:1525 av Roger Haddad (L).

Ställningstagande

Enorma summor pengar, aktörer utan kontroll eller insyn, spelmissbruk och penningtvätt är vardag på internet. Flera av dessa problem har en tydlig koppling till det faktum att e-sport inte är erkänt som en sport och således inte uppmärksammas eller kontrolleras i den utsträckning som det borde. Polisens kompetens inom e-sport är till viss del mycket svag trots att myndigheten utreder bedrägerier som sker online, bl.a. inom e-sport. Vi menar att Polismyndigheten, i samarbete med ett spelinstitut, bör säkerställa att nödvändig kompetens finns hos myndigheten.

30. Omhändertagande av fordon, punkt 30 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:1616 av Angelica Lundberg m.fl. (SD) yrkande 10.

Ställningstagande

Vi vill att polisen ska få ökade befogenheter att ingripa mot skuldtyngda fordon. Detta kan ske genom att mycket skuldtyngda fordon beläggs med användningsförbud, vilket skulle öka polisens chanser att hitta fordonen. Vi menar också att polisen bör ha större möjlighet att omhänderta skuldsatta fordon än i dag, oavsett om de är felparkerade eller inte. Vidare menar vi att distansutmätning bör kunna tillämpas i flera fall så att Kronofogdemyndigheten omgående kan fatta beslut om utmätning när polisen exempelvis stoppat en skuldsatt person i ett fordon eller gripit en person med tillgångar.

31. Fordonsmålvakter, punkt 31 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:2536 av Johan Hedin och Anders Åkesson (båda C) yrkande 6 och avslår motion
2020/21:409 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Bruket av s.k. fordonsmålvakter är oacceptabelt. Lagstiftningen har skärpts i syfte att stävja bruket, men detta är inte tillräckligt. I dag finns ingen lagstiftning som träffar just bruket av fordonsmålvakter, vilket jag menar behövs. Regeringen bör därför tillsätta en utredning i syfte att kriminalisera anlitande och bruk av fordonsmålvakter.

32. Ljud från fordon, punkt 32 (C, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Hedin (C) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1175 av Fredrik Olovsson m.fl. (S),

2020/21:2139 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),

2020/21:2464 av Marta Obminska (M),

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 38 och

2020/21:3555 av Pål Jonson (M),

bifaller delvis motion

2020/21:533 av Ingemar Kihlström (KD) och

avslår motionerna

2020/21:772 av Peter Helander och Daniel Bäckström (båda C) och

2020/21:1264 av Malin Höglund och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Under många år har fordon med extremt högtspelande ljudanläggningar orsakat problem i många kommuner. Det är vanligt att fordonet står parkerat med öppna dörrar och att volymen kontrolleras med en mobiltelefon av en av flera personer som står utanför bilen, vilket innebär att det är svårt att slå fast vem som orsakar det höga ljudet. Ofta kan spelandet pågå framåt morgontimmarna och orsaka stora hälsoproblem för boende runt omkring. Problemet har vuxit på senare år och trots en mindre korrigerande lagstiftning efterlyser polisen ytterligare förtydliganden för att kunna stävja problemet. Vi vill därför att regeringen ska utreda möjligheterna till förändrad lagstiftning för att åtgärda de problem som högtspelande ljudanläggningar i fordon orsakar.

33. Generell bestämmelse om brottsbekämpning i OSL, punkt 34 (M, KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Johan Pehrson (L) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5,

2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 6 och

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Vi menar att ribban för när information delas mellan myndigheter i brottsbekämpande syfte måste sänkas. Det är också centralt att de osäkerhetsmoment som följer av dagens komplicerade regelverk undanröjs. Oro hos anställda för att göra fel får inte stoppa myndigheter från att göra allt som är möjligt för att förhindra kriminalitet, i synnerhet vad gäller unga lagöverträdare och gängvåld.

Mot denna bakgrund föreslår vi att det ska införas en ny huvudregel i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att myndigheter får dela uppgifter i sin verksamhet med polisen och andra brottsbekämpande myndigheter om det behövs för att förhindra eller utreda brott som kan leda till fängelse. Undantag från denna huvudregel ska framgå av preciserade bestämmelser och göras för uppgifter där det intresse som sekretessen ska skydda är så starkt att det överhuvudtaget inte – eller endast under vissa förutsättningar – bör delas med polisen och övriga brottsbekämpande myndigheter. Regelverket ska vara tydligt och enkelt att tillämpa. Det ökade informationsutbytet bör kombineras med en utökad tillsyn. Vi menar att regeringen bör tillsätta en utredning om detta.

34. Uppgiftsskyldighet vid samverkan mot brott, punkt 35 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 22.

Ställningstagande

Lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet ger myndigheter en generell befogenhet att trots sekretess lämna över uppgifter till annan myndighet om det behövs för den mottagande myndighetens deltagande i särskilt beslutad samverkan för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Sådan uppgiftsöverlåtelse får bara ske om brottsligheten är av allvarlig eller omfattande karaktär och om den bedrivs i organiserad form eller systematiskt av en grupp individer. Jag menar att det finns anledning att analysera om denna generalklausul behöver förstärkas ytterligare. För att komma åt organiserad brottslighet eller systematisk brottslighet som begås av en grupp individer kan det t.ex. vara angeläget att myndigheter ges möjlighet att utbyta uppgifter om all slags

brottslighet som begås av grupperingen eller nätverket i fråga. Jag är också öppen för att utbyte av uppgifter ska kunna ske mellan fler myndigheter än i dag, vilket regeringen har möjlighet att besluta om.

35. Informationsdelning mellan polis och socialtjänst, punkt 36 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 36 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30 och

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 48 och

bifaller delvis motion

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 12.

Ställningstagande

Samarbete mellan polisen och kommuner, framför allt socialtjänsten, är grundläggande för att kunna förhindra ungdomsbrottslighet. År 2013 infördes en ny sekretessbrytande bestämmelse – 10 kap. 18 a § OSL – som innebär att en uppgift som rör en enskild person som inte fyllt 21 år i vissa fall ska kunna lämnas från socialtjänsten till polisen. Om uppgiften angår misstanke om ett begånget brott krävs är att det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år. Vi menar att det nuvarande regelverket förhindrar ett effektivt informationsutbyte och vill tillsätta en utredning i syfte att öka möjligheterna till informationsdelning. Vi anser bl.a. att socialtjänsten och skolan ska vara skyldiga att bryta sekretessen på begäran av polisen när det är motiverat i brottsförebyggande syfte. Vidare framgår av Brås rapport 2021:2 att bestämmelsen 10 kap. 18 a § OSL inte tillämpas fullt ut i dag. Det är därför angeläget att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa ett välfungerande informationsutbyte mellan polis och socialtjänst vad gäller unga.

Sekretessbarriären är ännu starkare vad gäller personer som är över 21 år, trots att behovet ett effektivt informationsutbyte mellan polis och socialtjänst givetvis aktualiseras även när det gäller att förebygga och bekämpa brott som begås av vuxna lagöverträdare. Det är inte ovanligt att socialtjänsten har tillgång till information som skulle vara värdefull i polisens brottsförebyggande arbete, t.ex. kännedom om att en viss person tillhör den

organiserade brottsligheten. Utformningen av sekretessbestämmelserna gör dock att sådan information inte kan delas i tillräcklig utsträckning, bl.a. eftersom det krävs en konkret brottsmisstanke. Det är angeläget att lagstiftningen ändras och vi menar att den ovan nämnda utredningen också bör göra en översyn av reglerna om informationsdelning mellan polisen och socialtjänsten när det gäller personer som är över 21 år. Vår uppfattning är att den nya lagstiftningen bör utgå från en presumtion om att polisens intresse av att uppgiften röjs väger tyngre än individens integritetsintresse, om det inte är uppenbart att så inte är fallet. Detta skulle möjliggöra att information kan delas mellan socialtjänsten och polisen i större utsträckning än i dag, vilket framför allt skulle bidra positivt till polisens brottsförebyggande arbete.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

36. Direktåtkomst till Skatteverkets beskattningsdatabas, punkt 37 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23.

Ställningstagande

Det pågår ett lagstiftningsarbete för att ge Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket tillgång till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas genom direktåtkomst. Förslaget remitterades under våren 2020 och bereds i Regeringskansliet. För att pressa tillbaka utrymmet till ekonomisk vinning av brottslighet anser jag att det är angeläget att denna lagstiftning kommer till stånd utan onödigt dröjsmål.

37. Skydd för papperslösa barn, punkt 38 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 18.

Ställningstagande

För den som är papperslös finns det ett ständigt hot om att bli upptäckt och utvisad. Trots att det t.ex. finns en lagstadgad rätt till skola och sjukvård är det vanligt att papperslösa undviker sådana kontakter av rädsla för att information ska vidarebefordras till polisen. Jag menar att det föreligger en konflikt mellan olika sekretessbrytande bestämmelser och barnkonventionens bestämmelser. Detta skapar otrygghet för papperslösa barn, vilket är ett allvarligt problem. Jag anser därför att regeringen bör återkomma med ett förslag som säkerställer att papperslösa barn inte riskerar utvisning när de utövar sina rättigheter, till följd av att information delas till polisen.

38. Polisens samarbete med Försvarsmakten, punkt 40 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 6 och
2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 11 och
bifaller delvis motion
2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att samarbetet mellan Polismyndigheten och Försvarsmakten behöver stärkas, bl.a. genom utökad samverkan och samträning. Rikspolischefen hemställde hos regeringen i januari 2020 om att Polismyndigheten ska kunna ta hjälp av Försvarsmakten vid extraordinära händelser och inte bara vid terroristattentat som tidigare. Regeringen har hittills inte vidtagit några åtgärder för att tillgodose polisens möjligheter att fokusera på sin kärnverksamhet. Vi föreslår att lagstiftningen ändras så att Försvarsmakten ges möjlighet att stödja Polismyndigheten vid extraordinära händelser och att Försvarsmakten kompenseras resursmässigt för denna nya uppgift.

39. Överenskommelse med pilotkommuner, punkt 41 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:2529 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 15.

Ställningstagande

Jag vill att möjligheterna för staten att ingå överenskommelser med tio pilotkommuner med utanförskapsområden ska utredas. En sådan överenskommelse skulle innebära att staten och kommunen i samarbete går in långsiktigt med åtgärder i ett utsatt område med målet att inom ett antal år ha vänt utvecklingen. När resultat har börjat visas i områdena menar vi att pilotprogrammet bör breddas till samtliga utanförskapsområden.

40. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7 och
avslår motionerna
2020/21:258 av Robert Halef (KD),
2020/21:939 av Lars Hjalmered m.fl. (M),
2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkandena 1 och
5,
2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10,
2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2,
2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 48 och 49.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en plan för att införa mobila polisstationer i samtliga socialt utsatta områden, i syfte att skapa trygghet och göra polisen synligare för de boende. Arbetet i de mobila polisstationerna skulle kunna organiseras så att fältassistenter och andra socialsekreterare med uppsökande tjänster, t.ex. från sociala jourer, knyts till verksamheten. På så sätt kan barn och ungdomar i riskzonen för kriminalitet och missbruk fångas upp tidigt av myndigheterna.

41. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (KD)

av Andreas Carlson (KD) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 48 och 49,
bifaller delvis motionerna

2020/21:258 av Robert Halef (KD) och

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och
avslår motionerna

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7,

2020/21:939 av Lars Hjalmered m.fl. (M),

2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkandena 1 och
5,

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10 samt

2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Internationell forskning visar att ökad direkt patrullering i områden med hög kriminalitet fungerar brottsförebyggande. Fler synliga poliser är mycket viktigt för att ungdomsgäng inte ska få känslan av att ha kontroll över vissa bostadsområden och för att öka tryggheten för övriga boende i området.

Vi vill att det ska vara fler synliga poliser i brottsutsatta områden och att polisens närvaro i dessa områden ska prioriteras. Riksdagen riktade tillkännagivande till regeringen om detta redan 2016. Den bristfälliga myndighetsstyrningen som tas upp i Statskontorets utvärdering av Polismyndighetens omorganisering tar sig bl.a. uttryck i bristen på lokala poliser. Vi anser att det är angeläget att regeringen ser till att detta åtgärdas.

Det är mycket bekymmersamt att antalet poliser i yttre tjänst har minskat eftersom synliga poliser förebygger brott. Vi menar därför att regeringen aktivt

bör följa upp Polismyndighetens arbete med att få ut hälften av resurserna till lokalpolisområdena i de utsatta områdena.

42. Åtgärder i särskilt utsatta områden, punkt 42 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3,

bifaller delvis motionerna

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7 och

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 48 och 49 samt

avslår motionerna

2020/21:258 av Robert Halef (KD),

2020/21:939 av Lars Hjalmered m.fl. (M),

2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S) yrkandena 1 och 5,

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10 samt

2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Polisen behöver bli mer tillgänglig för allmänheten. Väntetiderna för den som kontaktar polisen bör kortas samt att anmälningar och iakttagelser ska kunna lämnas på flera olika sätt, t.ex. via sms och i sociala medier.

Min uppfattning är att polisen bör finnas och markera närvaro där brotten begås, på de tider brotten begås. Mobila poliskontor gör att polisen kan arbeta mer flexibelt, t.ex. fylla en viktig funktion på platser i städer där många brott begås kvällstid eller för att höja närvaron på turistorter under säsong. I utsatta bostadsområden där brottsligheten är särskilt hög menar jag att en kontinuerlig polisen närvaro i vardagen är av avgörande betydelse för att bryta onda cirklar och ta ifrån gängen makten över det offentliga rummet.

43. Riktade insatser mot områden med hög narkotikakonsumtion, punkt 43 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 12.

Ställningstagande

Så länge det finns efterfrågan på narkotika finns det en marknad som leder till kriminalitet, våld och konflikter mellan olika gäng. En analys av Brå visar att ungdomar i rikare stadsdelar i Stockholm mer sällan misstänks för narkotikabruk än ungdomar i områden med lägre medelinkomst, trots att de rapporterar högre narkotikakonsumtion. Den narkotikahandel som upprätthålls av efterfrågan på narkotika bland människor i välbärgade områden är en starkt bidragande orsak till våldet och otryggheten i socialt utsatta områden. Insatserna för att minska efterfrågan på narkotika måste ökas och även riktas mot högkonsumtionsområden. Därför anser jag att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att genomföra riktade insatser mot områden med hög narkotikakonsumtion i syfte att strypa efterfrågan.

44. Avhopperverksamhet, punkt 44 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 4 och
bifaller delvis motion
2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP) yrkande
1.

Ställningstagande

Sluta skjut är ett samarbete mellan Polismyndigheten, Kriminalvården, Malmö stad och engagerade medborgare för att förebygga skjutningar och göra det lättare att få rätt stöd för den som vill bort från ett våldsamt liv. Strategin bygger på en beprövad amerikansk modell, GVI (gruppvåldsintervention), som visat goda resultat i våldsutsatta städer i USA.

En central del av GVI är en s.k. call-in. En call-in är ett möte mellan gruppmedlemmar och de aktörer som gemensamt jobbar med strategin, dvs. polis, socialtjänst, kriminalvård och representanter från samhället som grupperna respekterar och lyssnar på. Syftet med en call-in är att informera medlemmarna om de konsekvenser som drabbar hela gruppen om en person skjuter någon annan, att etablera ett tydligt budskap från alla delar av samhället att våld inte är accepterat, erbjuda en väg ut från ett liv i våld med hedern i behåll och där stöd finns för den som vill hitta en väg in i samhället igen. De som kallas till en call-in är personer som redan är i kontakt med Kriminalvården, som en del av deras villkorliga frigivning eller skyddstillsyn. Deltagarna ska sedan sprida budskapet vidare.

Jag anser att regeringen bör ge Polismyndigheten och Kriminalvården i uppdrag att ta fram en plan för att sprida Sluta skjut till hela landet.

45. Ohörsamhet mot ordningsmakten, punkt 45 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 45 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 41.

Ställningstagande

Jag anser att det behöver göras en översyn av bestämmelsen om ohörsamhet mot ordningsmakten, så att den blir lättare att tillämpa på t.ex. gäng som vägrar följa polisens uppmaning att skingra sig. Lagrummet i fråga har varit oförändrat sedan mycket lång tid och tillkom i en tid med andra sociala utmaningar i samhället än i dag. En modernisering bör ske för att möjliggöra effektiv lagföring även i situationer när t.ex. varken upplopp, hot eller våld mot tjänsteman föreligger.

46. Säkerheten på sjukhus, punkt 48 (KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Johan Pehrson (L) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 48 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 41.

Ställningstagande

Vi menar att det krävs kraftiga åtgärder för att komma till rätta med problemen med säkerheten på sjukhus. Sjukvårdspersonal har naturligtvis erfarenhet av att hantera komplicerade patienter och bråk uppstår i ansträngda situationer. Men det är en sak att ha en besvärlig patient och en helt annan att hantera stora grupper med människor som antingen vill skada en patient eller personalen. Därför behövs fler åtgärder som stärker tryggheten för patienter och personal samt att polisen har förutsättningar att förhindra ordningsstörningar. Obehöriga som tar sig in på sjukhus, stör ordningen, hotar personal och försvarar vård måste lättare kunna avvisas från platsen. De måste också kunna portas från att besöka sjukhus annat än för att uppsöka vård. Det är positivt att regeringen tillsatt en utredning som bl.a. ska överväga ett straffrättsligt skydd för samhällsnyttiga funktioner. Det är emellertid viktigt att detta arbete också leder fram till en förbättrad säkerhet på sjukhusen. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

47. Tillståndsplikt för skyddsvästar, punkt 49 (L)

av Johan Pehrson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 49 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 37.

Ställningstagande

Det är ett växande problem att personer med koppling till kriminella gäng bär skyddsvästar. Det ligger nära till hands att tro att den känsla av personlig trygghet som bärande av skyddsväst ger medverkar till att sänka tröskeln för användande av grovt våld. Därtill skapar naturligtvis fenomenet en djup känsla av otrygghet bland allmänheten.

Polismyndigheten har föreslagit att det ska bli straffbart för privatpersoner att inneha och använda produkter som utgör krigsmateriel, vilket innefattar vissa typer av skyddsvästar. Regeringen har dock hittills menat att tillräckligt beredningsunderlag för en kriminalisering saknats.

Att bära skyddsväst och annan militär skyddsutrustning utan tillstånd är förbjudet i flera länder, bl.a. i flera av USA:s delstater. Jag anser att Polismyndighetens synpunkter bör tas på allvar och att förslag till en straffsanktionerad tillståndsplikt för bärande av skyddsväst bör tas fram. Undantag från kravet på tillstånd bör göras för yrkeskategorier som behöver skyddsväst i sitt arbete, t.ex. poliser, ordningsvakter och soldater.

48. Förbud mot ljudlarm, punkt 50 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

I syfte att bekämpa droghandel och kriminalitet har ljudlarm, s.k. knarkskrämmor, satts upp på ett flertal platser, bl.a. i förorter till Stockholm. Ljudlarmen är en teknik som sänder ett högfrekvent ljud som bara personer under 25 år ska kunna uppfatta. Följden är att unga mår illa, får yrsel och huvudvärk samt hör ett tinnitusliknande ljud. Ljudlarmen sätts upp i hyreshus och vid förskolor i syfte att unga personer inte ska kunna vistas på platsen under kvällar och helger. Ljudsignalen drabbar dock även boende i närheten. Autismförbundet i Storbritannien har riktat skarp kritik mot metoden eftersom personer med autism ofta får mer intensiva reaktioner på ljud även om de är över 25 år och människorätsorganisationer i landet har hävdade att metoden strider mot mänskliga rättigheter. Europarådets parlamentariska församling rekommenderade 2010 att de nationella regeringarna skulle förbjuda ljudlarmen.

Den som blir störd av ett ljudlarm kan visserligen vända sig till den nämnd i kommunen som ansvarar för miljö- och hälsoskydd, som gör en bedömning av hälsofaran i det enskilda fallet och kan vidta åtgärder. Ljudlarmen omfattas också av produktsäkerhetslagens krav, som Konsumentverket har tillsyn över. Däremot finns ingen lagstiftning som tar sikte på att ljudlarmen begränsar rörelsefriheten för vissa grupper av människor. Jag menar att detta är en brist. Det är orimligt att människor inte kan röra sig fritt i områden där de bor och att de blir störda när de befinner sig i sina bostäder. Jag har däremot inget emot att ljudlarm används för bevakningsändamål i t.ex. industriområden på tider då människor normalt inte vistas där. Mot denna bakgrund anser jag att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag som förbjuder ljudlarm i tätbefolkade områden.

49. Vinster i bevakningsbranschen, punkt 51 (V)

av Linda Westerlund Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V) yrkande 7.

Ställningstagande

Den privata säkerhetsbranschen växer i Sverige. Bevakningstjänster från sådana företag används av privatpersoner och företag men också i stor utsträckning av offentlig sektor. Förutom att det är problematiskt att statens kostnader för att upprätthålla lag och ordning läggs över på kommuner och regioner finns det också anledning att ifrågasätta om det är rimligt att skattemedel genererar vinst till privata företag på detta sätt. Jag anser därför att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över den privata bevakningsbranschen, dels för att kartlägga omfattningen av kommuners och regioners användning av tjänsterna, dels för att se över möjligheten att bedriva sådana bevakningstjänster i statlig regi i stället.

50. Ordningsvakter, punkt 52 (M, C, KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Johan Hedin (C), Ellen Juntti (M), Johan Pehrson (L) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 52 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 9 och 10 samt avslår motionerna

2020/21:766 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 2 och 2020/21:778 av Daniel Bäckström (C).

Ställningstagande

De kommunalt anställda ordningsvakterna – trygghetsvakterna – utgör ett värdefullt komplement till polisens verksamhet. Vi vill se en väsentligt utökad roll för de kommunala trygghetsvakterna och anser att erfarenheterna från sådan verksamhet ska spridas till fler kommuner. Vidare menar vi att det offentliga i större utsträckning ska kunna använda sig av ordningsvakter som sekundär förstärkning av de trygghetsskapande insatserna, vid sidan av polisen som behåller det primära ansvaret. Dessutom är lagen om ordningsvakter i stort behov av modernisering, bl.a. genom att förordnande ska kunna ges för ett större geografiskt område. Frågan om vilka befogenheter som en ordningsvakt har ett nära samband med frågor om lämplighetsprövning och utbildningskrav. Det är inte uteslutet att ordningsvakter ska ha utökade befogenheter i jämförelse med vad som gäller i dag, men vi menar att en absolut förutsättning för detta är att utbildningskraven skärps.

Det förekommer att personer som nekats förordnande som ordningsvakt, t.ex. på grund av tidigare kriminell belastning, anställs som s.k. entrévakt på krogar och fungerar som en informell ordningsvakt. Detta är ett kringgående av reglerna som bör uppmärksammas.

51. Förstärkning av gränskontrollen, punkt 54 (SD)

av Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 54 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

Migrationskrisen 2015 och den pågående coronapandemin har tydligt visat hur viktigt skyddet av våra gränser är för att vårt samhälle ska kunna fungera. Oavsett hur väl de öppna gränserna tjänar oss under normala, lugna förhållanden, menar vi att Sverige måste ha en beredskap för extraordinära situationer. Det är därför viktigt att Sverige upprätthåller en adekvat permanent infrastruktur för att snabbt kunna införa fullständiga gränskontroller och kontrollera vem som reser in i Sverige. Infrastrukturen bör lämpligtvis utformas så att den också kan tjäna till annan brottsbekämpning, exempelvis vapen- och narkotikasmuggling. Gränskontrollerna bör också utformas på sådant sätt att de inte utgör hinder för trafiken, särskilt i den känsliga Öresundsregionen, t.ex. genom automatiska kontroller för avläsning av biometriska pass.

52. Antalet gränskontroller m.m., punkt 55 (M, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 och
avslår motion
2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Polismyndigheten för inte statistik över antalet utförda gränskontroller utan endast när en gränskontroll lett till en åtgärd som innebär nekad avresa. År 2018 registrerade Polismyndigheten endast 7 454 nekade inresor, vilket kan jämföras med att myndigheten för Trafikanalys registrerade 35,5 miljoner gränsövergångar med flyg, fartyg och järnväg. Dessutom har enskilda gränspoliser uttalat i media att Sverige har tappat kontrollen över vilka som reser in och befinner sig i Sverige. Mot denna bakgrund menar vi att det finns anledning att anta att det fortfarande finns brister i den svenska

gränskontrollen. Detta måste också ses i ljuset av att säkerhetsnivån i landet är förhöjd samt att det finns allvarliga problem med grov organiserad brottslighet och gängvåld. Därför vill vi att antalet gränskontroller kraftigt ska öka.

53. Inre utlänningskontroll, punkt 56 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 17 och 29.

Ställningstagande

Vi konstaterar att det inte är ovanligt att personer undanhåller identitetshandlingar från myndigheter efter råd från smugglare eller andra migranter. Vi anser därför att relevanta myndigheter ska ha rätt att söka igenom person, egendom och elektronisk utrustning samt att med tvång kunna uppta biometri om det krävs för att utreda en persons identitet. Det handlar om integritetskränkande åtgärder som endast ska få utföras inom de ramar som regeringsformen och Europakonventionen uppställer, men som motiveras utifrån det allmänna intresset av att upprätthålla den reglerade invandringen och utifrån ett säkerhetsperspektiv att veta vilka personer som befinner sig på svenskt territorium.

När det gäller inre utlänningskontroller vill vi att Polismyndigheten ska ges effektivare verktyg och utökade befogenheter, bl.a. att ta fingeravtryck och genomföra fingeravtryckssökning. Förslag om detta och andra åtgärder för att klarlägga en persons identitet vid inre utlänningskontroller har presenterats i SOU 2017:93. Vi ställer oss bakom flera förslag i betänkandet och menar att det är angeläget att de leder till lagstiftning. Det är således positivt att regeringen nyligen överlämnat en proposition som berör flera av dessa frågor till riksdagen, men vi menar att förslagen inte är tillräckligt ingripande. Vidare anser vi att det ska vara möjligt för polisen att vid grundade skäl omhänderta t.ex. mobiltelefoner i syfte att klarlägga en persons identitet.

54. EU:s yttre gräns, punkt 57 (M)

av Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 9 och 32.

Ställningstagande

Till dess att Polismyndighetens pågående expansion är fullt utbyggd krävs insatser för att på kort sikt stärka den svenska gränskontrollen. Vi vill att regeringen ser över möjligheterna att begära stöd från Frontex för att skärpa gränsskyddet vid svensk gränspassage mot tredjeland, t.ex. med personalresurser och tekniska hjälpmedel.

Vi anser också att Sverige bör driva på ett förstärkt europeiskt gränsskydd. Medlemsländerna ska leva upp till de krav som ställs, annars måste deras medlemskap i Schengensamarbetet utvärderas och kunna leda till uteslutning.

55. Europol och internationellt polissamarbete, punkt 58 (M)

av Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 58 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och
2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14.

Ställningstagande

Polisen är för närvarande underbemannad och saknar tillräcklig kapacitet för att hantera de utmaningar och problem Sverige står inför. Vi menar att regeringen bör överväga att göra en översyn av vilka förutsättningar som finns för polisen att efterfråga hjälp från andra EU-länder, t.ex. med stöd av Prümrådsbeslutet, till dess att polisen har nått sin fulla kapacitet. Sådan hjälp innebär att utländsk polis kan verka på svensk mark med polisiära

befogenheter och rätt att bära tjänstevapen för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

56. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, punkt 59 (KD)

av Andreas Carlson (KD) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 59 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 45 och 46 samt avslår motion

2020/21:3609 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi menar att Tullverket bör ges befogenhet att kvarhålla, dvs. frihetsberöva, misstänkta. Till dess att denna reform är genomförd bör poliser placeras i tullens arbetslag, i syfte att t.ex. frihetsberöva personer och beslagta misstänkt stöldgods. Slutligen anser vi att Tullverket ska kontrollera pass och identitetshandlingar vid gränsen i större utsträckning än vad som görs i dag.

57. Danstillstånd, punkt 60 (SD, C, V)

av Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:572 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 4,

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 3 och

2020/21:2949 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 6 och

bifaller delvis motion

2020/21:3023 av Lars Püss m.fl. (M).

Ställningstagande

Riksdagen riktade ett tillkännagivande om att avskaffa tillståndet för dans redan 2016. Trots detta föreslås i Ds 2018:20 att tillståndskravet ska vara kvar för vissa danstillställningar. Utredarens förslag har ännu inte lett till lagstiftning och mot denna bakgrund riktade riksdagen förra året ett nytt tillkännagivande till regeringen. Vi menar att danstillståndet bör avskaffas helt och att det är angeläget att sådan lagstiftning kommer på plats utan ytterligare dröjsmål. Vi anser därför att riksdagen åter bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om detta.

58. Registrering av kontantkort, punkt 61 (M, SD, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD), Ingemar Kihlström (KD) och Ebba Hermansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 61 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänner detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 35 och
bifaller delvis motion

2020/21:5 av Robert Stenkvist (SD).

Ställningstagande

I brottsliga sammanhang används ofta mobiltelefoner med oregistrerade och anonyma kontantkort, vilket gör att polisen riskerar att gå miste om information som i sin tur kan leda till att brott klaras upp. Det har även framkommit uppgifter om att telefonnummer kopplade till svenska oregistrerade kontantkort används av terrorkopplade utländska aktörer utomlands.

Under de senaste 15 åren har två utredningar föreslagit att personuppgifter borde registreras vid köp av kontantkort. I juni 2020 presenterades ytterligare en utredning med ett sådant förslag. Argumenten mot att införa en sådan skyldighet har framför allt bestått i effektiviteten av förslaget. Dels har vissa av våra grannländer inte någon motsvarande lagstiftning, dels kan registreringen ske av någon annan än den verkliga användaren av kontantkortet. Den senaste utredningen menar dock att en registrerings-skyldighet ändå kommer att ge polisen bättre förutsättningar än i dagsläget att utreda brott. Vi delar denna uppfattning och anser att regeringen skyndsamt måste ta fram en proposition med ett sådant förslag.

59. Företagsöverlåtelser till kriminella, punkt 62 (KD)

av Andreas Carlson (KD) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 62 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 51.

Ställningstagande

I spåren av coronapandemin har utländska makters försök att köpa upp svenska företag uppmärksammats och vi välkomnar den nya säkerhetsskyddslagstiftningen som har antagits för att motverka detta. Vi ser också en allvarlig risk med att kriminella nätverk kan köpa upp företag som är på obestånd under pandemin och använda dessa som brottsverktyg, t.ex. för penningtvätt. Därför menar vi att det behövs ny lagstiftning som försvårar för kriminella att köpa upp företag.

Särskilda yttranden

1. Beredskapspolis, punkt 7 (S, MP)

Fredrik Lundh Sammeli (S), Petter Löberg (S), Maria Strömkvist (S), Joakim Sandell (S), Carina Ödebrink (S) och Rasmus Ling (MP) anför:

Beredskapspolisen avvecklades för drygt åtta år sedan, efter att endast ha använts i mycket begränsad utsträckning. Även med beaktande av att det säkerhetspolitiska läget har förändrats sedan dess anser vi att en avvägning mellan behov, nyttjandegrad och kostnader resulterar i att det inte finns tillräckliga skäl att återinföra beredskapspolisen.

Frågan om en förstärkningsresurs till polisen har uppmärksamats av Försvarsberedningen och kan förväntas bli föremål för vidare överväganden. I sammanhanget bör bl.a. utredas om en sådan förstärkningsresurs kan bygga på en plikt för t.ex. nyligen pensionerade poliser eller sådana som övergått till annan karriär. Vi vill inte föregripa en sådan översyn och anser att utskottet bör avstyrka motionsyrkandena.

2. Beredskapspolis, punkt 7 (C, L)

Johan Hedin (C) och Johan Pehrson (L) anför:

Frågan om en förstärkningsresurs till polisen är uppmärksammas i Totalförsvarspropositionen för perioden 2021–2025, som bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Våra partier har genom denna överenskommelse bidragit till den största ambitionshöjningen av försvarsförmågan på 70 år. Mot denna bakgrund har vi valt att i nuläget inte följa upp våra egna motioner om att inrätta en beredskapspolis, även om vi i sak menar att en sådan resurs bör inrättas.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (M)

Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Ellen Juntti (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella parti- och kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (SD)

Katja Nyberg (SD), Bo Broman (SD) och Ebba Hermansson (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som

företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (C)

Johan Hedin (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

6. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (V)

Linda Westerlund Snecker (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella parti- och kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

7. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (KD)

Andreas Carlson (KD) och Ingemar Kihlström (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

8. Motioner som bereds förenklat, punkt 63 (L)

Johan Pehrson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:2010 av Roger Hedlund och Runar Filper (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur programvara som detekterar hantering av bilder och filmer som klassificerats av Polismyndigheten som barnpornografiska skyndsamt kan implementeras i samtliga verksamheter inom offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:5 av Robert Stenkvist (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på registrering av kontantkort till mobiltelefoner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:12 av Robert Stenkvist (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa reglerna för utfärdande av pass och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:20 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all myndighetsutövning ska vara neutral och att uniformer därmed ska vara helt fria från såväl religiösa som politiska markörer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:39 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell enhet inom polisen för utredning av brott mot lantbrukare av djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:48 av Martina Johansson och Mikael Larsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samverkan mellan trafikpolisen och utbildade fordonskontrollanter bör öka och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:53 av Mikael Strandman och Thomas Morell (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett striktare krav på namnteckning vid identitetshandlingar utfärdade av myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:91 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder i syfte att göra arbetsmiljön säkrare för poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande uppdrag i polislagen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla och förankra polisens arbete med medborgarlöften och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över den privata bevakningsbranschen, dels för att kartlägga omfattningen av kommuners och regioners användning av tjänsterna, dels för att se över möjligheten att bedriva dylika bevakningstjänster i statlig regi, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till utbildningsinsatser för Polismyndighetens anställda om hetslagstiftningens och ordningslagens koppling till allmänhetens säkerhet och de demokratiska grundvärderingarna samt om våldsbejakande gruppers metoder för att sprida sitt antidemokratiska budskap och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:131 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje kommun ska ha rätt till en lagstadgad minimibemanning av poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras effektivare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:166 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:178 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med ett förslag som innebär att polisutbildningen blir en högskoleutbildning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att se över möjligheterna att skapa fler ingångar till polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge rekryterande myndighet i uppdrag att utvärdera psykologintervjuerna och antalet orter för provningarna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:188 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder och andra insatser mot djurrättsextremisters brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:189 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder för att stävja missbruket av förkomna pass och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:223 av Staffan Eklöf (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning av bestämmelserna om ordning och säkerhet i yttrandefrihetssammanhang bör göras i enlighet med motionen och att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:258 av Robert Halef (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tryggheten i utsatta och segregerade kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:263 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda samverkan mellan myndigheter, bankväsendet och brottsoffer kopplat till romansbedrägerier och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:268 av Per Söderlund (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka djurrättsterrorism och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om att säkerställa barnkonventionens efterlevnad så att papperslösa barn inte riskerar utvisning när de utövar sina rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:387 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i regleringsbrev till rättsvårdande myndigheter ska prioritera upp bekämpningen av rasistiska, främlingsfientliga och homofobiska brott, inklusive diskrimineringsbrott och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra en översyn av diskrimineringslagen i syfte att se över möjligheten att låta diskrimineringslagen omfatta polisiära ingripanden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:407 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur en lex Ahmed kan införas för polisen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:409 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunna stoppa bilmålvaktsbilar under färd och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statliga myndigheters insatser mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla informationsutbytet mellan offentliga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ökat statligt stöd till kommunernas arbete mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att kunna förordna ordningsvakter i hela kommunen och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ersättning till kommunerna för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:443 av Magnus Jacobsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen bör få ett tydligare uppdrag att skydda jordbrukare, jägare och samer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning för att se om dessa ärenden ska hanteras av polisen eller Säpo och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:449 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en nationell haverikommission i syfte att minska skjutningar, dödligt våld och gängkriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten och Kriminalvården i uppdrag att ta fram en plan för att sprida "Sluta skjut" till hela landet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en plan för att införa mobila polisstationer i samtliga socialt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som förbjuder knarkskrämmor/ljudlarm i tätbefolkade områden och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att genomföra riktade

insatser mot områden med hög narkotikakonsumtion i syfte att strypa efterfrågan och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:494 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen får i uppdrag att snarast möjligt vidta åtgärder för att stoppa försäljning av pass inom EU och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:533 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av trafiklagstiftningen för att utreda möjligheten att utfärda en ordningsbot då fordonstrafik med alltför hög musik förekommer i tätorter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:558 av Clara Aranda (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av Polishögskolans antagningskrav för personer med neuropsykiatrisk diagnos och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polishögskolans antagningskrav för personer med neuropsykiatriska diagnoser ska baseras på vetenskapliga grunder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till individuella bedömningar vid neuropsykiatrisk diagnos och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:572 av Peter Helander m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på danstillstånd helt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa hotelltillståndet och ersätta detta med anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:633 av Alireza Akhondi (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller flaggning av adresser för ambulans och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:634 av Alireza Akhondi (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller ett tryggare Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:639 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelningen av polisanställdas verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betald polisutbildning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjda antagningskrav till polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om slopande av positiv särbehandling samt kvotering och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större fokus på praktiska ämnen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler utbildningsplatser och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjda polislöner och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler karriärvägar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalitet före kvantitet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utrustningslyft och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om neutrala polisuniformer och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kroppskameror och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretess mellan sociala myndigheter och polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade befogenheter vid upplopp och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad polisarrest och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens användande av våld och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillfälligt avvisa anmälningar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsprovokation och tillkännager detta för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avskaffande av straffflintring vid otillåten utredning och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera lögn i polisförhör och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om visitationszoner och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undantagstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om militära resurser till stöd för polisens arbete och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återinförandet av beredskapspolisen och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade regler för avlägsnande och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta användandet av kräkmedel och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och föreslå en lagändring för att kunna beivra handlingar då en eller flera personer medvetet stör polisens arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för poliser att bära tjänstevapen utanför tjänsten och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anonymitet i rapporter som rör organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt rätt till kränkingsersättning och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om blåljus på fordon och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om OC-sprej och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fotfängsel och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om spotthuva och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga kriminell djurrättsaktivism och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:642 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och Schengensamarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:658 av Ebba Hermansson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler civilanställda inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler poliser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:677 av Björn Söder m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagar som medger möjligheten att utlysa lokala undantagstillstånd bör stiftas och därefter på lämpligt sätt implementeras och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliga mål bör sättas upp för ordningsmakten för att komma till rätta med våldsproblematiken i de värst drabbade utanförskapsområdena och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att situationen i de särskilt utsatta områdena och de generella problem som subversiva kriminella element utgör mot statens våldsmonopol ska kategoriseras som ett inre säkerhetshot och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:690 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska beställa en ny korruptionsrapport som motsvarar den från 2014 och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medlemsstater som systematiskt med uppsåt eller genom oaktsamhet eller underlåtelse utsätter EU-budgeten för bedrägerier bör få minskade EU-stöd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja polisens förmåga till snabba uttryckningar även på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning kring åtgärder för hur tryggheten för Sveriges butikszägare ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med det förslag som utretts kring avskaffande av dagens absoluta tillståndskrav för att anordna dans och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta nuvarande lagstiftning om hotelltillstånd med en förenklad digital, kostnadsfri anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra Sverigebilden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:722 av Runar Filper m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska åläggas att ta ett nationellt helhetsansvar för att kartlägga, bekämpa och lagföra de individer och organisationer som ägnar sig åt kriminell djurrättsaktivism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:723 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av djurskyddspoliser på nationell nivå och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskild utbildning för djurskyddspoliser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:733 av Mats Nordberg m.fl. (SD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta avhysningen av illegala ockupanter av mark och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:735 av Ali Esbati m.fl. (V):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rättsväsendets arbete med arbetsmiljöbrott och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:750 av Jörgen Hellman m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för att förebygga, utreda och bekämpa näthat och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:766 av Magnus Jacobsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förändring så att kommunerna äger rätt att sätta in ordningsvakter efter samråd med polisen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av de ökande utbildningskostnaderna för att bli ordningsvakt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge kommuner större rådighet över beslut för att inrätta paragraf 3-områden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de områden som definieras som paragraf 3-områden bör utökas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:772 av Peter Helander och Daniel Bäckström (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klassa hög musik från fordon som störande buller och om att fordonet som orsakar bullret ska kunna förverkas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:773 av Daniel Bäckström (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen i uppdrag att stärka arbetet med brottssamordning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:778 av Daniel Bäckström (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera konsekvenserna, och vidta åtgärder, av höjd avgift för Polismyndighetens utbildning av ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:781 av Daniel Bäckström (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ordningsvaktens möjlighet att använda spotthuva och benfängsel och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:893 av Per Åsling (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en förbättring av landsbygdstrygghet ska utgå från regionala och lokala behov och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:921 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:939 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ytterligare rättspolitiska åtgärder mot grov och organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:953 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att klassificera våldsbejakande djurrättsorganisationer som en extremistmiljö och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Säpo i uppdrag att kartlägga våldsbejakande djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:983 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att stärka gränspolisens verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en nationell utvärdering av gränspolisens status bör göras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1035 av Pia Steensland (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utse Sörmland till ett pilotlän för kommunala polistjänster och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1047 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera ordningslagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1094 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge rättsvårdande myndigheter i uppdrag att prioritera stävjandet av svarttaxi och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1149 av Jan Ericson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en kriskommission om det minskande antalet poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1175 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av reglerna för att stoppa störande hög musik från fordon och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1220 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på hotelltillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1224 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förstärka polisen i Norrland och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1225 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1226 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka organisatoriska och arbetsmetodiska förbättringar som kan genomföras inom Polismyndigheten för att stävja olaglig yrkestrafik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1228 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivt arbeta för att stoppa utländska stöldligor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1264 av Malin Höglund och Ann-Britt Åsebol (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klassa högt spelande musik från fordon som störande buller och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fordonet som orsakar bullret ska kunna förverkas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1382 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om vilka som har rätt att genomföra fartkontroller och kontroller av fordon på våra vägar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1407 av John Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka den polisiära närvaron på Östergötlands landsbygd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1408 av Åsa Coenraads och John Widegren (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att renodla statistiken för jaktbrott och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en särskild brottskod för trafikskadat vilt vid smitningsolyckor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1495 av Hans Hoff m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Ekobrottsmyndighetens förutsättningar att bekämpa ekobrott och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1496 av Fredrik Malm (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Eritreas ekonomiska indrivning i Sverige bör upphöra och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1525 av Roger Haddad (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot försäljning av stöldgods på internet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1528 av Roger Haddad (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en myndighetsanalytisk av polisen behöver göras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1537 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens närvaro på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1616 av Angelica Lundberg m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen ökade befogenheter att omhänderta skuldtyngda fordon och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1617 av Angelica Lundberg m.fl. (SD):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och skärpa lagarna kring oriktiga fakturor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1653 av Olle Thorell m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en lokalt förankrad polis som har goda möjligheter att arbeta förebyggande och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1715 av Lars Jilmstad (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda hur antalet poliser i yttre tjänst och fortbildade ordningsvakter snabbt ska kunna öka tryggheten på gator och torg och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1719 av Helena Antoni (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillåta polisen att omhänderta egendom och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1721 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta brottsprovokation vid misstänkt sexualbrott mot i synnerhet unga och personer med intellektuell funktionsnedsättning på internet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1723 av Anders Hansson och Annicka Engblom (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam grundutbildning för polisens, Tullverkets och Kustbevakningens brottsbekämpande personal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tull- och kustbevakningsutbildningen bör jämföras med högskoleutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1800 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av rådande lagstiftning om tillståndsgivandet mellan Polismyndigheten och kommuner avseende behovet av lokala ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1802 av Lotta Olsson och Malin Höglund (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta en polisutbildning i Örebro och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1804 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att minska eller helt ta bort brottsbekämpande myndigheters ansvar för att betala avgifter till teleoperatörer för avlyssningskopplingar inom brottsbekämpningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1810 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en rimlig polisiär närvaro i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1819 av Isak From och Helén Pettersson (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten bör ges möjlighet att ingå mer lokala avtal rörande fjällräddning för större flexibilitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1824 av Helena Antoni (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen om belastningsregister och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1829 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint
(båda M):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den oacceptabla utvecklingen med ett stort antal sexualbrott och våldtäkter snarast måste brytas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personupplklaringsprocenten vid våldtäkt måste höjas avsevärt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den s.k. genomströmningstiden för sexualbrott måste bli kortare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1861 av Johan Hultberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att anställa norska poliser i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1873 av Viktor Wärnick och John Weinerhall (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler poliser måste finnas närvarande och tillgängliga även i lands- och glesbygd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1921 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att fler omhändertagna ska kunna ges vård och behandling vid omhändertagandet enligt lagen om omhändertagande av berusade personer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1943 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen bör ges behörighet att kontrollera om personer som ansöker om id-kort är efterlysta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vid vilka andra myndighetskontakter som är förenade med identitetskontroll motsvarande kontroll kan göras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1966 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinföra tunnelbanepolis och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinföra specialutbildade åklagare och klotterpoliser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att teknik och användningen av kameror behöver utvecklas i syfte att beivra och fälla brottslingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2011 av Anders Österberg (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisutbildning i Tensta samt polisens hästutbildning till Hästa gård i Akalla och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2064 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet poliser i yttre tjänst ökar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samordna arbetet för brottsprevention och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2076 av Mattias Ottosson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över om ordningsvakter ska inordnas inom auktoriserade företag för att kunna utöva sitt yrke och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2078 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för polisen att alltid göra en orosanmälan till socialtjänsten för alla som döms för sexköp och samtidigt är vårdnadshavare till barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2113 av Isak From (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över att länsstyrelser, polisen och Åklagarmyndigheten har de verktyg och resurser som de behöver för att klara av att utreda hatbrott i Sápmi och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om e-sportkompetens och onlinebedrägerier och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2123 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2139 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda, se över och stärka polisens befogenheter för att motverka störande ljud och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2180 av Cecilie Tenfjord Toftby (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om trafikpolisen i andra länder och dess organisering och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2184 av Josefin Malmqvist (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att anmälningar om bidragsbrott också utreds och lagförs och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2217 av Patrik Jönsson m.fl. (SD):

52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta med kontroller av passagerare och gods vid gränsöverskridande tågtrafik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2218 av Thomas Morell m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa en dedikerad specialenhet på 700 tjänstemän inom polisen som enbart arbetar med kontroll av den yrkesmässiga och gränsöverskridande tunga trafiken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att polisfordon är rätt utrustade och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa lagstiftningen gällande svarttaxiverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2242 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över myndigheters befogenheter att lagra trafikuppgifter tillhandahållna av transportföretag m.fl. och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2340 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för kommunerna att anlita ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2406 av Thomas Hammarberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att klarlägga att en fredlig, icke-aggressiv vädjan om hjälp inte i sig kan utgöra grund för ett förbud och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2464 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen så att det i större utsträckning blir möjligt att förhindra fordonstrafik som för mycket störande ljud i boendemiljö, särskilt nattetid, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2484 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer måste göras för att stävja id-kapningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personupplklaringsprocenten då det gäller id-kapningar måste öka och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2527 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att programvara bör användas som säkerställer att material som polis klassificerat som sexuellt övergrepp på barn inte kan hanteras, spridas eller laddas ned obemärkt på enheter i offentliga verksamheters it-miljö och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verksamheter inom stat, landsting och kommuner bör se över rutiner för att hantera barnpornografibrott och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att programvara snarast bör upphandlas och installeras i all offentlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2529 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att träffa en överenskommelse mellan tio kommuner och staten om långsiktiga åtgärder kring utanförskapsområden med målet att stärka permanent närvaro av polisen, med mycket korta responstider vid hot och försök till beskyddarverksamhet, i samverkan med kommun och lokala aktörer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2535 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort gränskontrollerna mellan Skåne och Danmark och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2536 av Johan Hedin och Anders Åkesson (båda C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda kriminalisering av bruket av fordonsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen i uppdrag att beivra farlig fordonsframfart och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad inre utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer resurser till Polismyndigheten för inre utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett återinförande av lagen om id-kontroller och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkning av gränskontroller och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen i syfte att kunna öka myndighetssamverkan för att beivra brott relaterade till skatter och skulder och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2619 av Marléne Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brottsprovokation som en möjlig arbetsmetod ska tillämpas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2630 av John Weinerhall (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att råda bot på gängkriminaliteten genom att införa ett belöningssystem och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2682 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att starta en försöksverksamhet med kortare polisutbildningar liknande dagens väktare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda insatser i socialt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av fältarbetare från socialtjänsten och lokalpolis i socialt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samverkan mellan samhällsaktörer och civilsamhälle och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av sekretessreglerna mellan socialtjänst och polis och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2726 av Karolina Skog och Johanna Öfverbeck (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsmetoden Sluta skjut i kombination med avhopparverksamhet bör spridas till fler delar av landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsynsmyndigheter bör involveras i myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den offentliga närvaron i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2732 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polis och åklagare bör prioritera allvarlig och organiserad jaktbrottslighet samt införa ett arbetssätt som minskar genomströmningstiden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2741 av Arin Karapet (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida kommun/region ska ges en rätt till tillståndsgivning och ledning i relation till nuvarande lag avseende områden där ordningsvakter får tjänstgöra enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om andra tillämpliga delar av lagen om ordningsvakter som kan behöva ändras i konsekvens till förslaget avseende 3 § och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2742 av Arin Karapet (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda en dialog med polisen om att tunnelbanan bör bli en prioriterad plats i polisens arbete genom inrättande av en särskild tunnelbanepolis och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2752 av Ann-Sofie Alm (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa Amber Alert i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2780 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillföra fler poliser till Polisregion Bergslagen för att stoppa och motverka de brutala gängkrig som har spridit sig ut på landsbygden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2794 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten för polisen att använda kroppsskanner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2796 av Åsa Coenraads och Lars Püß (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen måste arbeta nationellt mot djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en brottskod för djurrättsrelaterade brott och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2804 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen måste ta brott mot jägare på stort allvar, då dessa utgör extremistiskt politiskt våld, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2805 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motsvarande möjligheter att slumpmässigt kontrollera förare vad gäller påverkan av alkohol ska finnas vad gäller påverkan av andra droger om det kan genomföras med bibehållen integritet för föraren och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD):

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av fler trafikpoliser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2817 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att införa ett nationellt tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2873 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra missbruk av svenska resehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2884 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam nordisk gränsbevakning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2902 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsprovokation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utvidga polisens möjlighet till övervakning av tidigare dömda och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2905 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomströmningstiden för grova jaktbrott måste öka liksom rättssäkerheten för Sveriges jägare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2949 av Peter Helander m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i enlighet med riksdagens beslut bör avskaffa kravet på danstillstånd helt och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa hotelltillstånd för mindre verksamheter och ersätta detta med anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot brott och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samordningen i det polisiära utredningsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett resultatrapporteringsystem för polisen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett ökat akademiskt inslag i polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre it-system och teknik inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till förändrad lagstiftning för att åtgärda de problem som högtspelande ljudanläggningar i fordon orsakar och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på våra myndigheter att använda blockeringsverktyg för internetsidor som innehåller barnpornografi och verktyg för att spåra användare och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan mot mutor och korruption och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skarpare krav för demonstrationstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2958 av Johan Hedin m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riktlinjerna för hanteringen av spårsäkringssatser bör följas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2982 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen om ordningsvakter och ge kommunerna möjligheter att använda sig av ordningsvakter i större omfattning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2983 av David Josefsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen för att tillåta auktoriserade bevakningsföretag att genomföra narkotikasök med sökhund och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa någon form av kvalitetskontroll av sökhundar för narkotika eller sprängmedel, exempelvis genom auktorisation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3012 av Lars Püss och Helena Antoni (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs fler poliser, ökad befogenhet för tullen och bättre kontroll av den svenska gränsen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3023 av Lars Püss m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på särskilt danstillstånd slutgiltigt ska vara avskaffat senast den 30 juni 2021 och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3069 av Karolina Skog m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samordningen och uppföljningen av myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler områden inom tillsynen som exempelvis brand, miljö och hälsa bör användas som verktyg för att identifiera organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lokala erfarenheter av samordnad tillsyn bör omhändertas och spridas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till sekretessbrytande informationsutbyte mellan polis och socialtjänst och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3164 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i sitt regleringsbrev till Polismyndigheten bör påtala vikten av att prioritera säkerhet i hela landet samt följa upp att så sker, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3184 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa åtgärderna mot brott begångna av djurrättsaktivister och därmed öka tryggheten och skyddet för utsatta bönder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att freda privat mark från manifestationer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en egen brottskod för att lättare kunna spåra och sammanställa djurrättsrelaterad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3271 av Johan Pehrson m.fl. (L):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om direktåtkomst till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillståndsplikt för skyddsvästar och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om modernisering av bestämmelsen om ohörsamhet mot ordningsmakten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3272 av Johan Pehrson m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en polis som är synlig i lokalsamhället och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens närvaro i utsatta bostadsområden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter för allmänheten att följa brottsutvecklingen och polisens resultat lokalt och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en tillsynsmyndighet för Polismyndigheten och Kriminalvården och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa kravet om polistillstånd för hotell- och pensionatverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens samarbete med kommuner och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad roll för och högre utbildningskrav på ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om s.k. entrévakter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommunalt anställda ordningsvakter och ordningsvakter som förordnas av Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisutbildningens allmänna utformning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om funktionsinriktad polisutbildning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla polisens samarbete med civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kamerabevakning av fordon i gränsnära områden och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretessregler vid myndighetssamverkan mot brott och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om operativt mandat för Europol och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter för Eurojust och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsbekämpande samarbete med EU:s grannländer och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om provocativa åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om falska uppgifter i polisförhör och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EU:s yttre gräns och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett europeiskt FBI och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3294 av Johan Forssell m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta hundsök dagtid på skolor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt förbud mot tiggeri och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa grupper som är specialiserade på sexualbrott i samtliga polisregioner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen som innebär att myndigheter ska dela all relevant information med polisen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3300 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Polismyndigheten med 10 000 fler polisanställda till 2024 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återrekrytera poliser och att anställa administrativt stöd till polisen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler statliga ordningsvakter och en förändrad lagstiftning för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett system med deltidspolis och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att begära polishjälp från EU och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reformerad polisutbildning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att polisutbildning ska ske på fler orter samtidigt som möjligheterna till distansutbildning byggs ut för fler vägar till polisyrket och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter för poliser att få skadestånd i form av kränkingsersättning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektivisering av Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
- 15.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler och bättre kameror och annan teknisk övervakningsutrustning och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser annan teknisk övervakningsutrustning.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra reglerna för s.k. topsning så att fler brott kan klaras upp och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reglerna för insamling, lagring och användning av biometriska uppgifter måste ändras och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att polisen har acceptabla svarstider när allmänheten söker kontakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över polisens samlade trafikövervakande arbete i syfte att tillgodose en god och säker trafikmiljö och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3302 av Johan Forssell m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en möjlighet till visitationszoner och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen som innebär att myndigheter ska dela all relevant information med polisen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen möjlighet att besluta om s.k. zonförbud och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att klara upp fler brott och tillkännager detta för regeringen.

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens hundresurs för att hitta fler vapen och narkotika och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga polisens möjlighet att betala ut tipspengar, särskilt i syfte att komma åt fler illegala vapen, och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör bli straffbart att lämna falskt alibi i polisförhör och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om specialiserade narkotikapoliser och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyldighet att registrera personuppgifter vid köp av kontantkort och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka de s.k. aktionsgrupperna som agerar inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3304 av Johan Forssell m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta åtgärder i syfte att stävja missbruket av pass och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att missbruk av pass, främlingspass och resedokument vid inresa alltid bör bedömas som grovt missbruk av urkund och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att system med automatiska gränskontroller i Sverige bör undersökas och att arbetet bör ges hög prioritet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka polisens arbete mot seriebrottslighet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen i fler fall än i dag ska kunna publicera övervakningsbilder på misstänkta gärningsmän och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett center vid Europol för att motverka gränsöverskridande egendomsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka polisens förmåga snabbt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om norska poliser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisstödassistenterna och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificerade utredare och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre samverkan mellan polisen och försvaret och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta pensionerade poliser jobba kvar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återrekrytering av pensionerade utredare och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisstudenter i tjänst och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens arbetsvillkor och lön och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensutveckling och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda fler alternativa vapen och skyddsutrustning till polisen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens tekniska arbetsverktyg och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ANPR-kameror och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra beredskapspolisen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationellt samarbete och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en tvåsäktenskapsenhet enligt brittisk modell bör inrättas och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkerhetskontroller för arbete inom myndighet och tillkännager detta för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälliga arrester och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ljudupptagning av skottlossning och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt för polisen att topsa i större utsträckning och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt att lagra biometriska uppgifter längre och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter att genomsöka fordon, personer och fastigheter och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om en särskild civilrättslig enhet kan införas, likt den irländska, för att stärka arbetet mot organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens samarbete med Kronofogden och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om poliser i Tullverkets arbetslag och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om id-kontroller vid gräns och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om synliga poliser i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppföljning av målet att få ut poliser i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sällningsinstrument för narkotika vid trafikkontroller och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminellas uppköp av företag och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska få större befogenheter att säkerställa att ordningslagarna följs och att beslut om avhysning ska gälla ett större område, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot trakasserier och brott på internet och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkerheten på sjukhus och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade sekretessregler och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3331 av Noria Manouchi och Borianan Åberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för hur den lokala polisiära närvaron kan stärkas i våra kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3365 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en möjlighet till visitationszoner och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen som innebär att myndigheter ska dela all relevant information med polisen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska råda nolltolerans mot all form av brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka polisens kapacitet på kort och lång sikt och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på Polismyndigheten för att återrekrytera poliser och för att anställa administrativt stöd till polisen och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler poliser ska arbeta i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska finnas ett tydligt ansvar för resultatredovisning och resultatuppföljning och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lokal brottsstatistik bör tillgängliggöras och följas upp på ett tydligare sätt och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa betydligt bättre förutsättningar för polisen att samla in och lagra biometriska uppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3388 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurskyddspolisen bör samordnas centralt för att effektivisera arbetet och bör ansvara för vidare utbildning inom djurskyddsområdet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3399 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra hanteringen av poliser som använt sitt tjänstevapen för att oskadliggöra ett hot och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att knyta en polis till varje skola och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD):

54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter inom begränsade områden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3416 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera den s.k. hotellagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3425 av Helena Gellerman (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa en kortare polisutbildning för akademiker med minst treårig relevant utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3447 av Pål Jonson m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarsmakten ska kunna stödja polisen vid extraordinära händelser och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återupprätta den särskilda beredskapspolisen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på hotelltillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet gränskontroller kraftigt ska öka och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör undersöka möjligheten att begära stöd från Frontex för gränskontroll vid yttre gräns och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska kunna söka igenom person, egendom och elektronisk utrustning och med tvång uppta biometri om det krävs för att utreda identitet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska ges i uppdrag att kraftigt öka antalet inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska ges effektivare verktyg och utökade befogenheter för inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på för ett förstärkt europeiskt gränsskydd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3552 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska redovisa resultatet av sin handlingsplan mot internationella stöldligor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3555 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att hantera problemen med störande musik från fordon i stadskärnor och bostadsområden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3575 av Cecilia Widegren (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla samhällets skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla samhällets skydd för forskare som arbetar med djurförsök och deras forskningsresultat och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med konkreta lagförslag i de delar det krävs enligt tidigare tillkännagivande om samhällets skydd för näringsidkare och forskare som arbetar med djur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3578 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur rekryteringen för polisen ska gå till för att möjliggöra långsiktig tillväxt av ett viktigt framtidsyrke och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen efter genomförd kvalitetsprövning ska kunna leva upp till en kontaktgaranti och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3606 av Jörgen Berglund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för hur den lokala polisiära närvaron kan stärkas i våra kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3609 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftning, föreskrifter och regleringsbrev för att bromsa möjligheter för ligor och andra illegala verksamheter att forsla in eller tillverka illegala vapen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket i uppdrag att se över på vilket sätt arbetet kan stärkas så att ansvariga myndigheter kan få fler redskap att kunna vidta åtgärder mot framtagande av moderna vapen, t.ex. 3D-vapen, som kan komma att användas vid illegal verksamhet i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3644 av Emma Hult och Camilla Hansén (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hinder för framkomlighet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer resurser och verktyg till polisen för att kunna verkställa avvisningar, utvisningar och fler inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3670 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta brottsprovokation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3674 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av karriärmöjligheter för poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
63. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:2010	Roger Hedlund och Runar Filper (båda SD)	
2020/21:20	Richard Jomshof (SD)	
2020/21:39	Mikael Larsson (C)	
2020/21:48	Martina Johansson och Mikael Larsson (båda C)	
2020/21:91	Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)	8 och 9
2020/21:131	Josef Fransson m.fl. (SD)	1 och 2
2020/21:178	Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V)	1 och 2
2020/21:189	Fredrik Lindahl (SD)	
2020/21:407	Niels Paarup-Petersen (C)	
2020/21:409	Niels Paarup-Petersen (C)	5, 7, 9, 13 och 14
2020/21:443	Magnus Jacobsson (KD)	1 och 2
2020/21:449	Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)	3
2020/21:572	Peter Helander m.fl. (C)	7
2020/21:633	Alireza Akhondi (C)	
2020/21:634	Alireza Akhondi (C)	
2020/21:639	Adam Marttinen m.fl. (SD)	4–6, 10–14, 17–25, 28–30, 32, 33, 35 och 37–40
2020/21:641	Adam Marttinen m.fl. (SD)	38
2020/21:642	Adam Marttinen m.fl. (SD)	21
2020/21:658	Ebba Hermansson m.fl. (SD)	1 och 2
2020/21:677	Björn Söder m.fl. (SD)	14–16
2020/21:690	Markus Wiechel m.fl. (SD)	3 och 4
2020/21:716	Eric Palmqvist m.fl. (SD)	4 och 9
2020/21:722	Runar Filper m.fl. (SD)	1
2020/21:723	Yasmine Eriksson m.fl. (SD)	15 och 16
2020/21:733	Mats Nordberg m.fl. (SD)	17
2020/21:735	Ali Esbati m.fl. (V)	11
2020/21:766	Magnus Jacobsson (KD)	1, 3 och 4

2020/21:773	Daniel Bäckström (C)	3
2020/21:781	Daniel Bäckström (C)	
2020/21:893	Per Åsling (C)	3
2020/21:921	Richard Jomshof (SD)	
2020/21:953	Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M)	3
2020/21:983	Betty Malmberg (M)	1
2020/21:1035	Pia Steensland (KD)	
2020/21:1047	Mikael Oscarsson (KD)	
2020/21:1094	Edward Riedl (M)	
2020/21:1220	Jan Ericson (M)	
2020/21:1224	Edward Riedl (M)	
2020/21:1225	Edward Riedl (M)	
2020/21:1226	Edward Riedl (M)	
2020/21:1228	Edward Riedl (M)	
2020/21:1382	Lotta Olsson (M)	
2020/21:1407	John Widegren (M)	
2020/21:1408	Åsa Coenraads och John Widegren (båda M)	1 och 2
2020/21:1496	Fredrik Malm (L)	
2020/21:1537	Saila Quicklund (M)	
2020/21:1617	Angelica Lundberg m.fl. (SD)	27
2020/21:1653	Olle Thorell m.fl. (S)	
2020/21:1719	Helena Antoni (M)	
2020/21:1721	Anders Hansson (M)	
2020/21:1723	Anders Hansson och Annicka Engblom (båda M)	1 och 2
2020/21:1800	Anders Hansson (M)	
2020/21:1802	Lotta Olsson och Malin Höglund (båda M)	
2020/21:1804	Anders Hansson (M)	
2020/21:1824	Helena Antoni (M)	
2020/21:1829	Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M)	1–3
2020/21:1873	Viktor Wärnick och John Weinerhall (båda M)	
2020/21:1921	Lotta Finstorp (M)	
2020/21:1966	Ida Drougge (M)	1
2020/21:2076	Mattias Ottosson m.fl. (S)	

2020/21:2123	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	4
2020/21:2180	Cecilie Tenfjord Toftby (M)	
2020/21:2184	Josefin Malmqvist (M)	4
2020/21:2217	Patrik Jönsson m.fl. (SD)	52
2020/21:2218	Thomas Morell m.fl. (SD)	1, 39 och 52
2020/21:2242	Anders Hansson (M)	
2020/21:2340	Boriana Åberg (M)	
2020/21:2484	Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M)	2 och 3
2020/21:2527	Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C)	1–3
2020/21:2535	Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)	
2020/21:2536	Johan Hedin och Anders Åkesson (båda C)	8
2020/21:2552	Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD)	7, 9 och 12
2020/21:2619	Marléne Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M)	
2020/21:2630	John Weinerhall (M)	1
2020/21:2732	Rebecka Le Moine m.fl. (MP)	11
2020/21:2741	Arin Karapet (M)	1 och 2
2020/21:2742	Arin Karapet (M)	
2020/21:2752	Ann-Sofie Alm (M)	
2020/21:2794	Lotta Olsson (M)	
2020/21:2805	Magnus Jacobsson m.fl. (KD)	7
2020/21:2809	Magnus Jacobsson m.fl. (KD)	60
2020/21:2817	Lars Beckman (M)	
2020/21:2884	Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)	1
2020/21:2902	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1 och 2
2020/21:2949	Peter Helander m.fl. (C)	9
2020/21:2957	Johan Hedin m.fl. (C)	5, 21, 43, 51 och 52
2020/21:2982	David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M)	
2020/21:2983	David Josefsson (M)	1 och 2
2020/21:3012	Lars Püss och Helena Antoni (båda M)	
2020/21:3069	Karolina Skog m.fl. (MP)	1 och 3
2020/21:3164	Helena Lindahl och Peter Helander (båda C)	

2020/21:3272	Johan Pehrson m.fl. (L)	4, 7, 8, 11, 15, 19, 24, 25, 27, 29 och 30
2020/21:3282	Fredrik Malm m.fl. (L)	8 och 9
2020/21:3294	Johan Forssell m.fl. (M)	14
2020/21:3295	Johan Forssell m.fl. (M)	1
2020/21:3296	Johan Forssell m.fl. (M)	3
2020/21:3300	Johan Forssell m.fl. (M)	4–6, 8, 9 och 16–19
2020/21:3302	Johan Forssell m.fl. (M)	2, 18–21, 23, 31 och 42
2020/21:3304	Johan Forssell m.fl. (M)	12–14
2020/21:3305	Johan Forssell m.fl. (M)	1 och 10
2020/21:3307	Andreas Carlson m.fl. (KD)	2, 7–11, 13, 15, 16, 20, 22–29, 37, 40, 42 och 50
2020/21:3308	Andreas Carlson m.fl. (KD)	3 och 4
2020/21:3311	Andreas Carlson m.fl. (KD)	12
2020/21:3331	Noria Manouchi och Boriana Åberg (båda M)	
2020/21:3365	Ulf Kristersson m.fl. (M)	2, 18–20, 23, 28 och 32
2020/21:3388	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1 och 2
2020/21:3399	Markus Wiechel och Alexander Christiansson1 (båda SD)	
2020/21:3408	Larry Söder m.fl. (KD)	54
2020/21:3416	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)	
2020/21:3425	Helena Gellerman (L)	
2020/21:3500	Camilla Brodin m.fl. (KD)	16
2020/21:3524	Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)	28
2020/21:3552	Pål Jonson (M)	
2020/21:3575	Cecilia Widegren (M)	2 och 3
2020/21:3578	Cecilia Widegren (M)	1 och 2
2020/21:3606	Jörgen Berglund (M)	
2020/21:3644	Emma Hult och Camilla Hansén (båda MP)	1
2020/21:3663	Hans Eklind m.fl. (KD)	33
2020/21:3670	Markus Wiechel m.fl. (SD)	3

2020/21:3674 Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda
M)